

การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวนัยนา ตันติวิสุทธิ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวนัยนา ตันติวิสุทธิ

28 ต.ค. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2546

๒ ๒๐๑๑๗๐

นัยนา ตันติวิสุทธิ. (2546). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ

การสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย โดยกำหนดขอบเขตของเนื้อหาในการสังเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริหารไว้ 4 ด้านเกี่ยวกับ 1) สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ 2) สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการ 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และ 4) พฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นปริญญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือรายงานการค้นคว้าอิสระของนิสิต นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในช่วงปี พ.ศ. 2530 - 2544 จำนวน 50 เรื่อง

นำเสนอผลการสังเคราะห์งานวิจัยเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่อผู้วิจัย ชื่องานวิจัย ประเภทของงานวิจัย สถาบัน และปี พ.ศ. ที่ทำวิจัย ระดับของสถานศึกษาที่ทำวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา สมมติฐานการวิจัย ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์ผลการวิจัยใน 4 ด้าน สรุปได้ว่า

1. **สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ** ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล และงานนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก

2. **สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ** ผู้บริหารโรงเรียนบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการ ขาดการวางแผนและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และขาดการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของครู

3. **แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ** ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานวิชาการร่วมกับครู มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการปฏิบัติงานวิชาการ และมีความต้องการในการพัฒนางานวิชาการ

4. พฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความเป็นผู้นำทางวิชาการมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติและข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไปของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ในครั้งนี้

**A SYNTHESIS OF RESEARCH ON LEADER'S BEHAVIOR IN
ACADEMIC ADMINISTRATION OF ELEMENTARY SCHOOLS**

AN ABSTRACT

BY

MISS NAIYANA TANTIWISOOT

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Administration
At Srinakharinwirot University**

May 2003

Naiyana Tantiwisoot. (2002). *A Synthesis of Research on Leader's Behavior in Academic Administration of Elementary schools*. Master's project, M.Ed. (Educational Administration). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor : Asst.Prof. Dr. Vira Supakit

The purposes of this research were to study the characteristics and synthesize research on leader's behavior in academic administration of elementary schools in 4 areas: 1) the states of academic administration, 2) the states of the problems in academic administration, 3) guidelines for academic administration development, and 4) leader's behavior in academic administration. Fifty theses by masters degree graduates of Kasetsart University, Khonkaen University, Chulalongkorn University, Chiang Mai University, Burapha University, Mahasarakham University, Silpakorn University, Srinakharinwirot University, and Sukhothai Thammathirat Open University conducted from 1987- 2001 were collected. A content analysis technique was used for analyzing and synthesizing the data.

The results of this research synthesis were presented in 3 sections as follows.

Section 1 : The summarized characteristics of the theses by researcher's name, research title, research type, institute, year of publication, level of education, population/sample, sampling technique, variables under study, hypotheses, research tool, tool construction, examination of research tool quality, and used statistics.

Section 2 : The results of the research syntheses in the 4 areas could be identified as follows.

1. The states of academic administration. Most school administrators implemented various tasks concerning curriculum practices and applications, learning and teaching, curriculum support materials and learning and teaching media, assessment and evaluation, and internal supervision at the high level.

2. The states of the problems in academic administration. Some school administrators lacked of knowledge and understanding concerning the academic administration, planning and systematic monitoring of work performance as well as lacked of providing supports for teachers' academic practices.

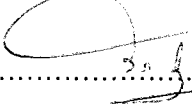
3. Guidelines for academic administration development. School administrators involved teachers in academic planning, supported teachers to be well-informed in academic practices and to realize the needs in academic development.

4. Leader's behavior in academic administration. School administrators in schools with higher learning achievement had higher instructional leadership than those in schools with lower learning achievement.

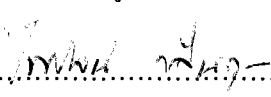
Section 3 : The suggestions for practices and further research summarized from the research under the study were presented.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

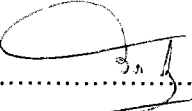
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ)

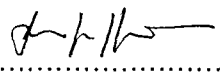
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

คณะกรรมการสอบ

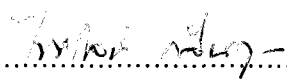

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ)

ประธาน

.....

กรรมการ

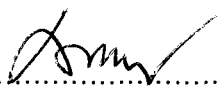
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์)

.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร นิตร์สุกุล)

วันที่ 9 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดีตลอดมา จนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ ราชบัณฑิต ประธานกรรมการสอบโครงการสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ อาจารย์ ดร.มารศรี สุธานี กรรมการสอบโครงการสารนิพนธ์ ที่ได้ให้ความรู้และข้อคิดในการปรับปรุงโครงการสารนิพนธ์ และการจัดทำสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ซึ่งเป็นกรรมการสอบ และคณาจารย์ทุกท่านของภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ให้ความรู้ ประสบการณ์ แนวคิด และแนวทางในการทำสารนิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ พวงสุวรรณ ดร.จันทนา นนทกร และอาจารย์ธีรพงษ์ ทวีวรรณ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดระนอง พี่เพื่อนและน้องๆ ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี และเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโทการบริหารการศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ราชบุรี รุ่นที่ 1 ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ และขอขอบคุณ พี่ น้อง และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ให้กำลังใจเป็นความหวังอันสูงสุดของผู้วิจัยในการสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

นัยนา ตันติวิสุทธิ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การบริหารงานวิชาการ.....	8
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ.....	8
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	9
หลักการบริหารงานวิชาการ.....	9
ขอบข่ายของงานวิชาการ.....	12
บทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน.....	14
พฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการ.....	32
การสังเคราะห์งานวิจัย.....	35
ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย.....	35
ประเภทของการสังเคราะห์งานวิจัย.....	35
ขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัย.....	36
การวิเคราะห์เนื้อหา.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
การกำหนดประชากร.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัย.....	61
ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์งานวิจัย.....	75
สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ.....	75
สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการ.....	86
แนวทางในการพัฒนางานวิชาการ.....	90
พฤติกรรมผู้บริหารในงานบริหารงานวิชาการ.....	94
ตอนที่ 3 ผลการสังเคราะห์ข้อเสนอแนะของงานวิจัย.....	98
ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาปฏิบัติ.....	98
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	103
5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	107
บรรณานุกรม.....	120
ภาคผนวก.....	134
ภาคผนวก ก.....	135
ภาคผนวก ข.....	144
ภาคผนวก ค.....	194
ภาคผนวก ง.....	199
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	203

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จำแนกรายสถาบันการศึกษา	58
2 จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาของผู้ทำวิจัย	62
3 จำนวนและร้อยละของประเภทงานวิจัย	62
4 จำนวนและร้อยละของสถาบันการศึกษาของวิจัย	63
5 จำนวนร้อยละของช่วงปี พ.ศ. ที่ทำวิจัย	64
6 จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาที่ทำวิจัย	65
7 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยที่จำแนกตามประเภทของงานวิจัย	66
8 จำนวนและร้อยละของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย	68
9 จำนวนและร้อยละของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในงานวิจัย	69
10 จำนวนและร้อยละของตัวแปรต้นที่ใช้ในการวิจัย	70
11 จำนวนและร้อยละของตัวแปรตามที่ใช้ในงานวิจัย	71
12 จำนวนและร้อยละของลักษณะของการตั้งสมมติฐานในการวิจัย	72
13 จำนวนและร้อยละของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 วิสัยทัศน์เกี่ยวกับการบริหารการสอน

22

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หลักการและความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้ง ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 5 - 6)

ทั้งนี้ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 6) ส่วนรูปแบบการจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยการศึกษาในระบบมี 2 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 9)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับคนไทยทุกคน โดยมีภารกิจสำคัญ มีดังนี้ 1) จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อให้เด็กในกลุ่มอายุ 4-5 ปี มีโอกาสพัฒนาความพร้อมเต็มศักยภาพทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้พร้อมในการเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา 2) จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ทุกคนได้รับการศึกษา เรียนจบและมี คุณภาพตามหลักสูตรประถมศึกษากำหนด 3) จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้เด็กในพื้นที่ชนบท ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับโอกาสศึกษาต่อเพิ่มขึ้น ตามแผนนโยบาย

ขยายโอกาสของการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ของรัฐบาล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 9) โดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งมีสภาพแตกต่างกันในด้านปัจจัยพื้นฐาน สภาพแวดล้อม สภาพสังคม วัฒนธรรมประเพณีและสภาพเศรษฐกิจ ดังนั้นจะปรับปรุงประสิทธิภาพการศึกษาให้มีคุณภาพทัดเทียมกัน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในแต่ละระดับชั้น ครอบคลุมภารกิจและขอบข่าย 6 งานของโรงเรียน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2538 ก : 8)

การบริหารโรงเรียนทั้ง 6 งานดังกล่าว ถือได้ว่างานวิชาการเป็นงานสำคัญที่สุด ในการทำงานที่ จะทำให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ส่วนงานอื่นๆ เป็นงานเสริมและช่วย สนับสนุนให้งานวิชาการประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 3) มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษาจะได้รับการพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานด้าน วิชาการเป็นสำคัญ (กิตติมา ปรีดีดิolk. 2532 : 48) การบริหารงานวิชาการเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ กิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ดังนั้นงานวิชาการจึงหมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่ง เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนได้ผลดีมีประสิทธิภาพที่สุด(ภิญโญ สาร. 2526ข : 324) หรืออาจหมายถึงการบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของ ภารกิจของโรงเรียน(กมล ภูประเสริฐ. 2544 : 6)

การบริหารงานวิชาการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และเป็นหัวใจของการบริหารสถาน ศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาคือการจัดการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพ มาตรฐานของงาน ด้านวิชาการจึงเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพการบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพจะเห็นความสำคัญของงานวิชาการ มีความเข้าใจขอบข่ายของงานและภาระหน้าที่ ของการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี ต้องตระหนักว่าตนมีบทบาทเป็นผู้นำที่จะต้องส่งเสริม สนับสนุน เชิญชวนให้ผู้ร่วมงานทุกคนปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ (กมล ภูประเสริฐ. 2544 : 6) จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญยิ่งต่องาน วิชาการ หากผู้บริหารมี ความสนใจในการดำเนินงานด้านวิชาการ จะส่งผลให้งานวิชาการของสถานศึกษามีการพัฒนาขึ้น ในระดับสูง (พะยอม แก้วกำเนิด. 2544 : 50) ดังนั้น พฤติกรรม ผู้นำในด้านวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา

ผู้บริหารการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องได้ให้ความสนใจและมีความพยายามที่จะพัฒนาการ บริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และในช่วงระยะเวลาสิบ

กว่าปีที่ผ่านมา ได้มีผู้ให้ความสนใจในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยประเภทปริญญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือรายงานการค้นคว้าอิสระของนิสิต นักศึกษาของสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำผลงานวิจัยเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในสภาพจริง แต่อย่างไรก็ตามเมื่องานวิจัยในสาขาวิชาเดียวกันและการศึกษาในเรื่องหรือหัวข้อทำนองเดียวกันมีจำนวนมากขึ้น งานวิจัยแต่ละชิ้นเหล่านี้มักรายงานผลตามข้อมูลการวิจัยที่ได้ในระดับหนึ่ง หากจะนำไปประยุกต์ใช้ก็จะให้คุณค่าเพียงส่วนเดียวหรือบางส่วนเท่านั้น อีกทั้งบางครั้งผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้มักเกิดความสับสนในคำตอบที่ได้จากงานวิจัย เพราะคำตอบในเรื่องเดียวกันอาจมีผลออกมาไม่ตรงกันทำให้เกิดปัญหาที่น่าสนใจว่า ผลงานวิจัยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ควรเป็นอย่างไร (ประภาพรรณ เส็งวงศ์ และคนอื่นๆ. 2538 : 1-2) รวมทั้งปัญหาเรื่องงานวิจัยที่อยู่อย่างกระจัดกระจายในแหล่งต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้ ผลการวิจัยยังไม่เผยแพร่และมีการนำไปใช้ประโยชน์ได้เต็มที่

ในช่วงเวลาที่ผ่านมายังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสังเคราะห์งานวิจัยที่เป็นปริญญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระของนิสิตนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ทำการวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2544 นำมาศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา และทำการสังเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อหาข้อสรุปของข้อค้นพบ ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการจัดการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งสังเคราะห์งานวิจัยที่เป็นปริญญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์และรายงานการค้นคว้าอิสระของนิสิต นักศึกษาระดับมหาบัณฑิตฉบับภาษาไทยที่ทำการวิจัย ในช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2544 เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อสรุปภาพรวมที่ได้จากข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อหน่วยงาน และผู้บริหารสถานศึกษา หรือบุคคลต่างๆ ดังนี้

1. ทำให้ทราบคุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา
2. ได้ข้อสรุปจากการสังเคราะห์งานวิจัย ทำให้ทราบข้อค้นพบของงานวิจัยเกี่ยวกับ พฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ว่ามีการดำเนินการอย่างไร สภาพปัญหาการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนางานเป็นอย่างไร สามารถใช้เป็นแนวทางแก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนและพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการดำเนินการ ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งสังเคราะห์งานวิจัยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ
2. งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ในครั้งนี้ เป็นปริยฐานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือรายงานการค้นคว้าอิสระของนิสิต นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยของรัฐที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
3. งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เฉพาะฉบับที่เป็นภาษาไทย ที่ทำการวิจัยในระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2544 จำนวน 50 เรื่อง โดยการสืบค้นข้อมูลงานวิจัยจากหนังสือรวมบทคัดย่อ วิทยานิพนธ์หรือปริยฐานิพนธ์ของมหาวิทยาลัย สืบค้นจากฐานข้อมูลห้องสมุดของมหาวิทยาลัยและสืบค้นจากฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

4. การสังเคราะห์งานวิจัยเป็นการสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยเครื่องมือที่ใช้สรุปลักษณะรายละเอียดของงานวิจัยพัฒนามาจากแบบสรุปของอุทุมพร จามรมาน (2531ข : 8)

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. งานวิจัย หมายถึง ปริญญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตฉบับภาษาไทย จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่วิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำ ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

2. การสังเคราะห์งานวิจัย หมายถึง ระเบียบวิธีการศึกษาหาข้อเท็จจริงโดยการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำ ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา มาศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะและผลการวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอผลการสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ

3. การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง การบรรยายสรุปลักษณะข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัย และนำเสนอโดยจำแนกเป็น ประเภทของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ จำนวนงานวิจัยที่จำแนกตามสถาบันการศึกษา ปี พ.ศ. ที่ทำการวิจัย ระดับการศึกษาที่ทำการวิจัย ขอบข่ายเนื้อหา กลุ่มตัวอย่าง การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา สมมติฐานการวิจัย ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

4. งานวิชาการ หมายถึง งานวิชาการตามขอบข่ายงานของโรงเรียนประถมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนด ได้แก่ 1) งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) งานการเรียนการสอน 3) งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน 4) งานวัดและประเมินผล 5) งานห้องสมุด 6) งานนิเทศภายใน 7) งานประชุมอบรมทางวิชาการ

5. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานในขอบข่ายของงานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรใน 7 งาน ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนด ได้แก่

1) งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การที่ผู้บริหารได้จัดการอำนวยความสะดวกในด้านเอกสารหลักสูตร นับตั้งแต่การจัดหา ตลอดจนการให้คำปรึกษาแนะนำตามที่ครูต้องการ

2) งานการเรียนการสอน หมายถึง การที่ผู้บริหารได้ใช้ความสามารถหรือความ

พยายามใด ๆ ก็ตามที่จะทำให้การจัดกิจกรรมในโรงเรียนโดยครูและนักเรียนบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร

3) งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การที่ผู้บริหารได้จัดการโดยการอำนวยความสะดวก และสนับสนุนให้ครูได้ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน

4) งานวัดและประเมินผล หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดการให้มีการประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลอย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

5) งานห้องสมุด หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของห้องสมุด โดยจัดการส่งเสริมสนับสนุนให้มีห้องสมุด ตลอดจนการจัดหาและบรรณรักษ์ให้ครูและนักเรียนได้ใช้ประโยชน์จากห้องสมุดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้อย่างคุ้มค่า

6) งานนิเทศภายใน หมายถึง การที่ผู้บริหารได้ร่วมมือกับครูด้วยการช่วยเหลือแนะนำและให้คำปรึกษาหารือ เพื่อช่วยให้ครูได้สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถและพฤติกรรมการสอนได้ด้วยตนเอง

7) งานการประชุมอบรมทางวิชาการ หมายถึง การที่ผู้บริหารได้จัดให้มีการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา เพื่อพัฒนาความสามารถของครูหรือการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน ตลอดจนการศึกษาต่อ

6. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน

7. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนของรัฐเฉพาะสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

8. การสังเคราะห์งานวิจัยพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง การศึกษาสภาพทั่วไปของงานวิจัยและสรุปข้อค้นพบของงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ในช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2544 จำแนกผลการวิจัยตามขอบเขตของเนื้อหา ได้แก่ สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ

8.1 สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สภาพของการจัดการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามขอบข่ายของงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใน 5 งาน ได้แก่ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล และงานนิเทศภายใน

8.2 สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สภาพปัญหาของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามขอบข่ายของงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใน 5 งาน ได้แก่ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล และงานนิเทศภายใน

8.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่จะทำให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามขอบข่ายงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใน 5 งาน ได้แก่ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล และงานนิเทศภายใน

8.4 พฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การกระทำหรือทำที่ที่ผู้บริหารแสดงออกถึงความสามารถในการบริหารงานของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาให้ได้ผลดี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
2. บทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
3. พฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ
4. การสังเคราะห์งานวิจัย
5. การวิเคราะห์เนื้อหา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การบริหารงานวิชาการ

1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2544 : 2) ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องรับผิดชอบเป็นผู้นำทางให้แก่ครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรกเพราะหน้าที่ของโรงเรียนคือการให้ความรู้แก่นักเรียน ในด้านวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำในด้านวิชาการโดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ (ภิญโญ สาร. 2526 ก : 695)

การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนได้ผลดี ให้เหมาะสมกับเป้าหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 391) ส่วนสุนทรี ไพรสวรรณ (2541 : 11) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึงการบริหาร กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ให้บรรลุ จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ หรืออาจหมายถึงการบริหารที่เกี่ยวกับ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของโรงเรียน (กมล ภูประเสริฐ. 2544 : 6)

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานวิชาการหมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของงานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ และคณะ (2530 : 122) ได้กล่าวถึงภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับ คือการบริหารงานวิชาการ นักบริหารหลายท่านยอมรับว่าการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญมากจนเรียกได้ว่าเป็นปัจจัยของโรงเรียนในสายตาประชาชนผู้มีส่วนในการจัดการศึกษาเห็นว่าโรงเรียนจะดีหรือเลวดูที่งานวิชาการในโรงเรียนเป็นสำคัญ เมื่อเป็นภารกิจสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องใช้เวลาในการบริหารให้มากกว่างานอื่น ๆ (ธีรพงศ์ คงแก้ว. 2538 : 8) การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนงานอื่นๆ มีความสำคัญในลักษณะที่เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 85) ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จาก

- 1) โรงเรียนมีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการชัดเจน
- 2) ผู้บริหารโรงเรียนเกิดแนวคิดในการพัฒนางาน
- 3) ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูตระหนักและร่วมมือพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนอย่างจริงจัง
- 4) ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารโรงเรียนการปฏิบัติงานวิชาการอย่างมีคุณภาพของบุคลากรแสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหารโรงเรียน ที่จะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพที่พึงปรารถนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อย่างไรก็ตามการบริหารงานวิชาการนอกจากจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว ยังต้องยึดเป้าหมายของนโยบายของหน่วยงานและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติด้วย

1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นหลักของการบริหารสถานศึกษาหรือโรงเรียน โรงเรียนจะมีมาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษามากหรือน้อยเพียงใด มีชื่อเสียงหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการ ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีหลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ในการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปยังผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์ทุกคน ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร การศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียน อยู่ที่ความสามารถที่จะใช้บุคคลอื่นให้ทำงาน ค้นหาศักยภาพ หรือความสามารถพิเศษในตัวของผู้ร่วมงาน แล้วนำศักยภาพหรือความสามารถพิเศษนั้นๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตัวบุคคลผู้นั้นเองและหน่วยงานในที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรใช้วิธีการ บังคับหรือขู่เข็ญ จะไม่บังเกิดประโยชน์แต่ประการใด ผู้บริหารโรงเรียนควรอาศัยเทคนิคที่จะ กระตุ้นให้เกิดพลังในทางสร้างสรรค์ และจินตนาการที่จะร่วมมือร่วมใจกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามเนื่องจากงานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวาง และมีความเกี่ยวโยงสัมพันธ์กับ งานบริหารด้านอื่น ๆ ของโรงเรียน เทคนิคและหลักการบริหารจึงอาจมีความ แตกต่างกันใน รายละเอียดของงาน แต่หลักการสำคัญที่ควรนำไปปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ อาจสรุปได้ ดังนี้ (อนุศักดิ์ สมิตสันต์, 2540 : 8 – 9)

1. จัดทำแผนงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับหลักสูตรแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของรัฐ

2. จัดตั้งคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน

3. กระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ

4. ริเริ่ม สร้างสรรค์ และพัฒนางานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

5. จัดทำโครงการพัฒนาครูขึ้นในโรงเรียน

6. ส่งเสริมสวัสดิภาพ สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน

7. มีการติดตามและประเมินผลงาน

กัญญา สาร (2526 : 325 – 328) ได้เสนอแนะหลักการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน ดังนี้

1. พิจารณาหลักสูตรที่ใช้อยู่โดยรอบคอบ ควรศึกษาเพื่อให้รู้ถึงวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการสอนรายวิชาที่จะต้องสอนตามหลักสูตรว่ามีอะไรบ้าง มีกิจกรรมใดบ้างที่ควรนำมาปฏิบัติในการสอนเพื่อเสริมหลักสูตรหรือเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจวิชานั้นๆ ของนักเรียน

2. พิจารณาแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบโดยรอบคอบ พิจารณาเนื้อหาสาระของแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบว่าสอดคล้องและเหมาะสมกับหลักสูตรเพียงใด

3. ในกรณีที่มิมีโครงการสอนอยู่แล้ว ครูจะต้องร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมและความ

สมบูรณ์ของโครงการสอนด้วย ถ้ายังไม่มีโครงการสอนผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้ทำให้ครูร่วมกันจัดทำขึ้นใช้ในโรงเรียนด้วยตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการกำกับและควบคุมการสอนให้อยู่ในระเบียบแบบแผน และตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร

4. พิจารณาข้อสอบรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้เคยจัดสอบมาแล้ว เพื่อทราบแนวทางของข้อสอบ เพราะจะเป็นเครื่องช่วยครูได้มากในการสอนให้ถูกทิศทาง

5. การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรหรือเปลี่ยนแบบเรียนจะไม่มีประโยชน์เลย ถ้าครูไม่ยอมเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนและสภาพแวดล้อม ผู้บริหารโรงเรียน จึงควรจัดให้มีการอบรมครูเพื่อเพิ่มเติมความรู้ในวิทยาการใหม่ ๆ

6. ในด้านนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปมาบรรยายวิธีการเรียนที่จะก่อให้เกิดผลดีเป็นครั้งคราว

7. การกำหนดให้ครูในโรงเรียนผลัดเปลี่ยนเป็นผู้บรรยายพิเศษในการประชุมนักเรียนบางชั้นหรือทั้งโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรจัดให้มีเป็นประจำอย่างน้อย 2 ครั้ง ในภาคเรียนหนึ่ง ๆ

8. ควรนำผลการสอบของแต่ละวิชา แต่ละชั้นเรียนมาศึกษาวิเคราะห์ทุกสิ้นปีการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อการแก้ไขและปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

9. ผู้บริหารโรงเรียนควรชักจูงให้ครูทุกคน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากเอกสารวิชาการต่าง ๆ และตำราวิชาชีพครู

10. ควรจะให้มีการประชุมครูเพื่ออภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 – 2 ครั้ง

11. ผู้บริหารโรงเรียนควรไปเยี่ยมห้องเรียนขณะทำการสอน

12. ผู้บริหารโรงเรียนควรชักจูงให้ครูที่มีชั่วโมงว่างเข้าไปนั่งดูเพื่อนครูสอน

13. ผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรแสดงหรือสาธิตการสอนให้ครูดูด้วยตนเอง เพราะอาจผิดพลาดได้ ถ้าอยากให้ครูได้เห็นวิธีการดี ๆ เชิญครูอื่นที่ให้เห็นว่ามีความสามารถมาแสดงหรือสาธิตการสอนให้ดู

14. ในระหว่างปีภาคเรียนปลายปี โรงเรียนควรจัดให้มีการสัมมนาของคณะครูทั้งโรงเรียน

15. จัดส่งครูไปเข้าร่วมอบรมที่สถาบันการศึกษาชั้นสูงอื่น ๆ

1.4 ขอบข่ายงานวิชาการ

นักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการ ไว้ดังนี้ คือ

มิลเลอร์ (ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 50 ; อ้างอิงจาก Miller. 1965 : 175) กล่าวว่า งานวิชาการประกอบด้วย

- 1) การจัดโปรแกรมการสอน
- 2) การติดตามการเรียนการสอน
- 3) การจัดบริการการสอน

เซอร์จิโอวานนี และคณะ (ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 50 ; อ้างอิงจาก Sergioivanni and Others. 1980 : 267 - 268) มีความเห็นว่างานวิชาการประกอบด้วย

- 1) การตั้งปรัชญาทางการศึกษาขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว
- 2) การจัดทำโครงการทางการศึกษาต่าง ๆ
- 3) การจัดให้มีการประเมินผลหลักสูตรและมีการเรียนการสอน
- 4) การสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง
- 5) การจัดหาวัสดุสำหรับการเรียนการสอน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 58) ได้ให้ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ประการ คือ

- 1) แผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ
- 2) หลักสูตรและการสอน
- 3) การจัดการเรียนการสอน
- 4) สื่อการสอน
- 5) การปรับปรุงการเรียนการสอน
- 6) การวัดและประเมินผล

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 18 - 19) ได้กำหนด ขอบข่ายงานวิชาการเพื่อให้ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ดังนี้

- 1) งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2) งานด้านการเรียนการสอน
- 3) งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 4) งานวัดผลและประเมินผล
- 5) งานห้องสมุด
- 6) งานนิเทศภายใน

7) งานประชุมอบรมทางวิชาการ

อุทัย บุญประเสริฐ (2538 : 82) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้

6 ด้าน คือ

- 1) เรื่องความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2) เรื่องการสอน การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตรและการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
- 3) เรื่องกิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียนให้ตอบสนองหลักสูตรและเสริมสร้างหลักสูตรให้เป็นผลสมบูรณ์
- 4) เรื่องสื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมห้องสมุด เพื่อการส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อเสริมพัฒนาการของนักเรียนตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร และเพื่อเสริมความทันสมัยทางวิชาการแก่ครู

5) เรื่องการวัดผล การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ตามจุดหมายและหลักการของหลักสูตรและการประเมินมาตรฐานคุณภาพทางวิชาการของโรงเรียน

6) เรื่องการนิเทศการศึกษา และการพัฒนาวิชาชีพสำหรับบุคลากรครู และบุคลากร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 3 - 4) กล่าวว่าขอบข่ายงานด้านวิชาการประกอบด้วย

1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน คือมีแผนปฏิบัติงานวิชาการ โครงการสอนและบันทึกการสอน

2) การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินกิจกรรมไปด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้ เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกงาน

3) การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการจัดหลักสูตรและ โปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพ ได้แก่ งานการจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดห้องสมุด การนิเทศการสอน

4) การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการหรือเครื่องมือในการตรวจสอบและวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์

กล่าวโดยสรุป งานวิชาการของโรงเรียนมาขอบข่ายกว้างขวางครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

สำหรับการสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการ 5 งาน คือ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบ

หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล และงานนิเทศภายใน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. บทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหาร ในการบริหารงานวิชาการที่จะกล่าวในที่นี้จะกล่าวถึงบทบาทในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยมีขอบข่ายของงาน 7 งานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

2.1 งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา เป็นเครื่องชี้บ่งว่าเยาวชนไทยในอนาคตควรจะเป็นพลเมืองอย่างไรที่สังคมไทยต้องการและสามารถดำเนินชีวิตของตนได้อย่างมีความสุข แม้ว่าหลักสูตรจะสร้างขึ้นอย่างดีเลิศและเหมาะสมเพียงใดก็ตาม หลักสูตรนั้นไม่มีการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพก็ยากที่การใช้หลักสูตรจะบรรลุเป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 113) ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ขั้นตอน และบทบาทของผู้บริหารในการบริหารหลักสูตร

สำหรับด้านความหมายของหลักสูตร นักการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้หลายประการ เช่น ความหมายของแฮส (Hass. 1977 : 5) คือประสบการณ์ทั้งหมดที่ผู้เรียนรู้แต่ละคนได้รับในโปรแกรมการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าประสงค์อย่างกว้าง ๆ และจุดประสงค์เฉพาะหรือหลักสูตร หมายถึง ประมวลกิจกรรมและประสบการณ์ที่มีอยู่ทั้งในและนอกหลักสูตร คือแผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมายการจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (สุมิตร คุณานุกร. 2526 : 4) นักการศึกษาบางคนกล่าวว่า หลักสูตรเป็นการรวมรายวิชาทั้งหลายที่เป็นการสอนเชิงความรู้ทั้งหมดของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษานั้น เป็นรูปแบบของความคิดและเป็นการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ของโลก เป็นการจัดกิจกรรมประสบการณ์แข่งขันกันให้กับผู้เรียนในกลุ่มที่สอนทำการสอนกับผู้เรียนในกลุ่มอื่นๆ (บรรพต สุวรรณประเสริฐ. 2544 : 15)

ในด้านบทบาทและหน้าที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารโรงเรียนถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด เพราะต้องเป็นผู้นำเอาหลักการ จุดหมายโครงการ และเนื้อหาของหลักสูตรที่หน่วยงานระดับชาติจัดวางไว้ไปใช้ให้เกิดผล ซึ่งผู้บริหารควรมีบทบาทและหน้าที่ตามแนวคิดของ

สัจด์ อุทรานันท์ (2527 : 2537) ว่าผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร ดังนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อย่างชัดเจน
  2. ให้บริการวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู
  3. ดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
  4. กระตุ้นและส่งเสริมให้ครูใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น จัดอบรมหรือจัดประชุม
- สัมมนา
5. ให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็น
- เยี่ยงอย่างแก่ครูคนอื่น ๆ

วิชัย ราษฎร์ศิริ (2524 : 113 – 114) กล่าวสรุปถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการนำหลักสูตรไปใช้ว่าควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจ เกี่ยวกับสาระสำคัญของหลักสูตร เช่น หลักการ จุดหมาย มวลประสบการณ์ เวลาเรียน คำแนะนำการเรียนการสอน รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างเอกสารหลักสูตรชนิดต่าง ๆ เพื่อจะได้แนะนำช่วยเหลือครูให้ใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสม
2. จัดหาหลักสูตร เอกสารหลักสูตรให้พร้อมและพอเพียงที่ครูและนักเรียนจะหยิบใช้ง่าย เช่น แผนการสอน คู่มือครู ครุมือหนังสือเรียน หนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม คู่มือการประเมินผล รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น
3. อบรมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรและวิธีการใช้หลักสูตร ให้มีสัมฤทธิ์ผล รวมทั้งประชาสัมพันธ์หลักสูตรใหม่ ให้ผู้ปกครองและนักเรียนได้ทราบ เพื่อจะได้ช่วยส่งเสริมให้การใช้หลักสูตรเกิดผลดียิ่งขึ้น
4. จัดทำแผนการเรียนการสอน ตารางสอน เพื่อให้การใช้หลักสูตรไปเป็นอย่างราบรื่น
5. จัดครูเข้าสอนตามความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และมอบหมายให้มีครูอีกจำนวนหนึ่ง เป็นครูฝ่ายบริการหลักสูตร เช่น ครูโสตทัศนศึกษา ครูบรรณารักษ์ ครูแนะแนว
6. จัดเตรียมสถานที่ที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น ห้องสมุด ห้องเรียน ห้องวิชาการต่าง ๆ สนามกีฬา แปลงเกษตร
7. ต้องคอยดูแล นิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยเยี่ยมและสังเกตการสอนเป็นครั้งคราว เพื่อทราบปัญหาจะได้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือตามที่ครูต้องการ
8. หาวิธีการส่งเสริมความรู้ให้ครูด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งครูไปดูงาน สังเกตการสอนโรงเรียนอื่น จัดหนังสือแนะนำหนังสือให้อ่าน รับวารสารวิชาการ
9. ประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก รวมทั้งประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ

ของโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อจะได้ช่วยเหลือสนับสนุนการใช้หลักสูตรให้เกิดผลดี

10. พยายามสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู เพื่อประสิทธิภาพของผลงาน เช่น มอบหมายงานให้รับผิดชอบตามความสามารถและทั่วหน้ากัน วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ให้เกียรติแก่ครู แสดงตนเป็นผู้ปกป้องผลประโยชน์ของครู พิจารณาความคิดความชอบด้วยความเป็นธรรม โดยดูจากคุณภาพของผลงาน มิใช่ดูแต่เพียงหน้าหรือใช้ความพอใจส่วนตัวเป็นที่ตั้ง

11. พยายามส่งเสริมสนับสนุนให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เหมาะสม เช่น การจัดตั้ง ชุมนุมวิชาการต่าง ๆ ชุมนุมกีฬา ชุมนุมยุวสักร ชุมนุมส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น

12. พยายามจัดหาวัสดุและส่งเสริมอำนวยความสะดวกให้ครูทำอุปกรณ์การสอน หรือ สิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์

ผู้บริหารโรงเรียน นอกจากมีบทบาทและหน้าที่ในการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแล้ว ยังมีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรอีกอย่างหนึ่งคือ การพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารจำเป็นต้องทำความเข้าใจกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรไว้หลายท่าน เช่น ทาบา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2544 : 35 ; อ้างอิงจาก Taba. 1962 : 12) ได้ให้ขั้นตอนในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพไว้ 7 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ความต้องการ 2) ตั้งวัตถุประสงค์ 3) เลือกเนื้อหาวิชา 4) รวบรวมเนื้อหาให้เป็นระบบ 5) เลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) จัดระบบประสบการณ์ในการเรียนรู้ 7) ตั้งเกณฑ์การประเมินผล จะประเมินอะไรและวิธีใด

การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรทั้ง 7 ขั้นตอน สามารถย่อเป็น 5 ขั้นตอน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2544 : 36 – 41) คือ

1. การวิเคราะห์ความต้องการ ในการพัฒนาหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง จะต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ของสิ่งที่จะพัฒนาอย่างกระจ่างชัด หากจะพัฒนาหลักสูตรสำหรับคนกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะเราจะต้องรู้ถึงความต้องการแท้จริงของคนกลุ่มนั้น และต้องพิจารณาความต้องการของสังคมด้วย

2. การตั้งวัตถุประสงค์ การตั้งวัตถุประสงค์ต้องให้ครอบคลุมสิ่งที่วิเคราะห์ไว้เมื่อตั้งวัตถุประสงค์แล้วต้องคำนึงถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกให้ได้หรือปฏิบัติได้ การตั้งวัตถุประสงค์ต้องสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน และสิ่งหนึ่งต้องให้ความสนใจด้วย ก็คือเรื่องของเครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก และกำหนดเวลา

3. การเลือกและจัดระบบเนื้อหาวิชา การเลือกเนื้อหาวิชาสำหรับวิชาใดวิชาหนึ่งขึ้นอยู่กับเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้บรรลุเนื้อหาวิชาซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่าทางการศึกษาที่จะเชื่อมโยงสู่ผู้เรียน

4. การเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เมื่อได้เนื้อหาวิชาที่จะสอน ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดผลแล้ว มาถึงวิธีสอนเนื้อหาเหล่านั้น หมายถึง วิธีที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ อันที่จริงการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาระหว่างการมีปฏิสัมพันธ์ของครูและผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม

5. การวัดและการประเมินผล การประเมินผลเป็นเรื่องสำคัญมาก ไทเลอร์ เชื่อว่ากระบวนการของการประเมินผล เป็นกระบวนการที่จำเป็นในการที่จะรู้ถึงจุดประสงค์ของการศึกษา รวมไปถึงกระบวนการเรียนการสอนด้วย วัตถุประสงค์ทั่วไปของโปรแกรมการศึกษามีเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ประสงค์ การประเมินผลต้องประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง การให้รู้ผลของการเรียนรู้มิใช่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนที่จะเพิ่มความพยายามเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อระบบโดยรวมด้วย เพราะสามารถทำให้ทันสมัย และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคม หลักสูตรจะเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง (Dynamics) ทันต่อเหตุการณ์

สำหรับหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรแกนกลาง ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2544 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 112 – 122) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. องค์ประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) จุดหมาย 3) โครงสร้าง มีการจัดโครงสร้างของหลักสูตรออกเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และ 1 กิจกรรมผู้เรียน แบ่งช่วงชั้นเป็น 4 ช่วงชั้น ได้แก่ ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ช่วงชั้นที่ 3 (ม. 1 – 3) และช่วงชั้นที่ 4 (ม. 4 – 6) 4) การจัดหลักสูตร 5) การจัดเวลาเรียน 6) การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ 7) สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ 8) การจัดการเรียนรู้ 9) สื่อการเรียนรู้ 10) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 หลักสูตรสถานศึกษา เป็นแหล่งของการแสวงหาความรู้ จึงต้องมีหลักสูตร

ของตนเอง คือ หลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย การเรียนรู้ทั้งมวลและประสบการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐาน และรายวิชาที่จะต้องเรียนเพิ่มเติมเป็นรายปีหรือรายภาค จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียนและ กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องทำงานร่วมกับ ครอบครัวและชุมชน ท้องถิ่น วัด หน่วยงานและสถานศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสองประการ ซึ่งจุดมุ่งหมายสองประการนี้เป็นแนวทางที่สำคัญที่สถานศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรภายในบริบทและแนวทางนั้น ๆ ดังนี้

(1) การพัฒนาให้เด็กเกิดความสุขและความเพลิดเพลินในการเรียนรู้ ควรให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้สำคัญ ๆ ในการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ได้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารส่งเสริมจิตใจที่อยากรู้อยากเห็น และมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล

(2) ส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคม และวัฒนธรรม หลักสูตรสถานศึกษาควรสร้างให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูล เป็นอิสระและเข้าใจในความรับผิดชอบ

2.3 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินการจัดทำหลักสูตร ดังนี้ 1) กำหนดวิสัยทัศน์ 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การกำหนดสาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค 4) การออกแบบการเรียนรู้การสอน 5) การกำหนดเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิต

2.4 แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดีบรรลุตามที่คาดหวัง จึงกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1) การจัดทำสาระของหลักสูตร 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

3. การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน

สำหรับด้านการกิจของผู้บริหารที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตร โดยร่วมให้ความเห็นของกำหนด วิสัยทัศน์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนสาระของหลักสูตรทุกช่วงชั้นสร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรของสถานศึกษา สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาได้

รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ พัฒนาและส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรโดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในอย่างมีระบบ กำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนกำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีความทันสมัย ตลอดจน ปรับปรุง และพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น (บรรพต สุวรรณประเสริฐ. 2544 : 48)

การบริหารหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้ (กมล ภูประเสริฐ. 2544 : 9 – 10)

1. การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ ที่ได้กำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ โดยการจัดเป็นกลุ่มๆ ไว้ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น

การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางมีประโยชน์ต่อสถานศึกษา ช่วยให้บุคลากรของสถานศึกษาได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางโดยละเอียด เพื่อการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้เป็นรายปี และรายภาคเรียนต่อไป นอกจากนี้จะช่วยให้เกิดแนวคิดที่สถานศึกษาจะมีแนวในการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่นของตนในส่วนตัวบ้าง

2. การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ทรัพยากร สภาพการดำรงชีวิตและปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่นโดยตรง แต่เนื่องจากมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางจะเขียนไว้ครอบคลุมค่อนข้างมาก ถ้าสถานศึกษาเห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้มีอยู่แล้ว ก็อาจกำหนดเฉพาะสาระการเรียนรู้เฉพาะท้องถิ่นที่จำแนกตามช่วงชั้น

3. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการนำผลผลงานการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ มาจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้เป็นรายปี กำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสม สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- มัธยมศึกษา ปีที่ 3 ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 จะต้องกำหนด มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้เป็นรายภาค และกำหนดหน่วยกิตให้เหมาะสม

4. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องนำเอกสารสาระการเรียนรู้ตามข้อ 3 ที่เกี่ยวเนื่องกันมาบูรณาการเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อยๆ เพื่อสะดวกแก่การจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กันแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะ

ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และเวลาเรียน ซึ่งเมื่อรวมทุกหน่วยเข้าด้วยกัน จะสมบูรณ์ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้เป็นรายภาคหรือรายปี แต่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ต้องทำเป็นรายวิชา นอกจากนั้น ยังต้องดำเนินงานอื่นๆ ตามที่กำหนดด้วย

กล่าวโดยสรุป หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์และกิจกรรมทั้งหลายที่โรงเรียน จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียน ได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และ หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษา เพราะการศึกษาจะบรรลุผลตามความมุ่งหมายหรือไม่ นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญคือการบริหาร ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการ บริหารและพัฒนาหลักสูตร พร้อมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ ที่จะทำให้หลักสูตรบังเกิดผลตามจุด มุ่งหมาย

2.2 งานด้านการเรียนการสอน

งานการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่ครูและเด็กทำร่วมกันอาจแยกเป็น 2 ส่วน การเรียน คือ กิจกรรมที่นักเรียนทำ และการสอนคือกิจกรรมที่ครูทำ แต่ในทางปฏิบัติทั้งสองอย่าง นี้ทำไปพร้อมๆ กัน จึงเรียกรวมกันว่าการเรียนการสอน การเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญของ งานวิชาการ ผู้บริหารและครูผู้สอนจึงควรศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนการสอน

การนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายและหลักการที่วาง ไว้ในหลักสูตร โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนในรูปแบบและวิธีการต่างๆ ให้การเรียนรู้ของผู้เรียนบังเกิดผลมากที่สุดเพียงใด ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนการสอนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ เพราะการเรียนการสอนเป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน โดยคำนึงถึงความเหมาะสม บรรยากาศ เทคนิคและองค์ประกอบทั้งหลาย ที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์ที่สุด (กรมวิชาการ. 2538 : 136) ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องจัดเตรียมและอำนวยความสะดวกให้ การเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่นและเรียบร้อย และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความ มุ่งหมายของการจัดการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2544 : 53) ได้กล่าวถึงภารกิจในการบริหารการเรียนการสอน ไว้ ว่าภารกิจในการบริหารการเรียนการสอน ผู้บริหารต้องจัดให้มีการดำเนินงานตามภารกิจนั้นๆ หากการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลดี จะช่วยให้การเรียนการสอนและการประเมินผล การเรียนเป็นไปอย่างถูกต้อง มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ภาระในการ บริหารการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียน คือการจัดให้มีการดำเนินการ ดังนี้

1. การรวบรวมรูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน เทคนิคการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีลักษณะเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด หรือเน้นการปฏิบัติจริงของผู้เรียนใน สภาพของชีวิตจริง และช่วยพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

2. การร่วมกันวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับ
หน่วยการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น ในหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยอาจประกอบด้วยรูปแบบ
เทคนิค กิจกรรมที่หลากหลายได้ แล้วแต่ความเหมาะสมที่จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ
3. การกำหนดความต้องการในเรื่องสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับ
กิจกรรมการเรียนการสอน ในหน่วยการเรียนรู้รายวิชานั้น เนื่องจากกิจกรรมจะมีลักษณะให้ผู้เรียน
ได้ปฏิบัติจริง สื่อการเรียนรู้จึงเป็นสื่อที่ผู้เรียนใช้ปฏิบัติ ไม่ใช่สื่อที่ครูใช้สาธิตหรือใช้แสดงให้ดู
4. การวิเคราะห์และกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียน ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
รายวิชาที่เป็น การประเมินตามสภาพจริง รวมทั้งการกำหนดให้ชัดเจนในการประเมินระหว่าง
ปฏิบัติการเรียนรู้และผลการเรียนรู้เพื่อเตรียมการในเรื่องวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือวัดแนวปฏิบัติ
แบบฟอร์มที่ต้องใช้ได้ด้วย ทั้งนี้ให้คำนึงถึงมาตรฐานการเรียนรู้เป็นสำคัญ
5. การจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน
6. การเตรียมการในเรื่องการเรียนการสอน ต้องมีการจัดหา จัดทำ จัดห้องต่าง ๆ ให้
พร้อมในการใช้ มีรายการที่จะรู้ว่าสื่อหรือห้องนั้นๆ ใช้ตามแผนการสอนของใคร ในเวลาใด เพื่อ
การจัดการที่เหมาะสม รวมทั้งการใช้สื่อการเรียนการสอนนอกห้องเรียนหากเป็นการใช้สื่อการ
เรียนการสอนนอกโรงเรียน
7. การเตรียมการเรื่องการประเมินผลการเรียน เริ่มจากการวิเคราะห์มาตรฐานการ
เรียนรู้ รายภาค/รายปี ของหน่วยการเรียนรู้/รายวิชา
8. การติดตามกำกับ และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการ
สอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการเยี่ยมชมสถานที่
ที่มีการจัดกิจกรรม การประชุมปรึกษาหารือเป็นระยะ
9. การแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนการสอนโดยการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนา
ผู้เรียน และกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งอาจต้องมีการซ่อมเสริม การทำโครงการทาง วิชาการ
เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การแนะแนว การเพิ่มกิจกรรมพิเศษ
10. การร่วมกันแก้ปัญหาการเรียนการสอนและการประเมินผลที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจทำได้
โดยการประชุมปรึกษาหารือ
11. การรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้ปกครอง และการรายงานผลของสถาน
ศึกษาโดยรวมให้หน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณะได้ทราบ

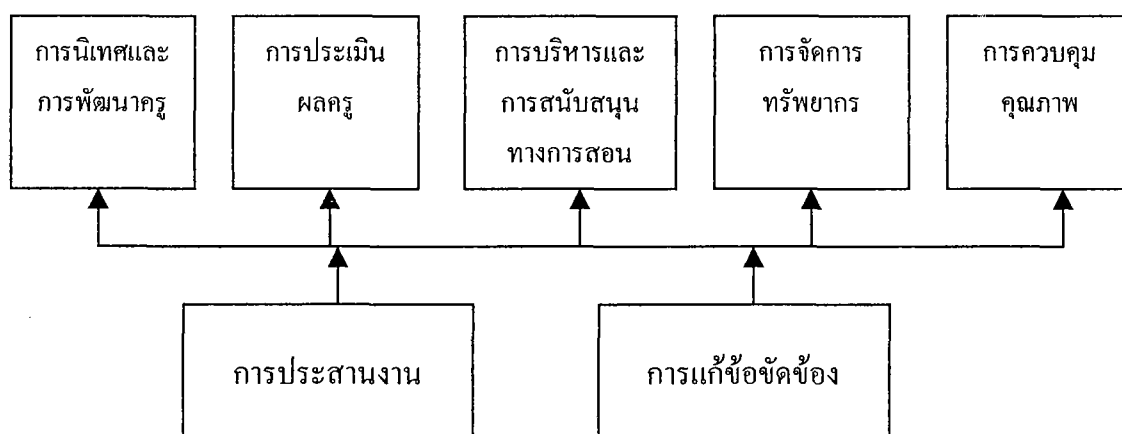
12. การจัดระบบเก็บสิ่งที่รวบรวม และจัดทำขึ้นเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกแก่การศึกษาและการใช้ประโยชน์ เช่น รูปแบบ เทคนิค และวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อรวบรวมและศึกษาแล้วควรจัดเก็บ เพราะจะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยของโรงเรียน

13. การประเมินจุดเด่น-จุดด้อย หรือข้อจำกัดของหลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลในระหว่างการทำงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการประเมินต่อไป

14. การสร้างความภาคภูมิใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ด้วยการให้เห็นระบบการดำเนินงานที่เกิดจากความร่วมมือของบุคลากรแต่ละคน ความก้าวหน้าของสถานศึกษาโดยรวมที่พัฒนาขึ้นกว่าเดิมจุดเด่นที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรมีกำลังใจและเกิดความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลดียิ่งอย่างต่อเนื่อง

15. การกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนางานในหน้าที่อย่างสม่ำเสมอโดยฝ่ายบริหารดำเนินการพัฒนางานของฝ่ายบริหารเป็นตัวอย่าง และเป็นแนวทางที่บุคลากรจะดำเนินการตาม

ในด้านการบริหารการสอน ดูก (วีระ สุภากิจ. 2540 : 95 ; อ้างอิงจาก Duke. 1987 : 81 – 84) ได้กล่าวถึงวิสัยทัศน์ที่บูรณาการเกี่ยวกับบริหารการสอนว่า ผู้บริหารการสอนที่ประสบความสำเร็จต้องจัดการใน 7 สถานการณ์ ได้แก่ 1) การนิเทศและการพัฒนาครู 2) การประเมินผลครู 3) การบริหารและการสนับสนุนการสอน 4) การจัดการทรัพยากร 5) การควบคุมคุณภาพ 6) การประสานงานและ 7) การแก้ไขข้อขัดข้อง ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 วิสัยทัศน์เกี่ยวกับการบริหารการสอน

ที่มา :วีระ สุภากิจ. (2540 : 95 ; อ้างอิงจาก Duke. 1987 : 81)

การที่จะจัดการกับแต่ละสถานการณ์ดังกล่าว ต้องการทักษะโดยเฉพาะมากกว่าหนึ่งอย่าง จำเป็นต้องใช้ทักษะเชิงเทคนิคที่หลากหลายและการวินิจฉัยทางวิชาชีพ เพื่อปรับให้เข้ากับความต้องการต่าง ๆ ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ สำหรับสถานการณ์ที่สำคัญที่สุดที่ผู้บริหารการสอนต้องจัดการคือ การนิเทศและการพัฒนาครู นับว่าเป็นการปรับปรุงการสอนอย่างแท้จริง การนิเทศเป็นเรื่องของการติดตามดูแลผลการสอน และการรวบรวมข้อมูลโดยตรงที่เป็นประโยชน์สำหรับการกำหนดเป้าหมาย สำหรับการปรับปรุง ครูและผู้บริหารการสอนต้องมีการติดต่อกันเฉพาะตัวมาก บทบาทที่สำคัญในกระบวนการนี้ คือ การประชุมปรึกษาหารือกัน การสังเกตการณ์ในชั้นเรียน คุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหารการสอน เช่น การรู้จักรับฟังอย่างรอบคอบ และการกระตุ้นให้เกิดความไว้วางใจ เป็นเรื่องสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการนิเทศ สำหรับการพัฒนา คือ ความพยายามต่าง ๆ ที่จะปรับปรุงสมรรถภาพของครูแต่ละคนและคณะทำงานโดยรวม การกำหนดเป้าหมายเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาวิชาชีพและคณะครู ผู้บริหารการสอนเป็นทั้งผู้ฝึกอบรมครู และเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ครูได้รับโอกาสเข้ารับการฝึกอบรม ที่อื่น ความมุ่งหมายของการนิเทศและการพัฒนาก็คือ การปรับปรุงการสอนนั่นเอง (วิระ สุภากิจ.2540 : 95 – 96)

กล่าวโดยสรุป งานด้านการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดให้มีการดำเนินการตามภารกิจในการจัดเตรียมและอำนวยความสะดวกให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่นและเรียบร้อย และจะต้องมีทักษะในด้านการบริหารการสอน

2.3 งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

งานวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนเป็นการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพทางด้านวิชาการ สถานศึกษาจะมีงานสื่อการสอนโดยเรียกชื่อต่างกันไป เช่น ศูนย์โสตทัศนูปกรณ์ งานสื่อการเรียนการสอน ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างไรก็ตามงานสื่อการสอนเป็นงานบริการในด้านวัสดุ เครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์แก่ครูอาจารย์และนักเรียน ในด้านงานบริการสื่อการสอน จะมีการจัดหาสื่อการสอนเพื่อไว้บริการ การจัดบริการในรูปแบบต่างๆ การบำรุงรักษาสื่อการสอนการประชาสัมพันธ์ การจัดทำโครงการด้านวิชาการและการประเมินผลงานสื่อการสอน และอาคารสถานที่เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในด้านการให้บริการสื่อ การสอนด้วย

สื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งประหยัดเวลาและแรงงานในการสอน สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สามารถทำให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความราบรื่น ผู้บริหารจึงต้องสนับสนุนให้ครูค้นคว้าศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและควรผลิตหรือเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและสภาพของผู้เรียน ตลอดจนสภาพแวดล้อมและชุมชน รวมไปถึงการสนับสนุนให้รู้จักการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ผลิตจากเศษวัสดุที่มีในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์

สื่อการสอน จึงถือได้ว่าเป็นอุปกรณ์สำคัญที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์และการปฏิบัติ กล่าวคือช่วยให้ความรู้ที่เป็นนามธรรม ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามสื่อการสอนจะเกิดประโยชน์สูงสุดหรือไม่ ผู้ใช้หรือครูต้องรู้จักใช้ วิธีใช้และความเหมาะสมด้วย (จาตุรงค์ ภูอยู่เย็น. 2541 : 55)

ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ที่จะต้องเข้าใจงานสื่อการสอน ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ โดยการให้การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้สื่อการสอน มีนโยบายและวางแผนการจัด โครงการงานสื่อการสอน มีความรู้ความสามารถช่วยจัดและช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดบริการสื่อการสอน จัดให้มีอาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากร แก่งานสื่อการสอน (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2544 : 208 - 220)

2.4 งานนิเทศภายใน

การนิเทศเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบ ถือเป็นการพัฒนาบุคลากรรูปแบบหนึ่ง ที่อาจให้ผลรวดเร็วกว่า โดยเฉพาะการนิเทศภายในสถานศึกษา เพราะผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทำงานอยู่ร่วมกัน และผู้นิเทศในเรื่องหนึ่งอาจเป็นผู้รับการนิเทศในเรื่องหนึ่งได้ ในทำนองเดียวกันผู้รับการนิเทศอาจกลับไปเป็นผู้นิเทศในเรื่องที่ตนเองมีความสามารถสูงได้ จึงเป็นการรวมพลังกันเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่ดีกว่าการให้แต่ละคนทำงานในลักษณะต่างคนต่างทำ (กมล ภูประเสริฐ. 2544 : 59)

งานการนิเทศภายใน ถือเป็นกระบวนการสำคัญที่จะต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาก้าวหน้าตลอดเวลา การศึกษาจะเกิดผลดีมีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการของการจัดและการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยงานสำคัญที่สุดในการนำนโยบาย นำหลักสูตรไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดการศึกษาแก่เด็กโดยตรงการที่โรงเรียนจะดำเนินการของโรงเรียนเพื่อให้เด็กบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย นอกจากต้องอาศัยการบริหารแล้ว การนิเทศการศึกษาก็เป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2530 : 1 - 2)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 : 18) ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน หมายถึง ความพยายามทุกชนิดของผู้ที่อยู่ในโรงเรียน ตั้งแต่ผู้บริหาร โรงเรียนลงไป ในอันที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดีขึ้นเป็นการเพิ่มพลังการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพและผลสุดท้ายคือการศึกษาของเด็กก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ดุสิต ทิวถนอม (2540 : 41) กล่าวว่าการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน คือกระบวนการซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการบริการ และวิธีการต่าง ๆ ที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยมีจุดประสงค์เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนและการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2543? : 182) กล่าวถึงเงื่อนไขที่จะทำให้การจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนจะประสบความสำเร็จ 2 ประการ คือ

1. ผู้บริหารการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติงานของโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญแก่งานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน โดยถือว่างานนิเทศการศึกษาเป็นงานที่โรงเรียนจะต้องปฏิบัติ
2. ผู้บริหารการศึกษาจะต้องมอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ ในสังกัดทำหน้าที่นิเทศงานการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินการตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้ การช่วยเหลือของศึกษานิเทศก์ ช่วยให้บุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและเป็นการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงหลักการสำคัญสำหรับการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนว่า ผู้บริหารการศึกษาต้องยึดหลักการสำคัญ (ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ.2543? : 182 - 183) ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนต้องถือว่างานนิเทศการศึกษา เป็นงานในความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนโดยตรง สำหรับการดำเนินงานนิเทศนั้นผู้บริหารอาจจะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทน
2. การนิเทศภายในโรงเรียนจะสำเร็จลงได้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือทั้ง 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ หากขาดความร่วมมือจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การนิเทศจะไม่มีโอกาสพบกับความสำเร็จได้
3. จะต้องตระหนักถึงความเข้าใจว่า การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนนั้น เป็นการทำงานร่วมกัน เพื่อช่วยพัฒนาเพื่อนร่วมงานให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น การนิเทศไม่ใช่เป็นการบังคับ ชูเกียรติ หรือคอยจับผิดแต่ประการใด

4. บุคลากรภายในโรงเรียนต้องมีการยอมรับและให้เกียรติซึ่งกันและกันในสภาพความเป็นจริงแล้ว ไม่มีใครที่มีความเชี่ยวชาญทุกด้าน ดังนั้นจึงน่าจะแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความเชี่ยวชาญให้แก่เพื่อนร่วมงาน เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานมีความรู้ความสามารถสูงขึ้น

5. การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนต้องเกิดขึ้นจากความจำเป็นในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

6. การสร้างเสริมกำลังใจของผู้บริหาร จะมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงถือว่าการสร้างเสริมกำลังใจของผู้บริหารจะส่งผลต่อ ความสัมฤทธิ์ผลของการนิเทศในโรงเรียนด้วย

สำหรับ กมล ภูประเสริฐ (2544 : 59 – 60) ได้เสนอแนะหลักการสำคัญที่นำมาใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. มุ่งที่คุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ แม้ว่าการนิเทศภายในจะเป็นการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา สิ่งที่จะพัฒนาจะต้องโยงไปสู่คุณภาพของผู้เรียนทั้งสิ้น
2. อาศัยความร่วมมือภายในสถานศึกษามูลฐานในสถานศึกษาจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศภายใน ร่วมมือร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อให้บุคลากรแต่ละคนพัฒนาตนเองได้อย่างมีคุณภาพและหลายกรณีอาจต้องเชิญวิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาช่วยให้คำแนะนำด้วย
3. อาศัยวิธีการที่หลากหลาย ที่จะเป็นสิ่งช่วยกระตุ้นความสนใจและความร่วมมือในการดำเนินการ แต่ละวิธีมีจุดเด่น – จุดด้อยที่จะช่วยเสริมประสิทธิภาพของกันได้
4. กระทำอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพจนสร้างความรู้สึกว่าการะบวนการนี้เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการสร้างอุปนิสัยของการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
5. ใช้กระบวนการเป็นระบบ เพื่อให้วางใจว่างานนิเทศภายในสถานศึกษาจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้

กล่าวโดยสรุป การนิเทศการศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้การบริหารวิชาการของสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขที่จะทำให้การจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประสบความสำเร็จ และต้องนำหลักการสำคัญในการนิเทศมาใช้ในการนิเทศ

2.5 งานวัดผลและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการศึกษา เป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่

ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องสนใจศึกษาหาความรู้ และดำเนินการภายในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการวัดผลและประเมินผลไว้ดังนี้

พิสมัย ถิระแก้ว (2535 : 225 - 226) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลที่ได้มาซึ่งตัวเลข จำนวน หรือปริมาณใดปริมาณหนึ่ง โดยอาศัยเครื่องมือหรือวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน และการใช้แบบทดสอบ ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่นำเอาผลซึ่งได้จากการวัดนั้นมาตีคุณค่าในระดับใดของเกณฑ์ที่ตั้งไว้ว่า เก่ง ปานกลาง อ่อน หรือสูง ต่ำจากเกณฑ์มาตรฐานเพียงใด เป็นกระบวนการ (Process) ในการตรวจสอบ (Examine) หรือการพิจารณา (Judge) คุณลักษณะของสิ่งใดหรือกิจกรรมใด ๆ เพื่อกำหนด (Determine) คุณค่า (Worth) คุณภาพความ ถูกต้องเหมาะสมโดยอาศัยเกณฑ์ (Criterion) เป็นหลักหรือกล่าวอย่างสรุปได้ว่า การประเมินคือการพิจารณากำหนดคุณค่า (To determine the worth of) ของสิ่งของต่าง ๆ ตามเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่ง (ไพศาล หวังพานิช. 2543 : 1)

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการในการหาจำนวนปริมาณของสิ่งของต่าง ๆ ที่อาศัยเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อชี้วัดรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่วัดว่ามีจำนวนหรือปริมาณเท่าใด สำหรับการประเมินผลหมายถึง กระบวนการนำเอาผลจากการวัดมาเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน แล้วจึงตัดสินตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 129 - 133) มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทำให้การสอน การเรียนรู้และการประเมินผลไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ครูซึ่งมีหน้าที่จัดการเรียนรู้ ต้องดำเนินการทั้ง 3 เรื่องดังกล่าว ให้ไปด้วยกันอย่างต่อเนื่องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า การวัดผลประเมินผลมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

1.1 เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับ ติดตาม กิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

1.2 เป็นเครื่องมือผลักดันหรือกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

1.3 เป็นเครื่องมือนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.4 เสริมประสิทธิภาพการจัดการ เช่น การประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรทั้งระบบ ผลจากการประเมินสามารถนำมากำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการ

2. วัดและประเมินอะไร การประเมินการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำหรับผู้สอนควรประเมินประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การประเมินเนื้อหาสาระความรู้และทักษะในรายวิชาต่างๆ ตามหลักสูตร และส่วนที่ 2 การประเมินพัฒนาการและประเมินด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

3. วัดและประเมินเมื่อใด การวัดและประเมินผลควรดำเนินการ ดังนี้

3.1 การประเมินความรู้และทักษะในแต่ละวิชา ควรกำหนดช่วงเวลาในการประเมินดังนี้

3.1.1 วัดและประเมินก่อนเรียน ควรประเมินก่อนการเรียนรู้ใหม่หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ใหม่ ซึ่งควรประเมิน 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) ประเมินความพร้อมของผู้เรียน 2) ประเมินความรู้ของผู้เรียน

3.1.2 วัดและประเมินระหว่างการเรียนรู้การสอน ควรดำเนินการ 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) การประเมินความก้าวหน้าในการเรียน 2) การประเมินเพื่อหาข้อบกพร่อง

3.1.3 วัดและประเมินหลังสิ้นสุดการเรียนรู้การสอน ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) การประเมินเพื่อสรุปและตัดสินความรู้ความสามารถของผู้เรียน 2) หลังสิ้นสุดการเรียนรู้การสอน 3) การประเมินหลังสิ้นสุดการเรียนรู้การสอนในแต่ละช่วงชั้นตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

3.2 การประเมินคุณธรรมจริยธรรม หรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ควรประเมิน ดังนี้

3.2.1 ประเมินทุกครั้งที่มีการสอน โดยการวางแผนสังเกตผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีข้อบกพร่องในเรื่องใด จะได้ให้ความช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไขทันที

3.2.2 ครูผู้สอนทุกคนมาประชุมร่วมกัน เพื่อสรุปผลการประเมินพฤติกรรมผู้เรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อรายงานผลให้ผู้ปกครองทราบ

4. เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียน เครื่องมือและวิธีการประเมินมีหลากหลายรูปแบบ จึงควรพิจารณาเลือกนำมาใช้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และควรใช้วิธีการวัดผลหลายๆ วิธี เพื่อให้แน่ใจว่าการประเมินผลผู้เรียนมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

5. วัดและประเมินอย่างไร วิธีการประเมินการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา คือ การประเมินตามสภาพจริง ลักษณะสำคัญของการประเมินตามสภาพจริงเป็นการใช้

ข้อมูลอย่างหลากหลายเพื่อสรุปว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทักษะ ความรู้สึกรู้จักคิดในเรื่องต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด เป็นไปตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้หรือไม่ โยงใยเรื่องราว เหตุการณ์ สภาพชีวิตจริงที่ผู้เรียนเป็นอยู่เป็นสิ่งที่เร้าสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนตอบสนอง โดยการแสดงออก (Performance) ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ การลงมือปฏิบัติงานหรือการผลิตชิ้นงาน

กมล ภู่งประเสริฐ. (2544 : 13) ได้กล่าวถึง การบริหารการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้/รายวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อการพิจารณาในการเตรียมการขั้นต่อไป ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงตัวบ่งชี้ที่กำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้ด้วย
2. การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการเตรียมการในการสร้างเครื่องมือและกำหนดวิธีการที่เป็นระบบ ในขั้นนี้ควรกำหนดช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างดำเนินการสอน การประเมินปลายภาคเรียนและปลายปีด้วย เพื่อความสะดวกในการสังเกตการปฏิบัติงานของผู้เรียน และรวบรวมผลงานของผู้เรียนเป็นระยะๆ เพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน
3. การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการดูแลให้มีการบันทึกผลการเรียนการสอน การบันทึก การสังเกต และการรวบรวมผลงานของนักเรียนตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ
4. การจัดทำหลักฐานการศึกษาตามที่กระทรวง/กรม /หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้
5. การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการประเมินที่ต้องการใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนา ไม่ใช่การตัดสินได้ – ตก ของผู้เรียนแต่อย่างใด
6. การกำหนดรูปแบบ ระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ ทั้งการรายงานผู้ปกครอง ระหว่างปีและการรายงานผลของสถานศึกษาในช่วงปลายปีต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด

การวัดผลและประเมินผลช่วยให้ได้ข้อมูลแก่ผู้บริหาร ในการตัดสินใจดำเนินการได้อย่างเหมาะสม เพราะผู้บริหารต้องอาศัยข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการตรวจสอบปรับปรุง พัฒนาการบริหาร และการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพในเรื่องการวัดผลและประเมินผล ซึ่งผู้บริหารต้องทราบทั้งในด้านวัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการ และต้องจัดทำแผนงานในการจัดเตรียมงานที่ทำให้การดำเนินงานเป็นไปโดยราบรื่น เริ่มตั้งแต่

การกำหนดหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล การรู้จักวัดหลาย ๆ วิธี การรวบรวมผลการเรียนของนักเรียน ตลอดระยะเวลาในแต่ละภาคการศึกษา และการเขียนรายงานสรุปผลการเรียนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และการประชุมประเมินผลสรุปปลายภาคและปลายปีเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู เพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาความดีความชอบด้วย (องค์การ อินทรมพรรย. 2526 : 206 - 215)

ผู้บริหารโรงเรียน มีหน้าที่ในการวัดและประเมินผลการเรียนไม่ยิ่งหย่อนไปกว่างานด้านอื่น

ผู้บริหารจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับระเบียบการวัดผลอย่างลึกซึ้ง เพื่อที่จะแนะนำครูได้กำหนดนโยบายโดยทั่วไปเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล วางแผนกำหนดระยะเวลา และจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเวลาเรียน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสอน ติดตามและตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เมื่อสอบเสร็จควรประเมินผลการสอบที่ผ่านไป จัดให้ทำการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาทางแก้ไขในโอกาสต่อไป (สุนทรี ไพโรสุวรรณ. 2541 : 32)

กล่าวโดยสรุป การวัดผลและประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน มีประโยชน์ในการปรับปรุงการสอนของครู ปรับปรุงการเรียนของนักเรียน และเพื่อปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษา

2.6 งานห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นแหล่งสะสมความรู้ที่นักเรียนจะเข้าไปค้นคว้าเพื่อให้เกิดความรู้กว้างขวางขึ้นการที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุดเพื่อค้นหาคำตอบปัญหาต่างๆ ที่ครูกำหนดให้ย่อมเป็นเครื่องช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน อันเป็นที่พึงประสงค์อย่างยิ่งสำหรับสร้างผลผลิตพลานามัยแก่นักเรียน และยังเป็นการสร้างนิสัยให้รู้จักช่วยตัวเองที่จะหาความรู้ต่าง ๆ ในภายหน้าอีกด้วย ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปเน้นให้เห็นว่าการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน โดยเฉพาะระดับประถมศึกษาเป็นงานสำคัญที่ทุกคนควรคำนึงถึงและร่วมมือกันพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยที่ทุกโรงเรียนให้ความเอาใจใส่ต่อความสำคัญของห้องสมุดโรงเรียน เพราะห้องสมุดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางความรู้ให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสค้นคว้าแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้อย่างไม่หยุดยั้ง ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบงาน ห้องสมุดสามารถติดต่อประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวก ในด้านการแนะแนวความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุด งานห้องสมุดโรงเรียนสามารถจัดได้หลายวิธีการหรือหลายแนวทาง คณะกรรมการผู้รับผิดชอบควรประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 29 - 30)

งานห้องสมุดมีความสำคัญต่องานด้านวิชาการ และพัฒนาการทางสติปัญญาของนักเรียนมาก ผู้บริหารควรควรให้การสนับสนุน และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการจัดบริการของห้องสมุดให้เป็นศูนย์กลางของการศึกษาในโรงเรียนอย่างแท้จริง และส่งเสริมให้นักเรียนใช้ประโยชน์จากห้องสมุดให้ได้ผลอย่างเต็มที่ (จตุรงค์ ภูอยู่เย็น. 2541 : 60)

กล่าวโดยสรุป ห้องสมุดเป็นแหล่งสะสมความรู้ มีความสำคัญต่องานด้านวิชาการและช่วยในการพัฒนาการทางสติปัญญาของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนและครูในโรงเรียนใช้ประโยชน์ให้เกิดผลมากที่สุด

2.7 งานประชุมอบรมทางวิชาการ

ในการที่จะให้การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน เป็นไปอย่างราบรื่นหรือมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยงานสนับสนุนจากฝ่ายต่างๆ ในการให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรอบรู้ทั้งด้านวิทยาการทางการศึกษา เทคโนโลยี และความเจริญก้าวหน้าต่าง ๆ นอกจากจะต้องรับฟังข้อมูลต่างๆ แล้ว สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งผู้บริหารหรือครูผู้สอนต้องให้ความสนใจคือ งานทางด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ เพราะงานดังกล่าวนี้ ถือว่าเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารทุกระดับตลอดจนครูผู้สอน ทั้งนี้เพราะความเป็นจริงในการบริหารโรงเรียนเราไม่สามารถหาคนที่เฉลียวฉลาดที่สุดมาบรรจุในตำแหน่ง ดังนั้น จึงต้องมีการพัฒนากุศลกรที่อยู่ในองค์การตลอดจนผู้ที่ได้รับการว่าจ้าง การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบุคคลกรสู่เป้าหมาย เป้าหมายถูกกำหนดโดยองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับตำแหน่ง คน และองค์การ การจัดการปฏิบัติงาน (Performance management) เกิดขึ้นเพื่อทดแทนมโนทัศน์ที่คับแคบของการนิเทศการศึกษา การประเมินผลการทำงานนั้นเป็นแผนสำหรับปรับปรุงการทำงานของแต่ละคน สำหรับการฝึก อบรม เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติ ความรู้และความชำนาญ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ที่ทำงานอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งเป็นการเตรียมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพร้อมที่จะเลื่อนขึ้นไปดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ขอบเขตเนื้อหาในการฝึกอบรมจะครอบคลุมวิธีการ และเทคนิคในการปฏิบัติงานที่มีลักษณะเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระยะเวลาที่ใช้เป็นช่วงสั้น โดยมีเป้าหมายให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ทันที ซึ่งสามารถประเมินผลได้จากผลการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม (อรุณ รักธรรม. 2535 : 59)

ระบบโรงเรียนในอนาคตจะให้ความสำคัญขึ้นต่อโรงเรียนในท้องถิ่นมากขึ้น แนวทางในการพัฒนาในอนาคตจะเป็นการกระจายอำนาจต่อโรงเรียนในท้องถิ่น ไปยังการทำให้แต่ละบุคคลมีประสิทธิผลในงานของตนเพิ่มขึ้น และส่งเสริมให้บุคลากรได้ทำประโยชน์ให้กับเป้าหมายของงาน การพัฒนาในอนาคตต้องมุ่งไปที่เป้าหมาย รวมทั้งต้องรู้ว่าพฤติกรรมใดที่

ต้องการเปลี่ยนแปลง อะไรคือสภาพหรือระดับของพฤติกรรมปัจจุบันที่ต้องการเปลี่ยนแปลง
 อะไรคือสภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการดำเนินให้บรรลุผลในการทำงานของบุคลากร จะเชื่อม
 ทฤษฎีการเรียนรู้กับโปรแกรมการพัฒนากุศลกรได้อย่างไร การฝึกอบรมประเภทใดที่จะใช้
 เทคโนโลยีการฝึกอบรมใหม่ๆ ประเภทใดที่จะใช้ ตัวชี้วัดใดที่จะใช้เพื่อประเมินความมี
 ประสิทธิภาพของโปรแกรมการพัฒนา การพัฒนากุศลกรจึงมีความจำเป็นสำหรับโรงเรียนที่จะ
 ดำรงไว้ โดยอาศัยหลักการที่ว่า การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์จะเพิ่มการรวมทุน (Capital
 formation) ในรูปของทักษะและความรู้ การพัฒนาหมายถึง การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมมนุษย์
 ทฤษฎีการเรียนรู้และแผนพัฒนาเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ (ชาญชัย อาจินสมาจารย์. 2541 :
 131 - 133)

การพัฒนากุศลกร กระทำได้ทั้งการให้บุคลากรทำงานอยู่ในสถานศึกษาและการพัฒนา
 โดยต้องส่งบุคลากรออกไปภายนอก การพัฒนากุศลกรโดยที่บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในสถาน
 ศึกษา อาจกระทำได้โดยอาศัยความพยายามด้วยตนเอง การร่วมมือร่วมใจกันพัฒนา เช่น การ
 นิเทศภายใน อาศัยการเรียนรู้ร่วมกันภายในสถานศึกษา หรือการเชิญบุคคลจากภายนอกมาช่วย
 พัฒนา ในส่วนของการร่วมมือร่วมใจกันนั้น จำเป็นต้องอาศัยการยอมรับซึ่งกันและกัน เพราะ
 สถานศึกษาต้อง พึ่งพาตัวเองในการก้าวไปข้างหน้า การพัฒนากุศลกรโดยที่บุคลากรต้องออกไป
 ภายนอกสถานศึกษา มีทั้งการไปศึกษาในสถานศึกษาอื่น/หน่วยงานอื่น เพื่อนำแบบอย่างมา
 ปรับใช้ การฝึกงานเฉพาะด้านในสถานศึกษาต่าง ๆ การประชุมอบรม สัมมนา หรือประชุมปฏิบัติ
 การ จุดมุ่งหมายของการพัฒนากุศลกรอยู่ที่ต้องการให้สถานศึกษาโดยภาพรวมสามารถปฏิบัติ
 งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพัฒนาถึงจุดนี้แล้ว สถานศึกษาจะก้าวหน้าต่อไปสู่ความเป็นเลิศ
 ในภารกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา (กมล ภูประเสริฐ. 2544 : 71)

กล่าวโดยสรุป การประชุมอบรมทางวิชาการเป็นวิธีการพัฒนากุศลกรในสถานศึกษา
 ให้สามารถปฏิบัติการทางด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. พฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการ

ดอนเนลลี และคณะ (อรพินทร์ วงศ์อนันต์ และคณะ. 2535 : 9 ; อ้างอิงจาก
 Donnelly. et al. 1978) กล่าวว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพไม่ได้เกิดจากลักษณะส่วนตัวของผู้นำ
 นักวิจัยจึงได้หันมาศึกษาในด้านแบบพฤติกรรมผู้นำ (Behavioral Pattern) ว่าผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
 กระทำอย่างไร หรือมีพฤติกรรมอย่างไร ในการดำเนินการบริหารให้บรรลุผลและตั้งข้อสันนิษฐาน
 ว่าการฝึกอบรมบุคคลให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมสามารถพัฒนากุศลกรให้เป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
 ได้ ทฤษฎีนี้จึงเน้นให้มีการวิเคราะห์งานที่ผู้บริหารหรือผู้นำต้องทำในการบริหาร นักวิชาการได้

เสนอรูปแบบหรือทฤษฎีผู้นำตามแนวการศึกษานี้หลายรูปแบบ ที่สำคัญได้แก่ รูปแบบพฤติกรรมผู้นำที่เน้นคน หรืองานเป็นหลักของมหาวิทยาลัยมิชิแกน ภาวะผู้นำแบบสองมิติของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ ทฤษฎีการดำเนินงานการบริหาร ของเบรค และมอร์ดัน ทฤษฎีการบริหารระบบสี่ของโลเกิร์ต ทฤษฎีการบริหารแบบสามมิติ ของเรดติน

ในส่วนของพฤติกรรมผู้นำและพฤติกรรมทางการบริหารด้านวิชาการได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดไว้ ดังนี้

แคมป์เบลล์, บริดจ์ และนัสแทรนด์. (Campbell, Bridge and Nustrand. 1977 : 225 - 227) ได้กล่าวถึงบทบาทของหัวหน้าสถานศึกษาในฐานะผู้นำไว้สี่ประการ คือ (1) ต้องเป็นผู้จัดรูปงาน (2) เป็นผู้สื่อความหมาย (3) เป็นผู้นำทางการศึกษา (4) เป็นผู้บังคับบัญชา ส่วนคเนเชวิก (จาตุรงค์ ภูอยู่เย็น. 2541 : 28 – 29 ; อ้างอิงจาก Knezevick. 1984 : 17 - 18) ได้กำหนดบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 17 ประการ คือ (1) เป็นผู้กำหนดทิศทาง (2) เป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ (3) เป็นนักวางแผน (4) เป็นผู้ตัดสินใจ (5) เป็นนักจัดองค์การ (6) เป็นผู้จัดการเปลี่ยนแปลง (7) เป็นผู้ประสานงาน (8) เป็นผู้สื่อสาร (9) เป็นผู้แก้ความขัดแย้ง (10) เป็นผู้แก้ปัญหา (11) เป็นผู้จัดระบบงาน (12) เป็นผู้บริหารการเรียนการสอน (13) เป็นผู้บริหารบุคคล (14) เป็นผู้บริหารทรัพยากร (15) เป็นผู้ประเมินผล (16) เป็นประธานในพิธี และ (17) เป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

เฮนคเลย์ และคณะ (เสริมศักดิ์ วิชาสารณ์. 2525 : 40 ; อ้างอิงจาก Hencley and others.) ให้ความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ควรแสดงบทบาทของผู้นำทางวิชาการเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ (1) โปรแกรมทางการศึกษาและกระบวนการสอน (2) บุคลากรด้านนักเรียน ครู อาจารย์ คนงานภารโรง การเงินและธุรการต่าง ๆ (3) จัดบรรยากาศของสิ่งแวดล้อมเพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนเกิดผลดีสูงสุด (4) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนชุมชน (5) เป็นผู้นำการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาความรู้และเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน (6) พัฒนาทัศนคติของบุคลากรในโรงเรียนให้มีทัศนคติที่ดีต่อสังคมและประเทศชาติ

สำหรับทริสตี (จันทร์ธานี สงวนนาม. 2533 : 62 – 63 ; อ้างอิงจาก Trusty. 1986) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนในฐานะผู้นำทางวิชาการไว้ 17 ประการ คือ (1) ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของโรงเรียนได้ (2) ส่งเสริมให้ครูนำเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทาง วิชาการของโรงเรียนไปปฏิบัติ (3) สร้างความเชื่อมั่นว่ากิจกรรมของโรงเรียนและห้องเรียนสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน (4) สร้างความเชื่อมั่นว่าโครงการทางวิชาการของโรงเรียนเป็นผลจากผลการวิจัยและการปฏิบัติทางการศึกษา (5) มีการวางแผนร่วมกับคณะครูเกี่ยวกับงาน /โครงการต่างๆ ทางวิชาการเพื่อให้บรรลุความ

ต้องการของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูได้นำโครงการทางวิชาการไปปฏิบัติ (7) ปฏิบัติงานร่วมกับ คณะครูในการประเมินผลโครงการทางวิชาการของโรงเรียน (8) ติดต่อสื่อสารกับครูและนักเรียน ด้วยความคาดหวังที่สูงในด้านมาตรฐานทางวิชาการ (9) ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมทาง สังคมของนักเรียน (10) ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเชาว์ปัญญาของนักเรียน (11) มีการจัดสรรเวลาเพื่องานวิชาการร่วมกับครูไว้อย่างชัดเจน (12) ให้ความร่วมมือกับนักเรียน ในการกำหนดกฎระเบียบ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านวินัยของนักเรียน (13) ร่วมมือกับนักเรียนให้มีการ นำกฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมาในการแก้ปัญหาด้านวินัย (14) ร่วมมือกับคณะครูในการนำระเบียบ กฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมาใช้ในการแก้ปัญหาด้านวินัยนักเรียน (15) มีการประชุมพิเศษคณะครูเกี่ยวกับ โครงการของโรงเรียน (16) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างยุติธรรม (17) ช่วยเหลือ ครูในการพัฒนาระบบงานเพื่อให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

เดวิส และ โทมัส (Davis and Thomas. 1989 : 22) ได้กล่าวไว้ว่า แม้ว่าผู้บริหาร โรงเรียนจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสูงสักเพียงใดก็ไม่สามารถทำงานตามลำพังได้จำเป็นต้อง กระจายงานให้ครูในโรงเรียนร่วมรับผิดชอบ นอกจากจะทำให้งานเกิดประสิทธิผลแล้วยังเป็นการ เปิดโอกาสให้กับครูในการทำงานเฉพาะด้านโดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดระยะเวลาในการมอบ อำนาจและมีการแจ้งให้ทราบในที่ประชุมครูทั้งโรงเรียน สำหรับการป้องกันความขัดแย้งอันจะ เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกัน ผู้บริหารต้องมีส่วนส่งเสริมให้มีบรรยากาศทางวิชาการ ดังนี้ (1) การกำหนดเป้าประสงค์ทั่วไปของโรงเรียน (2) จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อให้ครูมีทักษะด้านการ สอนอย่างมีประสิทธิภาพ (3) เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในการนำแผนไปปฏิบัติตามโครงการใหม่ๆ และ (4) ติดตามผลการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ และทำให้มีการเติบโตทางวิชาการ อย่างต่อเนื่อง

จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนางานวิชาการและคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดเวลาส่วนหนึ่งในบทบาทหน้าที่ดำเนินงานในเรื่องวิชาการหรือ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาถือเรื่องหลักสูตร แผนการเรียนการสอนของครู อาจารย์ แผน การจัดกิจกรรมการศึกษา อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมการ ศึกษา การวัดผล ฯลฯ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องลงมือกระทำด้วยตนเอง และถือว่าเป็นงานสำคัญ ของสถานศึกษามีใช่เพียงมอบงานให้กับผู้ช่วยผู้บริหาร หรือครู อาจารย์เท่านั้น หากผู้บริหาร สถานศึกษา คนใดสนใจดำเนินงานวิชาการหรือคุณภาพการศึกษาด้วยตนเอง งานวิชาการหรือ คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษานั้นจะพัฒนาขึ้นในระดับสูง (พะยอม แก้วกำเนิด. 2544 : 50 - 51)

กล่าวโดยสรุป ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ คือเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการและนำกลุ่มให้กระทำกิจกรรมทางด้านวิชาการ ให้บรรลุต่อผลการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาให้สูงขึ้น

4. การสังเคราะห์งานวิจัย

4.1 ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย

นงลักษณ์ วิรัชชัย (กรมวิชาการ. 2542 : 23 ; อ้างอิงจาก นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2530 : 116) ได้ให้ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัยว่า การสังเคราะห์งานวิจัย (Synthesis of Research) เป็นระเบียบวิธีการศึกษาหาข้อเท็จจริง เพื่อตอบปัญหาใดปัญหาหนึ่งโดยการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ หลาย ๆ เรื่องมาทำการศึกษาวิเคราะห์และนำเสนอข้อสรุปอย่างมีระบบให้ได้คำตอบปัญหาเป็นที่ยุติ

อุทุมพร จามรมาน (2531ข : 1) ได้ให้ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัยโดยสรุปว่าการสังเคราะห์งานวิจัยเป็นการนำส่วนย่อย ๆ มาประกอบเข้าด้วยกันจนเกิดสิ่งใหม่ขึ้น เช่น การบรรยายความรู้สึกโดยการนำคำต่าง ๆ มาประกอบเข้าด้วยกันหรือการทำงานบางอย่างจนเกิดผลสำเร็จโดยมาจากการประชุมระดมกำลังสมอง หรือการสร้างทฤษฎีใหม่โดยการเชื่อมโยงกับทฤษฎีเก่าเป็นต้น หรือหมายถึงการศึกษาข้อเท็จจริงโดยการรวบรวมงานวิจัยหลาย ๆ เล่มที่ศึกษาปัญหาเดียวกันมาศึกษาวิเคราะห์ห้อย่างมีระบบ เพื่อให้ได้คำตอบของปัญหาที่เป็นข้อยุติ (พิสมร วิญญูกุล. 2542 : 59)

กล่าวโดยสรุปการสังเคราะห์งานวิจัยเป็นการรวบรวมงานวิจัยหลาย ๆ เล่ม ที่ศึกษาในปัญหาเดียวกันมาทำการวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่หรือได้คำตอบจนเป็นที่ยุติ

4.2 ประเภทของการสังเคราะห์งานวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ตามลักษณะของการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย (อุทุมพร จามรมาน. 2531ข : 1) คือ

1. การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ (Qualitative Synthesis) หรือเชิงบรรยาย ได้แก่ การอ่านรายงานการวิจัยแล้วนำมาสรุปเข้าด้วยกัน ซึ่งจะพบจากบทที่ 2 ในวิทยานิพนธ์ของนิสิต นักศึกษาภายใต้หัวข้อว่า วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง (Review of Literature)

สำหรับข้อมูลเชิงคุณลักษณะในการวิจัยมี 2 ชนิด (อุทุมพร จามรมาน. 2531ก : 1) คือ ข้อมูลเชิงคุณลักษณะที่เป็นการบรรยายสภาพการณ์ คุณลักษณะความรู้สึก ความรู้ ความสามารถของคน สัตว์ สิ่งของ ปรัชญาการณ ส่วนอีกชนิดหนึ่งคือ ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ

ที่จัดกระทำในรูปตัวเลข เช่น ความสามารถที่จัดกระทำในรูปคะแนนทดสอบ ความรู้ที่จัดกระทำในรูปค่า ซึ่งข้อมูลทั้งสองชนิดนี้ มีวิธีวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะแบบตัวเลขและแบบบรรยายนี้ จะทำได้ดีและเหมาะสมต้องพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์สรุปได้ 4 ประการ (อุทุมพร จามรมาน. 2531ก : 1) คือ

- 1.1.1 เพื่อการบรรยาย พรรณนา สรุป
- 1.1.2 เพื่อบอกความสัมพันธ์ หรืออธิบายความสัมพันธ์
- 1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกัน
- 1.1.4 เพื่อทำนายผลที่จะเกิดขึ้น

1.2 การแปลงข้อมูลเชิงคุณลักษณะเป็นเชิงปริมาณ ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ (Qualitative data) ประกอบด้วยค่าต่าง ๆ ในขณะที่ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) ประกอบด้วยตัวเลขต่างๆ การแปลงข้อมูลเชิงคุณลักษณะเป็นเชิงปริมาณทำได้ดังนี้คือ

- 1.2.1 การเจงนับตามจำนวนครั้งที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กันตามหัวข้อตามแบบแผน ตามผลการวิเคราะห์ เช่น จำนวนครั้งที่ผู้ตอบอุทานว่า “พระเจ้าช่วย”
- 1.2.2 การจัดจำแนกตามบุคคล พฤติกรรม เหตุการณ์
- 1.2.3 การจัดจำแนกตามตัวแปร ตามความสัมพันธ์ เช่น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกินของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู
- 1.2.4 การประเมิน เช่น การประเมินความรู้สึกในทางบวกและลบ การประเมินความสำเร็จ

กล่าวโดยสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ อาจทำได้โดยการวิเคราะห์เนื้อหาสาระหรืออาจทำเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการเจงนับจำนวนหรือการตีออกมาเป็นค่า

2. การสังเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Synthesis) เป็นการวิเคราะห์ตัวเลขหรือค่าสถิติที่ปรากฏในงานวิจัยเพื่อหาข้อสรุปให้เป็นที่ยุติ การสังเคราะห์เชิงปริมาณจึงเป็นการวิเคราะห์ผลวิเคราะห์ (Analysis of Analysis) หรือ การวิเคราะห์เชิงผสมผสาน (Integrative Analysis) หรือ การวิจัยงานวิจัย (Research of Research)

4.3 ขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัย

ขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัยเหมือนกับการทำวิจัยทั่วไป คือ การกำหนดปัญหา วิจัยการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์แปลผลและการนำเสนอผล ในขั้นต้นนักสังเคราะห์งานวิจัย

จะต้องระบุสาระที่สนใจอยากศึกษาให้ได้ ซึ่งในที่นี้คือการกำหนดปัญหาวิจัย ซึ่งรวมถึงการระบุตัวแปรสมมติฐาน และวัตถุประสงค์ในการศึกษา ต่อมาคือการเสาะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ หลังจากนั้นก็คือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตีความและนำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ (อุทุมพร จามรมาน. 2531ข : 6)

นางลักษณ์ วิรัชชัย (พิศมร วิญญกุล. 2542 : 60 ; อ้างอิงจาก นางลักษณ์ วิรัชชัย. 2529 : 24 – 29) ได้กล่าวเกี่ยวกับเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยว่า การสังเคราะห์งานวิจัยโดยทั่ว ๆ ไป ประกอบด้วยขั้นตอนในการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดปัญหา การสังเคราะห์งานวิจัย เริ่มต้นจากการกำหนดปัญหาการวิจัยซึ่งต้องเป็นปัญหาที่มีการทำวิจัยแล้วอย่างน้อยสองราย เนื่องจากปัญหาจากการวิจัยที่มีคุณค่าน่าสนใจและเป็นปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบแน่ชัดนั้น มักเป็นปัญหาที่นักวิจัยสนใจและทำการวิจัยเป็นจำนวนมาก ปัญหาในลักษณะดังกล่าว จึงเป็นปัญหาที่เหมาะสมต่อการสังเคราะห์งานวิจัย

2. การวิเคราะห์ปัญหา เมื่อกำหนดหัวข้อปัญหาแล้ว นักสังเคราะห์งานวิจัยต้องนิยามปัญหาให้ชัดเจน ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาให้แจ่มชัด เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดแบบแผนและสมมติฐานการวิจัย

3. การเสาะค้น คัดเลือก และรวบรวมงานวิจัย

3.1 การเสาะค้นงานวิจัย นักสังเคราะห์งานวิจัยต้องค้นคว้าและเสาะแสวงหางานวิจัยทั้งหมดเกี่ยวกับปัญหาที่กำหนดไว้ การเสาะค้นงานวิจัยส่วนใหญ่จะทำได้จากเอกสาร เช่น รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความวิทยานิพนธ์ วารสาร ดัชนีวารสาร ศูนย์ทรัพยากรข้อมูลทางการศึกษา เป็นต้น

3.2 การคัดเลือกงานวิจัย นักสังเคราะห์งานวิจัยต้องอ่าน ศึกษาและตรวจสอบงานวิจัยแต่ละเรื่องอย่างละเอียด ต้องสร้างเกณฑ์ในการเลือกงานวิจัย และการคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพดี มีความเที่ยงตรงภายนอกและความเที่ยงตรงภายในสูง ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.3 การรวบรวมผลงานวิจัย หลังจากคัดเลือกงานวิจัยที่ใช้ในการสังเคราะห์งานวิจัยแล้วขั้นต่อไปคือ การรวบรวมรายละเอียดและผลการวิจัยของงานวิจัยนั้น วิธีการรวบรวมอาจใช้การจดบันทึก การถ่ายเอกสารหรือการกรอกแบบฟอร์มก็ได้ ทั้งนี้ ต้องระมัดระวังในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงเชื่อถือได้และครบถ้วนสมบูรณ์

3.4 การวิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัย เป็นขั้นตอนที่เป็นการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งประกอบด้วยผลการวิจัยรายละเอียด ลักษณะและวิธีการวิจัยจากงานวิจัยทั้งหมด เพื่อสังเคราะห์หาข้อมูลที่เป็นข้อยุติ และทดสอบว่าสอดคล้องตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งขึ้นได้หรือไม่ จึงแปลความหมายผลการวิเคราะห์เพื่อตอบปัญหาการวิจัย

4. การเสนอรายงานการสังเคราะห์งานวิจัย การเขียนรายงานการสังเคราะห์งานวิจัย มีหลักการเช่นเดียวกับการเขียนรายงานการวิจัยทั่วไป ต้องเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงาน ทุกขั้นตอน พร้อมทั้งข้อสรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากการสังเคราะห์งานวิจัยโดยใช้ภาษาที่ ถูกต้อง กระชับรัดกุมและชัดเจน

5. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์เนื้อหาเริ่มมีกระบวนการที่เป็นระบบระเบียบ เมื่อประมาณ 50 ปีที่แล้ว โดยพัฒนามาจากการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ โฆษณา วรรณคดี ฯลฯ ตัวอย่างของการ วิเคราะห์ เนื้อหา คือ การวิเคราะห์บทสนทนาของบุคคลสำคัญ จำนวน 481 ครั้ง การวิเคราะห์ ตำราเรียนวิชาสังคมศึกษา 427 เล่ม การวิเคราะห์คำโฆษณาชวนเชื่อเรื่องน้ำหอมการวิเคราะห์ บทบรรณาธิการ จำนวน 8,039 บท การวิเคราะห์รายการข่าวทางวิทยุ 800 รายการ เป็นต้น (อุทุมพร จามรมาน. 2531ข : 9)

เฮย์แมน (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540 : 128 – 129 ; อ้างอิงจาก Hayman. 1968 : 80 - 82) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นการวิจัยเชิงบรรยายประเภทหนึ่งที่สำคัญมาก เพราะเป็นการ ศึกษาที่มุ่งค้นหาลักษณะของการสื่อสารโดยเฉพาะ ซึ่งรวมทั้งที่เป็นเอกสารที่เขียนและที่พูดด้วย การวิเคราะห์เนื้อหามีลักษณะคล้ายกับการวิเคราะห์เอกสารเพียงแต่จะมีขอบเขตแคบกว่า เพราะ มุ่งวิเคราะห์เนื้อหาสาระของเอกสารเป็นสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อหามีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการจำแนก เช่น เจนิส (อุทุมพร จามรมาน. 2531ก : 9 ; อ้างอิงจาก Janis. 1965) จำแนกเป็น 3 แบบ ได้แก่ แบบอิง การปฏิบัติทั่วไป แบบอิงภาษา และแบบอิงสัญลักษณ์ หรือจำแนกตามสาขาวิชาได้ 7 สาขา คือ จิตเวช จิตวิทยา ประวัติศาสตร์ มานุษยวิทยา การศึกษา ปรัชญา และภาษาศาสตร์ (อุทุมพร จามรมาน. 2531ข : 11 ; อ้างอิงจาก Stone and Dunphy. 1966)

สำหรับโฮลสตี (อุทุมพร จามรมาน. 2531ก : 10 ; อ้างอิงจาก Holsti. 1969) จำแนก เป็น 3 แบบ ได้แก่ 1) วิเคราะห์หาลักษณะของการสื่อความหมาย คือ วิเคราะห์ ในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับคำถามว่า ในสาระต่างๆ ที่เป็น ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเรื่องราวอะไร มีความ เป็นมาอย่างไร และเกี่ยวข้องกับใคร 2) การวิเคราะห์เชิงเหตุผล คือ วิเคราะห์หาเหตุผล ตลอดจน ผลจากข้อมูล 3) วิเคราะห์ผล คือ วิเคราะห์เฉพาะส่วนที่เป็นผลของ การสื่อความหมาย

คริเพนดอร์ฟ (อุทุมพร จามรมาน. 2531ก : 11; อ้างอิงจาก Krippendorff. 1980) เสนอการวิเคราะห์เนื้อหาเป็น 6 ประเภท คือ

1. วิเคราะห์เนื้อหาระบบ โดยคำนึงถึงว่า เนื้อหาสาระที่ มุ่งวิเคราะห์นั้นมี

องค์ประกอบอะไรบ้าง องค์ประกอบดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีการแปลงรูปแบบออกมาในรูปความสัมพันธ์อื่นได้บ้างหรือไม่

2. วิเคราะห์เพื่อหามาตรฐาน เป็นการวิเคราะห์เพื่อประเมินคุณค่าของ เนื้อหาสาระว่ามีคุณค่ามากน้อยเพียงไร หรือเพื่อวิเคราะห์ว่าเนื้อหาสาระแตกต่างไปจากมาตรฐานมากน้อยเพียงใด

3. การวิเคราะห์เนื้อหาด้ชนีบางอย่าง เช่น ความถี่ของคำสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นแรงจูงใจของผู้เขียนหรือหาดัชนีเพื่อชี้ให้เห็นความรู้สึกพอใจไม่พอใจต่อเหตุการณ์บางอย่าง

4. วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหากลุ่มคำแบบต่างๆ เช่น การอ้างอิงถึงนายกรัฐมนตรี อาจทำได้โดยใช้ตำแหน่ง ยศ ปี สถานที่ ชื่อ เป็นต้น

5. วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหาความหมาย เช่น การสรุปประเด็น การหาสาเหตุและผลการอธิบายพฤติกรรม

6. วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหากระบวนการภายใน เช่น การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของคนในแต่ละพื้นที่ ต่อการดำเนินงานบำรุงสภาวะแวดล้อมในพื้นที่ของตน

5.1 องค์ประกอบในการวิเคราะห์เนื้อหา

อุทุมพร จามรมาน (2531ก : 11 – 13) กล่าวถึงองค์ประกอบของเนื้อหา ดังนี้

1. เนื้อหาที่จะวิเคราะห์

2. วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์เนื้อหา มีวัตถุประสงค์ใหญ่ๆ 3 ประการ คือเพื่อสรุปข้อมูลเพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายในและเพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ ภายนอก

3. หน่วยในการวิเคราะห์ โดยปกติหน่วยในการวิเคราะห์มี 3 ประการ คือ

3.1 หน่วยจากการสุ่ม จากการสังเกต หรือการสัมผัส แต่ละหน่วยนั้นมีลักษณะที่เป็นอิสระต่อกัน เช่น ประโยคแต่ละประโยค คือ เป็น 1 หน่วย

3.2 หน่วยจากการบันทึก จัดทำข้อมูลจากการสุ่มมาย่อยเป็นกลุ่มเป็นพวก

3.3 หน่วยจากเนื้อหา รวบรวมหน่วยจากการบันทึกมาจากกลุ่ม

5.2 วิธีวิเคราะห์เนื้อหา วิธีวิเคราะห์เนื้อหามีขั้นตอน 2 ขั้นตอน (อุทุมพร จามรมาน. 2531ก : 13) คือ

1. การแปลภาษาเป็นข้อมูล โดยกระทำได้ก็ต่อเมื่อผู้วิเคราะห์จับประเด็นที่ซ่อนอยู่ในเนื้อหาสาระได้อย่างชัดเจนเสียก่อน แล้วแยกเนื้อหาสาระออกเป็นส่วนย่อยๆ การแยกเนื้อหาสาระออกเป็นส่วนย่อยๆ มีหลายแบบ เช่น

1.1 แยกเป็นกลุ่มตามเนื้อหาหรือตัวแปร

1.2 แยกเป็นสาย (Chain) เช่น เนื้อหาสาระที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตนำมาจัดเรียงบนเส้นเดียวกันหรือเนื้อหาสาระที่รุนแรง แตกต่างกันก็นำมาจัดเรียงกันตามความรุนแรงมากจนถึงน้อย

1.3 แยกเป็นวงกลมย่อย (Loop) เนื้อหาสาระใดที่นำมาจัดพวกเข้าด้วยกันเป็นวงๆ

1.4 แยกตามมิติ (มิติเดียวหรือมากกว่าหนึ่งมิติ) เช่น จัดกลุ่มตัวแปรตามบุคลิกของคน 5 แบบ ก็จะได้ 5 มิติ

1.5 จัดทำเป็นกิ่งก้านของต้นไม้ (Trees) ซึ่งได้แก่ การจัดทำเป็นระเบียบแยกย่อยเป็นสายๆ เหมือนรากต้นไม้ เช่น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเครือข่าย

2. การแปลงข้อมูลออกเป็นตัวเลข หลังจากที่เราวิเคราะห์เนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยแล้วการแปลงข้อมูลจากส่วนย่อยเป็นตัวเลขสามารถทำได้ 2 แบบ คือ แปลเป็นจำนวน (หรือความถี่) กับแปลเป็นค่าหรือคะแนน

เฮย์แมน (บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ. 2540 : 128 ; อ้างอิงจาก Hayman. 1968 : 80-81) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหา มีลักษณะและขั้นตอนในการวิเคราะห์คล้ายกับการวิเคราะห์เอกสาร แต่มีขอบเขตแคบกว่าเพราะมุ่งวิเคราะห์เนื้อหาสาระของเอกสารเป็นสำคัญ โดยมีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

1) กำหนดหน่วยวิเคราะห์ เมื่อเลือกเอกสาร หนังสือที่จะวิเคราะห์ได้แล้ว ขั้นแรกของการวิเคราะห์จะต้องกำหนดหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ให้ชัดเจนว่าจะใช้หน่วยอะไรเป็นตัวกำหนดนับ เช่น กำหนดหน่วยเป็นคำๆ เดียว เป็นวลี เป็นประโยคสมบูรณ์ เป็นย่อหน้า (Paragraphs) หรือเป็นบทความ 1 บท เป็นหนังสือที่สมบูรณ์ 1 เล่ม แต่ละหน่วยวิเคราะห์จะต้องกำหนดให้แน่นอน ชัดเจน และบอกลักษณะให้สามารถวัดได้ด้วย

2) นับความถี่ จดนับความถี่ของเนื้อหาเป็นจำนวนหน่วยวิเคราะห์จำแนกตามประเภทของเนื้อหาที่ต้องการ

3) ระบุทิศทางและปริมาณ (Direction and Intensity) เช่น ไม่ชอบใจ ชอบหรือเฉยๆ หรือเป็นเนื้อหาที่น่าสนใจ ไม่น่าสนใจ หรือเฉยๆ ส่วนปริมาณ หมายถึง ปริมาณความมากน้อยของทิศทาง เช่น ชอบมาก ชอบน้อย ไม่ชอบเลย เป็นต้น

4) แจกแจงความถี่ (Contingency) การแจกแจงความถี่แยกเป็นรายประเภท ทำให้เห็นว่าเป็นเนื้อหาที่ชอบมากที่สุด ไม่ชอบเลย เป็นจำนวนมากน้อยเท่าใด

5) การสุ่มตัวอย่าง (Sampling) ปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งของการวิเคราะห์เนื้อหา

เพราะหน่วยการวิเคราะห์ที่กำหนดต้องเป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมด เพื่อผลที่ได้จะสรุปอ้างอิงเป็นผลการวิเคราะห์ทั้งหมดได้ การสุ่มตัวอย่างเนื้อหาวิเคราะห์จึงต้องทำอย่างระมัดระวัง

6) สร้างเครื่องมือบันทึก (Recording Instrument) จัดทำเป็นแบบฟอร์มสำหรับใช้จดบันทึกผลการวิเคราะห์ ต้องจัดทำแบบฟอร์ม และจดบันทึกอย่างระมัดระวัง เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้ถูกต้อง และเชื่อถือได้มากที่สุด

5.3 ความเชื่อถือได้ของผลวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหามักอิงกับผู้วิเคราะห์เป็นส่วนใหญ่จะเห็นได้ว่าผลการวิเคราะห์เนื้อหาเดียวกันแต่ต่างที่คนวิเคราะห์ มักให้คำตอบแตกต่างกัน ทั้งนี้มาจากแหล่งความคลาดเคลื่อนหลายอย่าง เช่น ลักษณะและความสามารถของผู้วิเคราะห์ ความสมบูรณ์ของข้อมูล การสุ่มข้อมูลมาวิเคราะห์ วิธีการวิเคราะห์ และการจัดทำรายงาน

ความเชื่อถือได้ในที่นี้ จำแนกเป็นความเที่ยง (Reliability) กับความตรง (Validity) (อุทุมพร จามรمان. 2531ก : 14 – 15) ดังนี้

1. ความเที่ยงของผลวิเคราะห์เนื้อหา มีความหมาย 3 อย่าง คือ ความคงที่ ความเหมือนเดิมและความแม่นยำ มีวิธีตรวจสอบแตกต่างกันคือ

1.1 ความคงที่ การตรวจสอบความคงที่ทำได้โดยการวิเคราะห์ซ้ำแล้วเปรียบเทียบผลวิเคราะห์ทั้งสองครั้งว่าแตกต่างกันหรือเหมือนกัน

1.2 ความเหมือนเดิม การตรวจสอบความเที่ยงแบบนี้ทำได้โดยการตรวจสอบทุกขั้นตอน

1.3 ความแม่นยำ การตรวจสอบเกี่ยวกับเกณฑ์หรือมาตรฐานทุกๆ ขั้นตอน

2. ความตรงของผลวิเคราะห์เนื้อหา ผลวิเคราะห์สอดคล้องกับความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด ความตรงของผลวิเคราะห์เนื้อหามี 5 ประเภท คือ

2.1 ความตรงที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล หมายถึงว่าข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์สอดคล้องกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด

2.2 ความตรงตามความหมาย หมายความว่า มีการวิเคราะห์เนื้อหา จัดกลุ่มเนื้อหา ให้คำจำกัดความของคำตรงตามความหมายหรือไม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญมาตรวจสอบ

2.3 ความตรงตามการสุ่ม เนื้อหาสาระที่จะนำมาวิเคราะห์นี้ มีปริมาณมาก จำเป็นต้องมีการสุ่มออกมา การอธิบายการสุ่มตัวอย่าง อย่างไม่ลำเอียง เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการตรวจสอบความตรงแบบนี้

2.4 ความตรงตามวิธีการ ผลการวิเคราะห์ที่ใช้วิธีการ 2 อย่าง น่าจะให้

ผลวิเคราะห์ออกมาเหมือนกัน

2.5 ความตรงตามทฤษฎี ผลการวิเคราะห์ที่น่าจะสอดคล้องกับทฤษฎี หลักการ หรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง

ในการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัยของนางลักขณ์ วิรัชชัย (พิสมร วิญญูกุล. 2542 : 60 ; อ้างอิงจาก นางลักขณ์ วิรัชชัย. 2529 : 24 – 29) และ ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหาของเฮย์แมน (บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ. 2540 : 128 ; อ้างอิงจาก Hayman. 1968 : 80 – 81) โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดปัญหาการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดปัญหาของการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ คือ ต้องการทราบพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
2. ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัยและการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ผลการวิจัย
3. รวบรวมงานวิจัยโดยการสืบค้นข้อมูลงานวิจัยจากหนังสือรวมบทความวิทยานิพนธ์หรือปริยฐานิพนธ์ของมหาวิทยาลัย สืบค้นจากฐานข้อมูลห้องสมุดของมหาวิทยาลัย และสืบค้นจากฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต รวบรวมรายละเอียดและผลการวิจัยของงานวิจัย จัดบันทึกลงในแบบสรุปคุณลักษณะของงานวิจัย
4. การวิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัย ประกอบด้วยคุณลักษณะของงานวิจัยและผลการวิจัยจากงานวิจัยทั้งหมด นำมาสังเคราะห์หาข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการสังเคราะห์เนื้อหาซึ่งดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ
  - 1) กำหนดหน่วยวิเคราะห์ ผู้วิจัยกำหนดหน่วยวิเคราะห์เป็นคุณลักษณะของงานวิจัย เช่น ประเภทของงานวิจัย ปี พ.ศ. ที่ทำการวิจัย เป็นต้น
  - 2) นับความถี่ จดนับความถี่ของเนื้อหาและจำนวนเรื่องของงานวิจัย จำแนกตามคุณลักษณะของงานวิจัย
  - 3) แจกแจงความถี่ เมื่อนับจำแนกประเภทและปริมาณของหน่วยวิเคราะห์แล้วทำการแจกแจงความถี่แยกเป็นรายประเภทให้เห็นว่าเป็นเนื้อหาแต่ละประเภท เป็นจำนวนมากน้อยเท่าใด
  - 4) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติร้อยละ และสังเคราะห์ผลการวิจัยโดยการสรุปประเด็นสำคัญและนำเสนอข้อค้นพบจำแนกตามขอบเขตของเนื้อหา
  - 5) นำเสนอรายงานการสังเคราะห์งานวิจัย แบ่งการนำเสนอเป็น 3 ขั้นตอน คือการ

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัยทั่วไป ผลการสังเคราะห์ผลการวิจัย และผลการสังเคราะห์ข้อเสนอแนะของงานวิจัย

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา การค้นคว้างานวิจัยจึงเป็นการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการและการสังเคราะห์งานวิจัย ซึ่งมีผู้ทำการวิจัยไว้หลายท่าน ดังนี้

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

ธำรงชาติ ธรรมชาติ (2542 : 50) ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นงานนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง และผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนที่สังกัดต่างกัน มีการปฏิบัติงานวิชาการในภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน

ทิพากร นิตยสมบูรณ์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และด้านการวัดและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างเป็น ผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 630 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามทัศนะ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อพิจารณาตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียนก็ปรากฏเช่นเดียวกัน ผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาขนาดต่างกันคือ โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า ทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด พบว่า ครูมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านที่ครูมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ

พงษ์ศักดิ์ อธิศิริเวทย์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐาน และอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิค เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค 4 ด้าน คือ ด้านงานหลักสูตรและการสอน ด้านงานสื่อการเรียนการ

สอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล และด้านงานห้องสมุด และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐาน และอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ วิทยาลัยเทคนิคทั้ง 4 ด้าน พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย เทคนิคทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านงานหลักสูตรและการสอน ด้านงานสื่อการเรียนการสอน ด้านงานวัด ผลและประเมินผล และด้านงานห้องสมุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจารย์ผู้สอน วิชาพื้นฐานและอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ มีความเห็นว่าการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน มีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐาน และ อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐาน และ ความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย เทคนิคทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แต่ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน วิชาพื้นฐานกับอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

สมคิด ศิลป์ประกอบ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยครู ในเรื่องความเหมาะสมเพียงพอของทรัพยากรบริหารวิชาการซึ่ง ได้แก่ อาจารย์ งบประมาณ จำนวนหนังสือตำราในห้องสมุด อาคารสถานที่ และการจัดกิจกรรมการบริหาร วิชาการ 5 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาอาจารย์ การพัฒนา บุคลากร และการบริการห้องสมุดและเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยครู จำนวน 308 คน จากวิทยาลัยครูทั่วประเทศ จำนวน 8 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 73 ข้อ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาโทและปริญญาตรี มากเกินเกณฑ์ และมีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่าเป้าหมายของกรมการฝึกหัดครู หนังสือตำราใน ห้องสมุดส่วนมากมีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์งบประมาณเฉลี่ยรายหัวของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีได้รับต่ำกว่าของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาศึกษาศาสตร์ ครูศาสตร์ของ สถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย วิทยาลัยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง การจัดกิจกรรมการ บริหารวิชาการในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาอาจารย์จัดได้มาก ส่วนการพัฒนาบุคลากรและการบริหารห้องสมุดและเทคโนโลยีจัดได้น้อยกว่าด้านอื่น ๆ การจัด กิจกรรมการบริหารทั้ง 5 ด้าน ของวิทยาลัยครูให้ผลดีตรงตามวัตถุประสงค์เป็นส่วนใหญ่ แต่มี วิทยาลัยครูบางแห่งที่มีปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาอาจารย์และบุคลากร การพัฒนาการเรียน การสอน การแสวงหาแหล่งทุนและให้ความช่วยเหลือภายนอกมาปรับปรุงการบริการห้องสมุด และเทคโนโลยีต่าง ๆ

บุญธรรม แก้วสาร (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรประถมศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการบริหารหลักสูตร และเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรประถมศึกษาใน 3 ด้าน ดังกล่าว จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 146 คน หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ 185 คน เครื่องมือที่ใช้วัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าการบริหารหลักสูตรประถมศึกษา จำนวน 48 ข้อ พบว่า ผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์มีทักษะต่อการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน และมีทักษะต่อการบริหารหลักสูตรโดยรวม

ด้านการเตรียมความพร้อม และด้านการประเมินผลการบริหารหลักสูตร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารหลักสูตรด้านการเตรียมความพร้อม และด้านการประเมินผลการบริหารหลักสูตรไม่แตกต่างกัน และมีทักษะต่อการบริหารหลักสูตรโดยรวม และด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน หรืออยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารหลักสูตรโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

วัฒนา สุวิทย์พันธ์ (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพและสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ตามกระบวนการนิเทศของกรมสามัญศึกษา คือ การแจ้งนโยบายการนิเทศ การตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศ การดำเนินการปฏิบัติงาน การประเมินกระบวนการดำเนินงานและผลผลิต และการปรับปรุงแก้ไข และเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ระหว่างผู้ให้การนิเทศกับผู้รับการนิเทศ ระหว่างผู้รับการนิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอกับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในโรงเรียนปราจีนบุรี จำนวน 342 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้ให้การนิเทศ 74 คน กลุ่มผู้รับการนิเทศ 268 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า พบว่า การดำเนินการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยรวมและในแต่ละขั้นตอน การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินการ

นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนระหว่างผู้ให้การนิเทศกับผู้รับการนิเทศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอกับผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล พบว่า มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนแตกต่างกัน สาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ได้แก่ ครูมีความเข้าใจนโยบายการนิเทศไม่ตรงกัน กรอบแผนงานนิเทศกำหนดไว้ไม่ชัดเจน โรงเรียนขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ ครูมีชั่วโมงสอนและได้รับมอบหมายงานอื่นมากเกินไป การดำเนินการนิเทศขาดความต่อเนื่อง ขาดการติดตามประเมินผล อย่างจริงจัง และผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญในเรื่องของการนิเทศงานวิชาการน้อยกว่าด้านธุรการ

สุวิณนา ทัดเทียม (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มาต่อการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทองใน 4 ด้าน คือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศและการประเมินผลการนิเทศ โดยจำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ทางการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะต่อระดับการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าเกือบทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการปฏิบัติการนิเทศอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีทัศนะโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ทางการบริหารแตกต่างกันมีทัศนะโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ และด้านการปฏิบัติการนิเทศระดับการปฏิบัติตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ และด้านการประเมินผลการนิเทศ ไม่แตกต่างกัน ปัญหาในการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและครูตามลำดับ คือ บุคลากรมีจำนวนจำกัด ผู้บริหารโรงเรียนมีภาระงานหลายด้าน ไม่มีเวลาเพียงพอและประสบการณ์ทางการนิเทศภายในโรงเรียนมีเพียงพอข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน คือ ให้มีการประชุมปรึกษาหารือกัน มีตัวอย่างและรูปแบบการดำเนินงานที่ชัดเจน และให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนทุกด้าน

สมศักดิ์ อมรรัตนานนท์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็น

เกี่ยวกับปัจจัยในการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร โรงเรียนและครูจำนวน 502 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านการเงิน ด้านการนิเทศภายใน ด้านบรรยากาศของโรงเรียน และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทุกด้าน ส่งผลต่อการพัฒนางานวิชาการอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนางานวิชาการส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัจจัยด้านการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอน พบว่า ปัจจัยด้านการเงินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับปัจจัยด้านอื่น ๆ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ปรีชา บุญคมรัตน์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ พบว่า การบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนที่ผู้บริหารมีวุฒิต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์การศึกษา และด้านการจัดกิจกรรมทางวิชาการแตกต่างกัน โรงเรียนที่ผู้บริหารมีประสบการณ์ต่างกันมีการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารแนะแนวแตกต่างกัน

ชินน็อตต์ (สุนทรี ไพรสวรรณ. 2541 : 42 ; อ้างอิงจาก Sinnott. 1995 : 1615 – A) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสำคัญของอาจารย์ใหญ่ด้านกระบวนการของการให้อำนาจครูโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนของรัฐบาลในรัฐมิชิแกน 8 แห่ง พบว่าในความพยายามเพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และการรับรู้ของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของตนเอง จากค่าที่คำนวณได้แสดงให้เห็นว่าความเข้มแข็งของความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำและผลการศึกษาของมิชิแกนมีค่า 0.7381 ซึ่งผลที่ได้นี้แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของตนเองมีผลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

เฮอร์รอน (สุนทรี ไพรสวรรณ. 2541 : 42 ; อ้างอิงจาก Herron. 1995 : 2229 – A) ได้ทำการศึกษาเรื่องแบบผู้นำของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมและผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ใหญ่ จำนวน 194 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา เพนซิลเวเนีย พบว่า แบบผู้นำระดับประถมและระดับของแบบผู้นำไม่ได้มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างความสามารถในการปรับแบบ

ผู้นำและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แต่พบว่าปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีมากเกินไป

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสังเคราะห์งานวิจัย

โสภณ โปธินันท์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มทักษะในระดับประถมศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ภาษาไทย

1.1 พฤติกรรมการสอนของครูส่วนใหญ่เป็นการสอนแบบบรรยาย วิธีใช้น้อยที่สุดคือบทบาทสมมติและสถานการณ์จำลอง ซึ่งเน้นฝึกทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน สื่อที่ครูใช้มากที่สุดคือบัตรคำ แถบประโยค และรูปภาพ ส่วนวิธีประเมินผลที่ใช้มากที่สุดคือการทดสอบ

1.2 วิธีสอนโดยใช้รูปแบบสองภาษา ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าการสอนปกติ

1.3 การสอนโดยใช้ชุดการสอนและการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอน แบบปกติเท่ากับ 1.2159 และ 1.7604 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามลำดับ

2. คณิตศาสตร์

2.1 ครูที่สอนโรงเรียนในเมืองในจังหวัดที่มีศูนย์วิชาการและในจังหวัดที่มีโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา มีการใช้สื่อการสอน วิธีสอนและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนดีกว่าครูที่สอนในโรงเรียนนอกเมืองในจังหวัดที่ไม่มีศูนย์วิชาการ และไม่อยู่ในโครงการพัฒนา คุณภาพประถมศึกษา

2.2 การสอนโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ การใช้ บทเรียน โปรแกรมที่มีการจัดความคิดรวบยอดและการสอนโดยครูที่ได้รับการนิเทศภายใน ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติ

2.3 การสอนโดยใช้ชุดการสอนทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติเท่ากับ 1.1628 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.4 ครูที่ไม่ได้รับการอบรมการสอนคณิตศาสตร์แนวใหม่ ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ เนื้อหาคณิตศาสตร์ที่เป็นปัญหาในการสอนของครูมากที่สุดคือเรื่องโจทย์ปัญหาและประโยคสัญลักษณ์เกี่ยวกับการบวก การลบ การคูณ และหาร องค์ประกอบที่มี อิทธิพลต่อการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ได้แก่ ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง โรงเรียน และ สภาพท้องถิ่น

สมบูรณ์ พุฒิมวงส์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2527 – 2533 จำนวน 70 เรื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์ข้อค้นพบและจัดทำบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สามารถจัดแบ่งข้อค้นพบออกเป็น 5 หมวด คือ หมวดที่ 1 เกี่ยวกับผู้บริหาร ควรมีลักษณะความเป็นผู้นำมีมนุษยสัมพันธ์ มีการประสานงาน มีความรู้ในวิชาชีพ มีความรับผิดชอบ การปฏิบัติงานควรยึดหลักพรหมวิหารธรรม และสังคห- วัตถุธรรม หมวดที่ 2 เกี่ยวกับกระบวนการบริหารการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาได้ปฏิบัติงาน ตามกระบวนการหรือขั้นตอนในการบริหาร แต่ยังมีปัญหาอุปสรรคด้านการขาดบุคลากรที่มี ความรู้ ความสามารถในการดำเนินงาน ขาดข้อมูลที่ใช้ในการวางแผน และขาด งบประมาณ สนับสนุน หมวดที่ 3 เกี่ยวกับการบริหารงานในหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษา ส่วนใหญ่รับรู้ใน บทบาทหน้าที่ทั้ง 6 งาน โดยส่วนใหญ่เน้นไปที่งานวิชาการและบุคลากร หมวดที่ 4 เกี่ยวกับการ บริหารงานโดยคณะกรรมการ พบว่าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ยังไม่สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กำหนดได้ครบทุกหน้าที่ ส่วนคณะกรรมการศึกษาจังหวัด สามารถปฏิบัติงานได้ในระดับปานกลาง และคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา มีการปฏิบัติงานในเรื่องต่างๆ อยู่ในระดับมาก หมวดที่ 5 เกี่ยวกับบริบทอื่น ๆ ได้แก่ พัฒนาการ ของการบริหารการศึกษา ทรัพยากรการบริหารการศึกษา สภาพเศรษฐกิจและสังคมของบิดา- มารดาหรือผู้ปกครองที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับการดกซำ้ชั้น ปัจจัยเกี่ยวกับโอกาสการได้เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รวมทั้งบทบาทของบุคลากรต่าง ๆ และได้จัดทำบรรณานุกรมใน 4 ลักษณะ คือ เรียงตามลำดับตัวอักษรชื่อผู้เขียนงานวิทยานิพนธ์ จัดจำแนกตามปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา จำแนกตามปี พ.ศ. และจำแนกตามหมวดหมู่งาน วิทยานิพนธ์

รัชนิกุล ภิญญานูวัฒน์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิเคราะห์ห่อภิมานเพื่อสังเคราะห์ งานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบและแบบวัด โดยใช้วิธีวิเคราะห์ห่อภิมานของ Glass เพื่อสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบ และแบบวัดที่เสร็จสิ้นการวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2513 – 2533 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมจำนวน 92 เล่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินงานวิจัยและแบบสรุปงานวิจัย วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติบรรยาย การ ทดสอบ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการ วิเคราะห์งานวิจัย พบว่าแบบทดสอบและแบบวัดมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 มีค่าเฉลี่ย ความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.52 และโดยเฉลี่ยมีค่าเฉลี่ยความยากง่าย และค่าเฉลี่ยอำนาจจำแนก

ปานกลาง มีพิสัยความยากง่ายแคบ แต่พิสัยค่าอำนาจจำแนกค่อนข้างกว้างแสดงว่าแบบทดสอบและแบบวัดที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพโดยเฉลี่ยค่อนข้างดี แบบทดสอบและแบบวัดที่มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นสูง ได้แก่ แบบทดสอบ มาตรฐาน แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านเจตพิสัย แบบทดสอบและแบบวัดแบบจัดประเภทและจัดอันดับ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายและนิยามปฏิบัติการอย่างชัดเจน ลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบมีจำนวนตัวเลือก 2 และ 3 ตัวเลือก มีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน และใช้วิธีวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบและแบบวัดด้วยวิธี KR-20, Split-half และแอลฟาความแปรปรวนในค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบและแบบวัดประมาณร้อยละ 35 เป็นผลจากความแตกต่าง เนื่องจากลักษณะของแบบทดสอบและแบบวัดขั้นตอนการสร้างและคุณภาพด้านอื่นของแบบทดสอบและแบบวัด

ภูษิต บุญทองเถิง (2536 : บทคัดย่อ) ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ศึกษาระดับประถมศึกษา ที่พิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2515 – 2534 จำนวน 169 เล่ม ประกอบด้วย 271 เรื่อง นำมาสังเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณ จำนวน 52 เล่ม และเชิงเนื้อหาผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า การสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้ชุดการสอน บทเรียนโปรแกรม และการสอนแบบสืบสวนสอบสวน ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนตามปกติ การฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะ ทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าการสอนตามปกติ และพบว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ที่ศึกษาในงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์รวม 13 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ได้ร้อยละ 27.88

2. ผลการสังเคราะห์เชิงเนื้อหาสรุปตามองค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนได้ดังนี้

2.1 การเตรียมการสอนครูยังมีปัญหาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้เกี่ยวกับเนื้อหา กิจกรรมและสื่อการเรียนและการวัดผล หนังสืออ่านเพิ่มเติมในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ที่เสนอความคิดรวบยอดทางวิทยาศาสตร์ ส่วนมากมีระดับความยากง่ายของการอ่านสูงกว่าระดับชั้นของนักเรียน สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่ผลิตขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์และทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสื่อการสอนที่ได้รับการพัฒนารูปแบบ โดยการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมรายละเอียดบางประการ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ของผู้เรียนได้มากขึ้น

2.1 กระบวนการเรียนการสอนส่วนมากการสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนตามปกติ ครูสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้คำถามเกี่ยวกับความรู้ความจำมากที่สุด

2.3 ผลที่ได้จากการสอน ผลการสอนวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เจตคติเชิงวิทยาศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถในการแก้ปัญหาตามระเบียบวิธีวิทยาศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กันทางบวก และพบว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง นักเรียน ครู และโรงเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน

จำเนียร พลະศิลา (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์ผลของงานวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา ระหว่างการสอนด้วยวิธีสอนของวอร์ธ กับวิธีการสอนของ สสวท : วิเคราะห์แบบเมตต้า งานวิจัยที่ใช้ในการสังเคราะห์ครั้งนี้ คือ งานวิจัยระดับการศึกษามหาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา ระหว่างการสอนด้วยวิธีสอนของวอร์ธ กับวิธีสอนของ สสวท. ตั้งแต่ปีการศึกษา 2527 ถึงปีการศึกษา 2533 จำนวน 16 เรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าขนาดอิทธิพล โดยการวิเคราะห์แบบเมตต้าตามแนวคิดของ Glass

ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนของวอร์ธสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนของ สสวท. เป็น 0.750 หมายความว่านักเรียนกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนของวอร์ธ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 77.34
2. ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลด้านความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน กลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนของวอร์ธ สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนของ สสวท. เป็น 0.806 หมายความว่านักเรียนกลุ่มที่สอนด้วยวิธีของวอร์ธมีค่าอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 78.82

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2538ค : บทคัดย่อ) ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับประถมศึกษา 2 ด้าน ได้แก่ ด้านวิธีสอนและเทคนิคการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอนจากงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่พิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2527 – 2536 จำนวน 117 เล่ม โดยการสังเคราะห์เชิงปริมาณ และการสังเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์เชิงปริมาณ

1.1 การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยใช้ชุดการสอนบทเรียน

โปรแกรม/ศูนย์การเรียนรู้กลุ่มรูปแบบการสอนแบบกลุ่มควบคุมคุณภาพและการสอนแบบการสืบสวนสอบสวนและการสร้างความคิดรวบยอด การใช้สื่อประเภทการ์ตูนการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงกว่าสอนตามปกติ การใช้การ์ตูนยังทำให้ผู้

เรียนมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่าการสอนตามปกติ และการใช้กลุ่มสัมพันธ์ก็ทำให้ผู้เรียนมีกระบวนการกลุ่มสูงกว่าการสอนตามปกติ

1.2 การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยใช้ชุดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าการสอนตามปกติ และการใช้เทคนิคการพยากรณ์ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะพยากรณ์สูงกว่าการสอนตามปกติ

2 ผลการสังเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยสรุปพบว่า การที่ครูใช้สื่อการเรียนการสอน ประกอบ หรือเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนจากแบบเดิมทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า/วิธีการสอนแบบเดิมทุกเรื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2538 : 74-77) ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา (ระหว่างปี พ.ศ. 2527 - 2536) จำนวน 92 เรื่อง ผลการวิจัยในด้านนี้มีดังนี้

ด้านวิธีสอน พบว่า วิธีสอนทุกชนิดสามารถช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และวิธีสอนที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าปกติ คือ วิธีสอนของวรณีย์ วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง วิธีสอนแบบสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ วิธีสอนแบบกลุ่มย่อย วิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน วิธีสอนแบบพลังกลุ่ม วิธีสอนแบบเทคนิค 4 คำถาม วิธีสอนแบบค้นพบ วิธีสอนแบบพัฒนารายบุคคล

ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า นักเรียนมีความบกพร่องทางด้านแบบแผนการตอบแบบทดสอบวินิจัย และเนื้อหาที่มีปัญหามากที่สุดของนักเรียนทุกชั้นคือเรื่องโจทย์ปัญหา

ด้านสื่อการสอน พบว่า การสอนโดยใช้เกม เพลง และคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ด้านตัวครูและนักเรียน พบว่า พฤติกรรมที่ครูส่วนมากไม่ปฏิบัติ คือ การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ แจ้งวิธีวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ ในส่วนด้านตัวนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำจะมีเจตคติต่อคณิตศาสตร์ที่แตกต่างกัน

ด้านการสอนซ่อมเสริม พบว่า การสอนซ่อมเสริมโดยวิธีของวรณีย์ จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนซ่อมเสริมตามปกติ

สมบุญ บวรศิริรักษ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาและเทคนิคการวิเคราะห์เมตต้า จากงานวิจัยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่าง ปีการศึกษา 2528 – 2536 จำนวน 118 เรื่อง

โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาภาพรวมของงานวิจัย และประสิทธิภาพของงานวิจัยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการเปรียบเทียบการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการสอนตามปกติและศึกษาประสิทธิภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนว่าแตกต่างกันตามคุณลักษณะใดของงานวิจัย ผลการวิจัยพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เป็นของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของปีการศึกษา 2535 เป็นงานวิจัยเชิงทดลองวิจัยวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา ใช้กลุ่มตัวอย่างขนาด 30 – 60 คน เวลาทดลองระหว่าง 30 นาที - 3 ชั่วโมง ศึกษาตัวแปรด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้แบบทดสอบเก็บข้อมูลตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าความเชื่อมั่น ความยากง่ายและอำนาจจำแนก สถิติพื้นฐาน หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ $t - test$ มากที่สุด

การวิจัยเปรียบเทียบคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการสอนตามปกติ พบว่า การเรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนตามปกติ และงานวิจัยที่ใช้ระยะเวลาทดลองยิ่งมากจะให้ค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้ระยะเวลาทดลองน้อยกว่า

พิสมร วิญญูกุล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีจุดประสงค์เพื่อทราบผลสรุปการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ของภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ตั้งแต่ปีการศึกษา 2527 – 2540 รวม 187 เรื่อง ตามกรอบแนวคิดของ โบยอน (Boyon) ที่ได้แบ่งองค์ความรู้ด้านการบริหารการศึกษาออกเป็น 5 ด้าน คือ (1) ผู้บริหาร (2) องค์การ (3) นโยบายและการเมือง (4) เศรษฐศาสตร์และการคลังและ (5) หัวข้อพิเศษ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวิเคราะห์เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วยกรอบแนวคิดระดับการศึกษาหรือหน่วยงานที่ศึกษา วิธีการวิจัย ข้อค้นพบและสถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) วิทยานิพนธ์ เป็นรายเล่ม แล้วสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis) เข้าด้วยกัน เพื่อนำเสนอเป็นผลการวิจัย ซึ่งผลของการวิจัยพบว่า

1. วิทยานิพนธ์ทั้งหมดจำแนกตามวัตถุประสงค์การวิจัยเป็นการวิจัยประยุกต์ จำแนกตามลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเป็นการวิจัยเชิงบรรยายมากที่สุด แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้มากที่สุด ส่วนใหญ่ใช้ความถี่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นสถิติเพื่อการพรรณนา การทดสอบค่าทีและค่าเอฟ เป็นสถิติเพื่อการทดสอบและ สหสัมพันธ์ เป็นสถิติเพื่อการอธิบายความสัมพันธ์

2. พิจารณาตามกรอบการวิจัยของโบยอนพบว่า มีการทำวิทยานิพนธ์ด้านผู้บริหรามากที่สุด รองลงมาคือ องค์การ นโยบายและการเมือง เศรษฐศาสตร์และการคลังตามลำดับ

วิทยานิพนธ์ด้านหัวข้อพิเศษมีน้อยที่สุด ทั้งนี้ งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาในหน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

วลัยพร ศรีเชียงราย (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2537–2539 โดยทำการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2537 – 2539 โดยศึกษาจากประชากร ได้แก่ วิทยานิพนธ์ จำนวน 389 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบรายการและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ร้อยละและพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า งานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย รองลงมา คือการวิจัยเชิงทดลอง ประเด็นที่ทำการวิจัยส่วนใหญ่มุ่งสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางแก้ไขปัญหามา ตลอดจนการทดลองวิธีสอนแบบต่างๆ หรือทดลองการใช้สื่อประกอบการสอน หรือการสร้างเครื่องมือวัดผล อันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เครื่องมือที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นแบบสอบถาม และยังมีการสร้างเครื่องมืออื่น ๆ ประกอบ เช่น ชุดการสอน แผนการสอน โปรแกรมการทดลองต่าง ๆ ให้ตรงกับจุดประสงค์ที่ศึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่ใช้สถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ส่วนสถิติอ้างอิงมีการใช้อย่างกระจายในบางสาขาวิชา การนำเสนอข้อมูลส่วนใหญ่นำเสนอด้วยความเรียงประกอบตาราง และมีเพียงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา นอกกระบวนที่เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

ประยงค์ มาแสง (2543 : บทคัดย่อ) สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ประชากรเป็นงานวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2533 – 2543 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยประชุมคณะทำงาน สํารวจงานวิจัยจากห้องสมุดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และขอความอนุเคราะห์สํารวจงานวิจัยจากบุคคลในโรงเรียนถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สถาบันการศึกษา ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์และอื่น ๆ เก็บรวบรวม ข้อมูลตามสถานที่และบุคคลที่ได้สํารวจไว้แล้วนำข้อมูลมาลงไว้ในแบบสรุปรายงานการวิจัย ประเมินผลงานวิจัยด้วยตนเอง ตามแบบประเมินงานวิจัย โดยตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลเพื่อคัดเลือกงานวิจัย นำงานวิจัยที่ผ่านการเลือกมาทำการแยกประเภทและดำเนินการวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า มีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการ และการปฏิบัติการนิเทศ ส่วนงานวิจัยด้านการเรียนการสอน พบว่า มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ วิชาภาษาอังกฤษ วิชาจริยศึกษา วิชาศิลปศึกษา วิชาลูกเสือ-ยุวกาชาด วิชาสังคมศึกษา การแนะแนวและให้คำปรึกษาหลักสูตรและภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาการเด็ก

นอกจากงานวิจัยในประเทศแล้ว ยังมีงานสังเคราะห์งานวิจัยของต่างประเทศ ดังนี้ สมิดเชนส์ และคนอื่น ๆ (กรมวิชาการ. 2542 : 36 ; อ้างอิงจาก Smidchens & others. 1983 : 485 - 493) ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 134 เรื่อง จากแหล่งต่าง ๆ โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกว่า ต้องเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง ตัวแปรตามเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ตัวแปรอิสระเป็นการสอนแบบต่างๆ โดยให้การสอนแบบเก่าเป็นกลุ่มควบคุม ใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุมในการคำนวณขนาดอิทธิพลและทดสอบความมีนัยสำคัญด้วย t -test ได้ข้อค้นพบ คือ ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลทั้งหมดในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ .24 และค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลในเรื่องทัศนคติเท่ากับ .12

ดิกสัน และคณะ (Dickson, et al. 1995 : Abstract) ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการเรียบเรียงบทอ่าน และความสัมพันธ์ของลักษณะการเรียบเรียงบทอ่านที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียน ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษาที่มีความสามารถทางการอ่านในระดับสูงและต่ำ ผลของการวิจัยพบว่าความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนไม่ว่าในระดับใดสามารถเพิ่มพูนได้จากลักษณะของการเรียบเรียงในบทอ่าน ความตระหนักหรือการรับรู้ถึงลักษณะการเรียบเรียงในบทอ่านของผู้เรียน ยุทธวิธีในการเรียบเรียงของผู้เรียน โครงสร้างและการนำเสนอบทอ่านในลักษณะที่ปรากฏให้เห็นองค์ประกอบของบทอ่านอย่างชัดเจน เช่น ชื่อเรื่องใจความหลักและการนำเสนอบทอ่านที่ไม่ปรากฏให้เห็นองค์ประกอบของบทอ่านอย่างชัดเจน เช่น การพรรณนา การลำดับความ

แวง และคนอื่น ๆ (Wang and others. 1993 : 249) ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยกำหนดตัวแปรทางด้านการศึกษาด้านจิตวิทยา และด้านสังคมโดยใช้วิธีสังเคราะห์ 3 วิธี การวิเคราะห์เนื้อหาสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และการวิเคราะห์ห่อภิมาณ พบว่า ตัวแปรทางด้านจิตวิทยาการจัดการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมทางบ้านจะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าตัวแปรทางด้านชีวสังคม ด้านนโยบายของโรงเรียนและด้านการจัดองค์การ

สวินเน่ (ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 77 ; อ้างอิงจาก Sweeney. 1986 : 349) ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียน และพบว่าครูใหญ่ที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะของการบริหารงานที่เกี่ยวข้องด้านวิชาการ ดังนี้ 1) เน้นความสำเร็จโดยให้ความสำคัญต่อกิจ

กรรมของการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จ รวมทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและในห้องเรียน 2) กำหนดนโยบายการเรียนการสอนและให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการสอน อุปกรณ์ ตลอดจนกระบวนการประเมินผล ครูใหญ่จะคิดแผนงานในการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน 3) สร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ 4) ประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียนอยู่เสมอ จะมีการติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน และทราบถึงความสามารถของนักเรียนว่าอยู่ในเกณฑ์ใดเมื่อเทียบกับนักเรียนโรงเรียนอื่น ๆ 5) ประสานงานในด้านวิชาการ คือ การจัดการชั้นเรียน สนับสนุนแผนงานโครงการวิชาการต่าง ๆ และส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาทางด้านการเรียนการสอน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การสังเคราะห์งานวิจัยเป็นกระบวนการที่นำเอาสาระสำคัญของงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมารวบรวมเป็นข้อสรุป ที่เป็นที่ยุติและเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติหรือแก้ไขปัญหา หรือเป็นแนวทางในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ และการสังเคราะห์งานวิจัยมีการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์เชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ทำการวิจัยตั้งแต่ ปีการศึกษา 2530 – 2544 โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดประชากร
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการและพฤติกรรมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับการสังเคราะห์ผู้นำงานวิจัยด้วยวิธีต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นสาระสำคัญของเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการและการสังเคราะห์งานวิจัย

2. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยระดับมหาบัณฑิตฉบับภาษาไทยจากมหาวิทยาลัยของรัฐที่เปิดสอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยกำหนดขอบเขตของงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ทำการวิจัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 – 2544 ได้จำนวน 50 เรื่อง ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
ประถมศึกษา ที่นำมาวิเคราะห์จำแนกรายสถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษา	จำนวนงานวิจัย (เรื่อง)	คิดเป็นร้อยละ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	11	22.00
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2	4.00
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	12	24.00
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2	4.00
มหาวิทยาลัยบูรพา	1	2.00
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	3	6.00
มหาวิทยาลัยศิลปากร	7	14.00
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	11	22.00
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	1	2.00
รวม	50	100.00

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้
คือ แบบสรุปลักษณะรายละเอียดของงานวิจัย โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยเทคนิคการวิเคราะห์
เนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสรุปลักษณะรายละเอียดของงานวิจัย
2. สร้างแบบสรุปลักษณะรายละเอียดของงานวิจัย ที่มีหัวข้อต่าง ๆ สำหรับเป็นแนว
ทางในการบันทึกข้อมูลรายละเอียดของงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถม
ศึกษาตามเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา โดยพัฒนาจากแบบสรุปของอุทุมพร จามรมาน (2531: 8)
3. นำเสนอแบบสรุปลักษณะรายละเอียดของงานวิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ควบคุม
สารนิพนธ์พิจารณา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของเครื่องมือแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสรุปคุณลักษณะของงานวิจัยที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความ
เหมาะสม ความถูกต้อง และความเที่ยงตรงตามโครงสร้างและเนื้อหาของพฤติกรรมผู้นำในการ
บริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาและนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

แบบสรุปลักษณะของงานวิจัย แสดงไว้ในภาคผนวก ง ประกอบด้วยรายการต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่อ – สกุลผู้ทำวิจัย ชื่องานวิจัย ประเภทของงานวิจัย ระดับการศึกษาของผู้ทำวิจัย สถาบันและปี พ.ศ. ที่ทำวิจัย ระดับของสถานศึกษาที่ทำวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา สมมุติฐานการวิจัย ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย และผลการวิจัย

ตอนที่ 3 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของการวิจัย ประกอบด้วยข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. รวบรวมรายชื่องานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ทำวิจัยตั้งแต่ปี 2530 – 2544 โดยศึกษาจากหนังสือรวมบทคัดย่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และการสืบค้นอินเทอร์เน็ต
2. รวบรวมงานวิจัยด้วยตนเองจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครและจังหวัดนครปฐม และใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดจากมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัด
3. ศึกษางานวิจัยที่รวบรวมได้ และบันทึกข้อมูลในแบบสรุปลักษณะของงานวิจัย
4. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลในแบบสรุปลักษณะของงานวิจัย
5. วิเคราะห์ข้อมูลในแบบสรุปลักษณะของงานวิจัย โดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา
6. สังเคราะห์ข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัย และนำเสนอผลการสังเคราะห์ 4 ด้าน ตามขอบเขตของเนื้อหาที่กำหนด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ทำการสังเคราะห์และนำเสนอเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาประกอบด้วย ปี พ.ศ. ที่ทำวิจัย ระดับของสถานศึกษาที่ทำการศึกษา ประชากร

และกลุ่มตัวอย่าง การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา สมมติฐานการวิจัย ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางและสรุปเชิงบรรยาย

ตอนที่ 2 สังเคราะห์ผลงานวิจัย นำเสนอเป็นความเรียงโดยการสรุปภาพรวมของข้อค้นพบและข้อเสนอแนะตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนดไว้ คือ สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการ แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 3 สังเคราะห์ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ของงานวิจัย และนำเสนอเป็นรายด้านตามขอบข่ายงานวิชาการ และโดยภาพรวม

6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติพื้นฐาน คือ การแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยและเพื่อสรุปภาพรวมขององค์ความรู้ที่ได้จากข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ที่เป็นวิทยานิพนธ์ ปริญญาโท หรือ รายงานการค้นคว้าอิสระระดับมหาบัณฑิต ที่ทำวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2544 จำนวน 50 เรื่อง ใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ ด้านปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และด้านพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ ผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัย

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์ผลการวิจัย

2.1 สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ

2.2 สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ

2.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

2.4 พฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 3 ผลการสังเคราะห์ข้อเสนอแนะของงานวิจัย

ตอนที่ 1 : ผลการสังเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัย

ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัยในภาพรวมแสดงไว้ในภาคผนวก ก ส่วนผลการสังเคราะห์ ข้อมูลงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามคุณลักษณะของการวิจัย แสดงไว้ในตาราง 2-13 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของช่วงปี พ.ศ. ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

ช่วงปี พ.ศ. ที่ทำการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. พ.ศ. 2530 – พ.ศ. 2532	5	10.00
2. พ.ศ. 2533 – พ.ศ. 2535	11	22.00
3. พ.ศ. 2536 – พ.ศ. 2538	14	28.00
4. พ.ศ. 2539 – พ.ศ. 2541	14	28.00
5. พ.ศ. 2542 – พ.ศ. 2544	6	12.00
รวม	50	100.00

ตาราง 2 พบว่า ช่วงปี พ.ศ. ที่มีการทำวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษามากที่สุด ได้แก่ ปี พ.ศ. 2536 - 2538 และ ปี พ.ศ. 2539 - 2541 จำนวน 14 เรื่อง เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 28.00 รองลงมา คือ ปี พ.ศ. 2533 – 2535 จำนวน 11 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.00

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

ระดับการศึกษาที่ทำการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับก่อนประถมศึกษา	3	6.00
2. ระดับประถมศึกษา	43	86.00
3. ระดับมัธยมศึกษา	4	8.00
รวม	50	100.00

ตาราง 3 พบว่า ระดับการศึกษาที่ผู้วิจัยทำการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ ระดับประถมศึกษา จำนวน 43 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 86.00 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาและระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 4 และ 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.00 และ 6.00 ตามลำดับ

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามประเภทของงานวิจัย

ประเภทของงานวิจัย (ตามขอบเขตของเนื้อหา 4 ด้าน)	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านสภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ	27	44.26
2. ด้านสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ	19	31.15
3. ด้านแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	4	6.56
4. ด้านพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ	11	18.03
รวม	61	100.00

ตาราง 4 พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาด้านสภาพการจัดการบริหารงานวิชาการมากที่สุด
จำนวน 27 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 44.26 รองลงมา ได้แก่ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการและ
ด้านพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ จำนวน 19 เรื่อง และ 11 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ
31.15 และ 18.03 ตามลำดับ

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำ
ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	10	20.00
2. ระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	40	80.00
รวม	50	100.00
ระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น		
1.1 ต่ำกว่า 100	8	20.00
1.2 100 – 199	6	15.00
1.3 200 – 299	8	20.00
1.4 300 – 399	4	10.00
1.5 400 – 499	5	12.50
1.6 500 ขึ้นไป	9	22.50
รวม	40	100.00

ตาราง 5 พบว่า มีงานวิจัยที่ระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 40 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 80.00 และไม่ระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.00

จากงานวิจัยที่ระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เมื่อแบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 ช่วง พบว่า งานวิจัยที่ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 500 คนขึ้นไป มีมากที่สุด คือ จำนวน 9 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.50 รองลงมา ได้แก่ งานวิจัยที่ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างระหว่าง 200 - 299 คน และ ต่ำกว่า 100 คน มีจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.00 เท่ากัน

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง	10	20.00
2. มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	40	80.00
รวม	50	100.00
มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธี		
2.1 สุ่มอย่างง่าย	24	40.00
2.2 สุ่มแบบแบ่งชั้น	16	26.66
2.3 สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม	6	10.00
2.4 สุ่มแบบเจาะจง	7	11.67
2.5 สุ่มแบบหลายขั้นตอน	7	11.67
รวม	60	100.00

ตาราง 6 พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ใช้ประชากรทั้งหมดตามขอบเขตการวิจัย โดยไม่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.00 และงานวิจัยที่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 80.00

จากจำนวนงานวิจัยที่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้วิจัยใช้การสุ่มอย่างง่าย จำนวน 24 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา คือ การสุ่มแบบแบ่งชั้น มีจำนวน 16 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 26.66 และการสุ่มแบบเจาะจงและสุ่มแบบหลาย ขั้นตอน จำนวน 7 เรื่อง เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 11.67 ตามลำดับ

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของตัวแปรต้นที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

ตัวแปรต้น	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ระบุตัวแปรต้น	28	56.00
2. ระบุตัวแปรต้น	22	44.00
รวม	50	100.00
2.1 ตัวแปรเกี่ยวกับผู้บริหาร จำแนกเป็น		
2.1.1 ประสบการณ์	11	47.82
2.1.2 อายุ	2	8.70
2.1.3 เพศ	2	8.70
2.1.4 ระดับการศึกษา	3	13.04
2.1.5 อายุราชการ	1	4.35
2.1.6 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ	3	13.04
2.1.7 ปัจจัยแรงจูงใจ	11	4.35
รวม	23	100.00
2.2 ตัวแปรเกี่ยวกับครู จำแนกเป็น		
2.2.1 ประสบการณ์การสอน	3	50.00
2.2.2 ระดับการศึกษา	1	16.67
2.2.3 สถานภาพการปฏิบัติงาน	2	33.33
รวม	6	100.00
2.3. ตัวแปรเกี่ยวกับสถานศึกษา จำแนกเป็น		
2.3.1 ขนาดของสถานศึกษา	11	100.00
รวม	11	100.00

ตาราง 7 พบว่า มีงานวิจัยที่ไม่ระบุตัวแปรต้น มีจำนวน 28 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 56.0 และมีการระบุตัวแปรต้น จำนวน 22 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 44.00

สำหรับตัวแปรต้นที่มีผู้วิจัยส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 23 เรื่อง โดยจำแนกประสิทธิภาพของผู้บริหาร จำนวน 11 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 47.82 รองลงมา คือระดับการศึกษาและพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ จำนวน 3 เรื่องเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 13.04

ตัวแปรต้นด้านครู พบว่า มีงานวิจัยที่ใช้ตัวแปรต้นที่เป็นครู 6 เรื่อง โดยจำแนกตามประสิทธิภาพการสอน จำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ สถานภาพการปฏิบัติงานและระดับการศึกษา จำนวน 2 เรื่องและ 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 16.67 ตามลำดับ

ตัวแปรต้นด้านสถานศึกษา พบว่า มีงานวิจัยที่ใช้สถานศึกษาเป็นตัวแปรต้นจำนวน 13 โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของตัวแปรตามงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

ตัวแปรตาม	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ระบุตัวแปรตาม	28	56.00
2. ระบุตัวแปรตาม	22	44.00
รวม	50	100.00
ตัวแปรตาม จำแนกเป็น		
2.1 สภาพการบริหารงานวิชาการ	9	40.90
2.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	6	27.27
2.3 ความต้องการในการพัฒนางานวิชาการ	2	9.09
2.4 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ	2	9.09
2.5 พฤติกรรมการสอนของครู	1	4.55
2.6 ระดับการปฏิบัติงานในการบริหารงานวิชาการ	1	4.55
2.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1	4.55
รวม	22	100.00

ตาราง 8 พบว่า งานวิจัยที่ระบุตัวแปรตามมีจำนวน 28 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 56.00 และจากจำนวนงานวิจัยที่ระบุตัวแปรตาม พบว่า ผู้วิจัยส่วนใหญ่ศึกษาตัวแปรตามด้านสภาพการบริหารงานวิชาการ จำนวน 9 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 40.90 รองลงมาได้แก่ปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำนวน 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 27.27 สำหรับความต้องการในการพัฒนางานวิชาการ และพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ จำนวน 2 เรื่อง เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 9.09

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของลักษณะการตั้งสมมติฐานการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

สมมติฐานการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มีการตั้งสมมติฐานการวิจัย	32	64.00
2. มีการตั้งสมมติฐานการวิจัย	18	36.00
รวม	50	100.00
มีการตั้งสมมติฐาน- เป็นสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง	18	100.00
รวม	18	100.00

ตาราง 9 พบว่า มีงานวิจัย 32 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 64.00 ไม่มีการตั้งสมมติฐานในการวิจัย และมีงานวิจัยที่มีการตั้งสมมติฐานการวิจัย จำนวน 18 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 36.00

จากจำนวนงานวิจัยที่มีการตั้งสมมติฐาน พบว่า เป็นการตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง จำนวน 18 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 100.00 สำหรับการตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทางนั้นไม่มี

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. แบบสอบถาม	43	61.43
2. แบบสัมภาษณ์	9	12.86
3. แบบสังเกต	3	4.28
4. แบบสำรวจ	1	1.43
5. แบบวิเคราะห์เอกสาร	7	10.00
6. แบบตรวจสอบรายการ	6	8.57
7. แบบประเมิน	1	1.43
รวม	70	100.00

ตาราง 10 พบว่า ผู้วิจัยส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือในการวิจัยมากกว่า 1 ชนิด และชนิดของเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้มากที่สุด คือ แบบสอบถาม จำนวน 43 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 61.43 รองลงมา คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบวิเคราะห์เอกสาร จำนวน 9 เรื่อง และ 7 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 12.86 และ 10.00 ตามลำดับ

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของวิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับ
พฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ระบุวิธีการตรวจสอบ	3	6.00
2. ระบุการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	47	94.00
รวม	50	100.00
มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จำแนกเป็น		
2.1 ความเที่ยงตรง	35	50.00
2.2 ความเชื่อมั่น	26	37.14
2.3 อำนาจจำแนก	9	12.86
รวม	70	100.00

ตาราง 11 พบว่า มีงานวิจัยที่ไม่ระบุวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.00 และงานวิจัยที่มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 47 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 94.00

ผู้วิจัยส่วนใหญ่ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยวิธีหาความเที่ยงตรง จำนวน 35 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยวิธีหาความเชื่อมั่น และอำนาจจำแนก 26 เรื่อง และ 9 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 37.14 และ 12.86 ตามลำดับ

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของที่มาของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำ
ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

ที่มาของเครื่องมือ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง	46	92.00
2. พัฒนาจากเครื่องมือที่มีอยู่แล้ว	4	8.00
รวม	50	100.00

ตาราง 12 พบว่า ผู้วิจัยส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นเอง จำนวน 46 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 92.00 รองลงมาเป็นการใช้เครื่องมือที่พัฒนาจากเครื่องมือที่มีอยู่แล้ว จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.00

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานในการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ใช้สถิติ	1	2.00
2. ใช้สถิติ	49	98.00
รวม	50	100.00
ใช้สถิติ จำแนกเป็น		
2.1 ร้อยละ	37	37.38
2.2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	30	30.30
2.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวน	8	8.08
2.4 การทดสอบค่าที (t-test)	13	13.13
2.5 มัชฐานและค่าเบี่ยงเบนแบบควอไทล์	1	1.01
2.6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	7	7.07
2.7 สมการถดถอย	2	2.02
2.8 การทดสอบไคสแควร์ (χ^2 -test)	1	1.01
รวม	99	100.00

ตาราง 13 พบว่า งานวิจัยที่ใช้สถิติในการวิจัย มีจำนวน 49 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 98.00 ไม่ใช้สถิติ จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 2.00 สำหรับงานวิจัยที่ไม่ใช้สถิติเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยส่วนใหญ่วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ มีจำนวน 37 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 37.38 รองลงมา ได้แก่ วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) จำนวน 30 เรื่อง และ 13 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30.30 และ 13.13 ตามลำดับ

จากตาราง 2 - 13 สามารถสรุปผลการสังเคราะห์ลักษณะข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาได้ดังนี้

1. ช่วงปี พ.ศ. ที่ทำการวิจัยมากที่สุด พบว่าช่วงปี พ.ศ. 2536 – 2538 และช่วงปี พ.ศ. 2539 – 2541 (ร้อยละ 28.00) เท่ากัน

2. ระดับการศึกษาที่ทำการวิจัย พบว่าระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 86.00) รองลงมา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 8.00) และระดับก่อนประถมศึกษา (ร้อยละ 6.00) ตามลำดับ

3. การจำแนกผลงานวิจัยตามขอบข่ายเนื้อหาพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยด้านสภาพการจัดการบริหารงานวิชาการมากที่สุด (ร้อยละ 44.26) รองลงมาคือ งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ (ร้อยละ 31.15) ด้านพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ (ร้อยละ 18.03) และด้านแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ (ร้อยละ 6.56) ตามลำดับ

4. ขนาดของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ใช้กลุ่มตัวอย่าง 500 คนขึ้นไป มากที่สุด (ร้อยละ 23.08) รองลงมา ได้แก่ ใช้กลุ่มตัวอย่างระหว่าง 200 – 299 (ร้อยละ 20.51) และ ต่ำกว่า 100 คน (ร้อยละ 17.95) ตามลำดับ

5. วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างพบว่า สุ่มกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายมากที่สุด (ร้อยละ 40.00) รองลงมาเป็น การสุ่มแบบแบ่งชั้น (ร้อยละ 26.66) และการสุ่มแบบเจาะจงและสุ่มแบบหลายขั้นตอน (ร้อยละ 11.67 เท่ากัน) ตามลำดับ

6. การกำหนดตัวแปรต้นในงานวิจัย พบว่า งานวิจัยที่ระบุตัวแปรต้นส่วนใหญ่ใช้ตัวแปรต้นเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา (จำนวน 23 เรื่อง) รองลงมา คือ ตัวแปรเกี่ยวกับสถานศึกษา (จำนวน 11 เรื่อง)

7. การกำหนดตัวแปรตามในงานวิจัยพบว่า เป็นสภาพการบริหารงานวิชาการมากที่สุด (ร้อยละ 40.90) รองลงมา คือ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ (ร้อยละ 27.27) และ ความต้องการในการพัฒนางานวิชาการ และพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ (ร้อยละ 9.09 เท่ากัน)

8. การตั้งสมมติฐานงานวิจัย พบว่า งานวิจัยที่ไม่มีการตั้งสมมติฐานมากกว่า (ร้อยละ 64.00) ในส่วนงานวิจัยที่มีการตั้งสมมติฐาน (ร้อยละ 36.00) เป็นการตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทางทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)

9. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่เป็นแบบสอบถาม (ร้อยละ 61.43) รองลงมาคือ แบบสัมภาษณ์ (ร้อยละ 12.86) และ แบบการวิเคราะห์เอกสาร (ร้อยละ 10.00) ตามลำดับ

10. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงมากที่สุด (ร้อยละ 50.00) รองลงมา โดยการหาความเชื่อมั่น (ร้อยละ 37.14) และการหาค่าอำนาจจำแนก (ร้อยละ 12.86) ตามลำดับ

11. ที่มาของเครื่องมือพบว่า ผู้วิจัยส่วนใหญ่สร้างเครื่องมือขึ้นเอง (ร้อยละ 92.00) รองลงมาคือ พัฒนามาจากเครื่องมือที่มีอยู่แล้ว (ร้อยละ 8.00)

12. สถิติพื้นฐานที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้ค่าร้อยละ (ร้อยละ 37.38) รองลงมาคือ ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ร้อยละ 30.30) ส่วนสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้ทดสอบค่าที่

(ร้อยละ 13.13) มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ร้อยละ 8.08) และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ร้อยละ 7.07) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 : ผลการสังเคราะห์ผลของการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์เนื้อหาผลของงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรม ผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา และเสนอผลการสังเคราะห์ เป็น 4 ด้าน ตามขอบเขตเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ
2. สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ
3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
4. พฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ

1. สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ งานวิจัยของวีระพลอยครบุรี (2533) ภิญโญ สายนุ้ย (2533) วิเชียร นพพลกรัง (2533) บัณฑิต ชุนสิทธิ์ (2534) ประเสริฐ ฉ่ำชื่นวงศ์ (2534) สามารด รักษาศิลป์ (2534) สมศักดิ์ คงสมนวน (2534) สมเกียรติรัตน์วิฑูรย์ (2534) เครือวัลย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2535) อาราม สุวรรณชัยรบ (2535) กิตติรัตน์กลัดแก้ว (2536) ผ่องศรี รัตนสถิตย์ (2536) วิศิษฐ์ ขวัญเมือง (2536) พงษ์ศักดิ์ อินทรามะ (2537) กำธร คำเทียนทอง (2538) มัญชรี อึ้งบุญเรือง (2538) สุวัฒน์ แสนทวี (2538) อรพรรณสุนทรสารสาสน์ (2538) ทิพย์ร นันทพันธ์ (2539) สุพัตรา ไหลสกุล (2539) สุจิตรา สุขพงษ์ (2539) สุเทพ สวัสดิ์ (2539) นันทนิจ เทียงพูนโกด (2540) ศิริพรรณ จินดาทอง (2540) อภิสมัย วุฒิพรพงษ์ (2540) ทศน์พล ตุมรสุนทร (2541) ไกรเลิศ โพธิ์นอก (2542) ปรีชา สุขคุณ (2543) ซึ่งผลของการสังเคราะห์มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับสภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล และด้านงานนิเทศภายใน ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

จากการสังเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานด้านหลักสูตร และการนำ

หลักสูตรไปใช้ พบว่า ผู้บริหารมีการบริหารงานด้านนี้ทั้งอยู่ในระดับมาก (อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 205 ; สามารถ รักษาศิลป์. 2534 : 75 ; กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 78 ; สมศักดิ์ คงสมนวน. 2534 : 199) และในระดับปานกลาง (ทัศนพล ตูมรสุนทร. 2541 : 148 – 149 ; บัณฑิต ขุนสิทธิ์. 2534 : 57 ; ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 138) และผู้บริหารมีการดำเนินงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การจัดหาเอกสารหลักสูตร รวมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตรมาใช้ในการวางแผนการสอน การจัดให้ครูเข้าประชุม อบรมหรือสัมมนา เพื่อฝึกจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอน การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลการใช้หลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งผลการสังเคราะห์สรุปได้ ดังนี้

การจัดหาเอกสารหลักสูตร รวมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตรมาใช้ในการวางแผนการสอน พบว่า มีการประชุมหรือการสำรวจและจัดหาเอกสารหลักสูตรรวมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตรมาใช้ในการวางแผนการสอน (ทัศนพล ตูมรสุนทร. 2541 : 148–149) เอกสารหลักสูตรส่วนใหญ่ได้รับแจกเอกสารหลักสูตรจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กรมวิชาการแจกให้ และโรงเรียนจัดซื้อเองบางส่วน (สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 166) โรงเรียนส่วนใหญ่สามารถจัดหาเอกสารหลักสูตรได้เพียงพอ และครบถ้วนทุกระดับชั้น (สามารถ รักษาศิลป์. 2534 : 75) ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเห็นว่าการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดหาหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับ หลักสูตรมีระดับการปฏิบัติงานมากกว่าเรื่องอื่น (อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 205)

การจัดให้ครูเข้าประชุม อบรมหรือสัมมนา เพื่อฝึกจัดทำกำหนดการสอนและฝึกการสอน พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร โดยส่งครูเข้ารับการอบรม สนับสนุนบุคลากรในการนำหลักสูตรไปใช้ ให้การสนับสนุนในเรื่อง วัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เช่น วัสดุการเรียนอย่างเพียงพอ มีการจัดให้ครูเข้าประชุม อบรมหรือสัมมนาหรือเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการ เพื่อฝึกจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอน (มัชฌิ อัญญะเรือง. 2538 : 129 ; ทัศนพล ตูมรสุนทร. 2541 : 148 – 149 ; ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 138) เพื่อให้ครูได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการวางแผนการเรียนและกำหนดการสอน และการจัดให้มีการเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงการใช้หลักสูตร(สมศักดิ์ คงสมนวน. 2534 : 199) มีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร ด้วยการศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรด้วยตนเอง (พงษ์ศักดิ์

อินทราคมะ. 2537 : 167 ; สุวัฒน์ แสันทวี. 2538 : 166) และผู้บริหารจัดให้มีการศึกษาทำความเข้าใจในหลักสูตรร่วมกับครูผู้สอน (กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 78)

ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายให้คณะครูเป็นผู้กำหนดเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ โดยศึกษานโยบายการจัดการศึกษาของกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แล้วจึงกำหนดเป็นนโยบายและแผนงานวิชาการของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา สำหรับกลุ่มครูงานและพื้นฐานอาชีพ ได้มีการปรับให้เหมาะสมกับท้องถิ่นของโรงเรียน มีการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรและประชุมครูเพื่อชี้แจง แนะนำ ทบทวนการใช้หลักสูตรก่อนเปิดภาคเรียน (สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 199 ; สุวัฒน์ แสันทวี. 2538 : 166)

การประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร แล้วนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน มีการประชุมหรือสัมมนา คณะครู ด้านพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน มีการประชุมและเชิญวิทยากรภายในหรือภายนอกมาชี้แจงให้ครูเข้าใจหลักสูตรและแนวทางการใช้หลักสูตร มีการสำรวจปัญหาความต้องการของครูและนักเรียนในการนำหลักสูตรไปใช้ (ทัศนพล ตุมรสุนทร. 2541 : 148 – 149 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 199) การติดตามและประเมินผลความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารส่วนใหญ่จะใช้วิธีสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู สังเกตการใช้สื่อการสอน (พงษ์ศักดิ์ อินทราคมะ. 2537 : 167)

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารได้ดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและงานการนำหลักสูตรไปใช้เป็นระยะตามความเหมาะสม (กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 78) มีการติดตามผลการสอนของครู การอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การสำรวจความรู้ ความเข้าใจ เจตคติของครูอาจารย์ที่มีต่อหลักสูตร (อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 205) มีการแต่งตั้งคณะทำงาน รับผิดชอบการดำเนินงาน การติดตามและปรับปรุงพัฒนางาน (ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 142) ซึ่งในภาพรวมจะมีการประเมินในช่วงหลังจากการใช้หลักสูตร โดยการทดสอบในเรื่องผลการนำหลักสูตรไปใช้และมีวิธีการส่งเสริมครูเรื่องการประเมิน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอน รูปแบบ วิธีการสร้างเครื่องมือประเมินผล แต่พบว่าส่วนใหญ่ไม่มีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปใช้ ในกรณีที่มีการนำไปใช้ส่วนใหญ่เป็นการนำไปปรับปรุงหลักสูตรที่สร้างหรือปรับปรุงขึ้น (สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 178)

การพัฒนาหลักสูตรได้สอดคล้องกับนักเรียนและท้องถิ่นในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้โรงเรียนใช้หลักสูตรของกรมวิชาการ มีการปรับปรุงบางส่วน ซึ่งส่วนใหญ่เป็น

การปรับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเริ่มจากกิจกรรมการศึกษาสภาพท้องถิ่นและหลักสูตรด้านความเหมาะสมของหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่มีความเหมาะสมกับนักเรียนและท้องถิ่น สำหรับวิธีการดำเนินการในการใช้หลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ พบว่าผู้บริหารใช้วิธีการให้ความรู้แก่ครูดำเนินการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้วยการจัดหาเอกสารหลักสูตร คู่มือครู แบบเรียนสำเร็จรูป (สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 178) สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ใช้การอภิปรายร่วมกันของคณะครูอาจารย์ในโรงเรียน ยกเว้นโรงเรียนขนาดกลางใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการก่อนเปิดภาคเรียน (สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 264) ส่วนการทำให้ผู้ปกครองเข้าใจหลักสูตร โรงเรียนจัดประชุมผู้ปกครองหรือจัดพบปะผู้ปกครองเป็นครั้งคราว เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาและสนับสนุนการใช้หลักสูตรและทำหน้าที่แนะนำผู้ปกครองตามโอกาสอำนวย (ภิญโญ สายนุ้ย. 2533 : 150)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง มีการดำเนินงานในด้านการจัดทำเอกสารหลักสูตร รวมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตรมาใช้ในการวางแผนการสอนได้อย่างเพียงพอและครบถ้วนทุกชั้น มีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร โดยการส่งครูเข้าประชุมอบรมและสัมมนา และด้วยวิธีทำความเข้าใจด้วยตนเอง ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารมอบให้คณะครูเป็นผู้กำหนดเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรแล้วนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน สำหรับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับนักเรียนและท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้โรงเรียนใช้หลักสูตรของกรมวิชาการ มีการปรับปรุงบางส่วน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน

1.2 ด้านงานการเรียนการสอน

จากการสังเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก (สุจิตรา สุขพงษ์. 2539 : 69 ; ทศน์พล คุ้มสุนทร. 2541 : 149 ; อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 89 ; ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 138 – 140 ; กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 77 ; ทิพย์ร นันทพันธ์. 2539 : 110 ; สมศักดิ์ คงสมนวม. 2534 : 199 – 200) เมื่อพิจารณาต่อไปพบว่า ผู้บริหารมีการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดครูเข้าสอน การจัดให้มีการเตรียม การสอน การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน จัดให้มีการสอนซ่อมเสริม ซึ่งผลการสังเคราะห์สรุปได้ดังนี้

การจัดครูเข้าสอน พบว่า มีการจัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงความรู้ ความถนัด

ความสามารถและประสบการณ์ของครูเป็นหลัก (สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 199 ; สุวัฒน์ แสนทวี. 2539 : 199 ; บัณฑิต ชุนสิทธิ์. 2534 : 57 ; อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 205 ; ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 138 – 140 ; อรรณณ สุนทรสารสาสน์. 2538 : 149 – 150 ; สามารท รักษาศิลป์. 2534 : 75 – 76 ; กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 77 ; สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 178 – 179 ; มัญชรี อึ้งบุญเรือง. 2538 : 129 ; สมศักดิ์ คงสมนวน. 2534 : 199 – 200 ; อภิสมัย วุฒิพรพงษ์. 2540 : 180 ; พงษ์ศักดิ์ อินทราณะ. 2537 : 167 – 168 ; สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 264 – 266 ; ภิญโญ สายนุ้ย. 2533 : 150 – 151 ; วิเชียร นพพลกรัง. 2533 : 189 ; ประเสริฐ ฉ่ำชื่นวงศ์. 2534 : 254)

การจัดให้ครูมีการเตรียมการสอน พบว่า มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอน ก่อนการสอนทุกครั้ง (สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 167 ; ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 138 – 140 ; อรรณณ สุนทรสารสาสน์. 2538 : 149 – 150 ; สามารท รักษาศิลป์. 2534 : 75 – 76 ; กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 77 ; ทิพย์ร นันทพันธ์. 2539 : 110 ; ภิญโญ สายนุ้ย. 2533 : 150 – 151 ; วิเชียร นพพลกรัง. 2533 : 189 ; ประเสริฐ ฉ่ำชื่นวงศ์. 2534 : 254 ; วีระ พลอยครบุรี. 2533 : 174 – 178 ; ทศน์พล ตุมรสุนทร. 2541 : 149) มีการส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการสอนครบทุกชั้นทุกกลุ่มประสบการณ์ (กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 77) การให้ครูจัดทำแผนการสอนในการเรียนการสอน (อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 205) พร้อมทั้งมีวิธีทำแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและนักเรียน (สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 178 – 179)

สำหรับวิธีการประเมินการจัดการเรียนการสอนของครู ใช้วิธีการตรวจบันทึกการสอน (สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 199 ; สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 167 ; อรรณณ สุนทรสารสาสน์. 2538 : 149 – 150 ; อภิสมัย วุฒิพรพงษ์. 2540 : 180)

การจัดตารางสอน พบว่า ให้ครูร่วมมือกันในการวางแผนจัดตารางสอนให้เหมาะสม (ทศน์พล ตุมรสุนทร. 2541 : 149 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 199 ; ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 138 – 140 ; ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 142 – 143) มีการมอบหมายให้คณะครูร่วมกันจัดเอง นอกจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีคณะกรรมการฝ่ายวิชาการหรือครูวิชาการของโรงเรียนจัดให้ (สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 167 ; สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 264 – 266) หลักที่ใช้ในการจัดตารางสอน คือ จัดวิชาและเวลาให้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร โดยครูวิชาการโรงเรียนเป็นผู้จัดตารางสอนและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดตารางสอนในชั้นที่ตนเองรับผิดชอบ (มัญชรี อึ้งบุญเรือง. 2538 : 129 ; พงษ์ศักดิ์ อินทราณะ. 2537 : 167 – 168)

การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน พบว่า มีการส่งเสริมสนับสนุนให้จัดห้องเรียนสวยสะอาดเป็นระเบียบ และมีบรรยากาศสร้างเสริมวิชาการเอื้อต่อการเรียนรู้ (ศิริพรรณ จินดาทอง.

2540 : 138 – 140 ; สามารถ รักษาศิลป์. 2534 : 75 – 76 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 199 ; ทิพย์ร นันทพันธ์. 2539 : 110) มีการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม การปรับเปลี่ยนตามหน่วยการสอนเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

การสอนซ่อมเสริม พบว่า มีการจัดสอนซ่อมเสริมอย่างมีระบบ เพื่อช่วยเหลือเด็กก่อนและเสริมเด็กเรียนเก่ง มีการแนะนำให้ครูมีการสอนซ่อมเสริม (ทัศนพล ตุมรสุนทร. 2541 : 149 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 199 ; บัณฑิต ชุนสิทธิ์. 2534 : 57 ; อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 205 ; ประเสริฐ น้าชื่นวงศ์. 2534 : 254) พร้อมทั้งจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนโดยสอนเป็นกลุ่มและใช้เวลาหลังเลิกเรียน (มัญชรี อึ้งบุญเรือง. 2538 : 129) จัดการสอนซ่อมเสริมเป็นกลุ่มย่อย (พงษ์ศักดิ์ อินทามะ. 2537 : 167 – 168) ใช้วิธีสอนซ่อมเสริมแบบตัวต่อตัว ให้ทำกิจกรรมเพิ่มเติม และใช้การสอนแบบเป็นกลุ่มย่อย (สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 264 – 266 ; วิเชียร นพพลกรัง. 2533 : 189)

นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีการสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีจุดเน้นในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก (ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 142 – 143 ; อภิสมัย วุฒิพรพงษ์. 2540 : 180 ; ทัศนพล ตุมรสุนทร. 2541 : 149)

สำหรับการดำเนินการปรับปรุงการเรียนการสอน พบว่า จัดโดยเน้นการวิจัยในชั้นเรียน การจัดทำแฟ้มสะสมงาน (ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 142 – 143) จัดให้มีการพัฒนาครูโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการหรือจัดอบรมเชิงวิชาการให้แก่ครูในโรงเรียนด้านเทคนิคและวิธีสอน (ทัศนพล ตุมรสุนทร. 2541 : 149) มีการนิเทศภายในเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยการเยี่ยมชมเรียนและให้คำปรึกษาแนะนำ (ทัศนพล ตุมรสุนทร. 2541 : 149 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 199 ; สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 167 ; อรพรรณ สุนทรสารศาสน์. 2538 : 149 – 150) ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองในการส่งครูเข้ารับการอบรม การศึกษาต่อ และการไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีครูสอนดีเด่น หรือโรงเรียนดีเด่น (สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 167 ; ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 142 – 143 ; ประเสริฐ น้าชื่นวงศ์. 2534 : 154) และมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรภายนอกมาสาธิตการสอนให้แก่ครูในโรงเรียน (วิศิษฐ์ ขวัญเมือง. 2536 : 89 ; สามารถ รักษาศิลป์. 2534 : 75 – 76)

สรุปได้ว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารส่วนใหญ่โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับมาก และมีการดำเนินงานในด้านการจัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถประสบการณ์และความถนัด การจัดให้มีการเตรียมการสอนโดยการส่งเสริมให้ครูจัดทำบันทึกการสอน หรือแผนการเรียนการสอนทุกครั้ง มีการให้ครูร่วมกันวางแผนจัดทำตารางสอนให้เหมาะสม มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดห้องเรียนให้สวดยสะอาดเป็น

ระเบียบ และมีบรรยากาศสร้างเสริมวิชาการเอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมแบบตัวต่อตัวและแบบเป็นกลุ่มย่อย มีการสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาครูโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการด้านเทคนิคและวิธีการสอน ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม ศึกษาต่อและไปดูงาน และมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรภายนอกมาสาธิตการสอน สำหรับการดำเนินการปรับปรุงการเรียนการสอนจัดโดยเน้นการวิจัยในชั้นเรียน และการจัดทำแฟ้มสะสมงาน

1.3 ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก (อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 205 – 206 ; กิตติรัตน์ กลัดแก้ว. 2536 : 165 ; ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 138 ; กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 78 ; ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 143) และการปฏิบัติงานประกอบด้วย การจัดหาสื่ออุปกรณ์ การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ การจัดบริการสื่อ และการประเมินผลการใช้สื่อ สรุปได้ดังนี้

การจัดหาสื่ออุปกรณ์ พบว่า ผู้บริหารมีการจัดหาและสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ ทันสมัยที่มีคุณภาพครบตามกลุ่มประสบการณ์ โดยวิธีซื้อจากเงินงบประมาณของทางราชการ มีการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน และศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา โดยวิธีสำรวจความต้องการของครูในการใช้วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน และสำรวจจำนวนประเภทสื่อการเรียนการสอนของโครงการ (ทัศนพล คุ้มสุนทร. 2541 : 150 ; สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 167 ; อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 205 – 206 ; ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 138 ; มัญชรี อึ้งบุญเรือง. 2538 : 130 ; อภิสมัย วุฒิพรพงษ์. 2540 : 181 ; พงษ์ศักดิ์ อินทราณะ. 2536 : 168)

การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พบว่า มีการส่งเสริมให้ครูไปเข้ารับการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงาน ด้านการผลิต การใช้ การเก็บบำรุงรักษา และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน (ทัศนพล คุ้มสุนทร. 2541 : 150 ; บัณฑิต ชุนสิทธิ์. 2534 : 57) มีการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อจากวัสดุท้องถิ่น วัสดุราคาถูก และมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ โดยเชิญวิทยากร หรือผู้ชำนาญการมาแนะนำการผลิต การใช้ การเก็บ การบำรุงรักษา และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน (สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 167 ; อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 205 – 206 ; ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 138 ; กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 78 – 79 ; อภิสมัย วุฒิพรพงษ์. 2540 : 181)

ด้านการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า มีการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการใช้สื่อ โดยประชุมชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญในการใช้สื่อประกอบการสอน (พงษ์ศักดิ์ อินทรามะ. 2536 : 168 ; อภิสมัย วุฒิพรพงษ์. 2540 : 81) การให้การนิเทศเพื่อให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน (วิศิษฐ์ ขวัญเมือง. 2536 : 89) การจัดหาวัสดุและสื่อให้เพียงพอและเผยแพร่ความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับสื่อแก่ครูเสมอ (อภิสมัย วุฒิพรพงษ์. 2540 : 181)

ด้านการจัดการบริการสื่อ พบว่า มีการจัดตั้งศูนย์สื่อและคณะกรรมการรับผิดชอบ พร้อมแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์หรือห้องสื่อ ดูแล รักษา ซ่อมแซม ให้บริการยืมสื่อไปใช้และมีการจัดทำทะเบียนบัญชีสื่อเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการให้บริการ (ทัศนพล ตุมรสุนทร. 2541 : 150 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 200 ; มัญชรี อังบุญเรือง. 2538 : 130 ; พงษ์ศักดิ์ อินทรามะ. 2536 : 168 ; สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 266 ; ภิญโญ สายนุ้ย. 2533 : 151 ; วิเชียร นพพลกรัง. 2533 : 190) สำหรับบางโรงเรียนมีการจัดเก็บไว้ในห้องเรียน และจัดให้เหมาะสมกับลักษณะการใช้งาน และมีการจัดทำทะเบียนสื่อการเรียนการสอน (สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 167 ; อภิสมัย วุฒิพรพงษ์. 2540 : 181)

สำหรับด้านการประเมินผลการใช้สื่อ พบว่า ผู้บริหารใช้วิธีการสังเกตการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมและสังเกตสภาพของสื่อ การเพิ่มจำนวนสื่อในชั้นเรียน และตรวจสอบจากทะเบียนการใช้สื่อ (สุเทพ สวัสดิ์. 2533 : 151 ; วิเชียร นพพลกรัง. 2533 : 190)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการบริหารงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนมีทั้งอยู่ในระดับมาก และมีการปฏิบัติงานด้านการจัดหาสื่ออุปกรณ์ โดยมีการจัดหาและสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ที่มีคุณภาพครบตามกลุ่มประสบการณ์ โดยวิธีสำรวจความต้องการของครูในการใช้วัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อ การเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อโดยการส่งเสริมให้ครูไปเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานด้านการผลิต การใช้ การเก็บบำรุงรักษา และการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน โดยการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการใช้สื่อ ในด้านการจัดการ บริการสื่อ มีการจัดตั้งศูนย์สื่อและมีคณะกรรมการรับผิดชอบ และมีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์หรือห้องสื่อ สำหรับด้านการประเมินการใช้สื่อ ใช้วิธีสังเกตการใช้สื่อในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนและตรวจสอบจากทะเบียนการใช้สื่อ

1.4 ด้านงานวัดผลและประเมิน

จากการสังเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานด้านงานวัดผลและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับมาก (บัณฑิต ชุนสิทธิ์. 2534 : 57 ; อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 206 ; กิตติรัตน์ กลัดแก้ว. 2536 : 165 ; คำธร คำเทียนทอง. 2538 : 77 ; ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 139 ; ทศน์พล คุ้มรสนทร. 2541 : บทคัดย่อ) และมีการปฏิบัติงานระดับปานกลาง (สุจิตรา สุภพงษ์. 2539 : 69) และมีการดำเนินงานด้านงานวัดผลและประเมินผล ได้แก่ การวางแผนการวัดผลและประเมินผล การรายงานผลการวัดผลและประเมินผลให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ การให้ความรู้แก่ครูในด้านการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล การนำผลจากการประเมินผลไปใช้ สรุปได้ดังนี้

การวางแผนในการวัดผลและประเมินผลพบว่า มีการส่งเสริมให้ครูร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางและเกณฑ์การปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง (ทศน์พล คุ้มรสนทร. 2541 : 150 – 151 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 200)

การรายงานผลการวัดและประเมินผล พบว่า มีการรายงานผลจากการวัดผลและประเมินผลให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบเป็นระยะทุกภาคเรียน และมีการอธิบายผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ (ทศน์พล คุ้มรสนทร. 2541 : 150 – 151 ; อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 206 ; สามารธ รักษาศิลป์. 2534 : 76)

การให้ความรู้แก่ครูในด้านการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล พบว่า จัดให้มีการประชุมอบรมสัมมนา เพื่อให้ครูมีความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลให้ถูกต้อง (สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 200 ; วิศิษฎ์ ขวัญเมือง. 2536 : 90)

การนำผลจากการวัดผลและประเมินผลไปใช้ พบว่า มีการให้ความสำคัญและนำข้อมูลการประเมินผลการเรียนการสอนมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ใช้ในการปรับปรุงกิจกรรม การเรียนการสอนในชั้นเรียนและเป็นข้อมูลในการสอนซ่อมเสริม โดยส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มวิชาและทุกระดับชั้น และนำผลการวิเคราะห์มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน (ทศน์พล คุ้มรสนทร. 2541 : 150 – 151 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 200 ; สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 168 ; ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 139 ; คำธร คำเทียนทอง. 2538 : 77)

นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลที่สอดคล้องกับลักษณะวิชา (ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 139) และส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลและประเมินผล

เพื่อปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือที่มีมาตรฐาน (สามารถ รักษาศิลป์. 2534 : 76) พร้อมทั้งมีการจัดตั้งคลังข้อสอบเพื่อควบคุมและปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือวัดผล (ทัศนัพล ทุมรสุนทร. 2541 : 150 – 151)

สรุปได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ มีการปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และมีการดำเนินการในการวางแผนการวัดผลและประเมินผล มีการส่งเสริมให้ครูร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางและเกณฑ์การปฏิบัติการวัดผลและประเมินผล ตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง มีการรายงานผลให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน การให้ความรู้แก่ครูโดยการประชุมอบรมสัมมนา ให้ครูได้มีความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้ถูกต้อง มีการนำผลจากการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลและประเมินผล เพื่อปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือที่มีมาตรฐาน พร้อมทั้งมีการจัดตั้งคลังข้อสอบเพื่อควบคุมดูแลและปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือวัดผล

1.5 ด้านงานนิเทศภายใน

จากการสังเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานด้านงานนิเทศภายใน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ มีการปฏิบัติงานด้านงานนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก (สามารถ รักษาศิลป์. 2534 : 76 ; อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 206 ; ผ่องศรี รัตนสถิตย์. 2536 : 105 ; กิตติรัตน์ กัดเกล้า. 2539 : 166 ; คำธร คำเทียนทอง. 2538 : 79 ; ทิพย์ร นันทพันธ์. 2539 : 110) ซึ่งมีการบริหารงานด้านงานนิเทศภายใน ได้แก่ การสร้างความเข้าใจกับคณะครู การวางแผนการดำเนินงานนิเทศ กิจกรรม การนิเทศ การประเมินผลการนิเทศ สรุปได้ดังนี้

การสร้างความเข้าใจ พบว่า มีการประชุมชี้แจงและจัดประชุมอบรมบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับบทบาทร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับผู้นิเทศ จัดทำจัดหาเอกสาร วารสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน ให้คณะครูศึกษา (อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 206 ; สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 168 ; คำธร คำเทียนทอง. 2538 : 79 ; ทัศนัพล ทุมรสุนทร. 2541 : 151 – 152 ; ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 87) มีการแนะนำให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศการเรียนการสอนภายในโรงเรียน (บัณฑิต ชุนสิทธิ์. 2534 : 58)

การวางแผนการนิเทศ พบว่า มีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู กำหนดกระบวนการนิเทศภายใน เทคนิคการนิเทศ ประชุมระดมความคิดในการจัดทำแผนนิเทศภายใน (มัญชรี อังบุญเรือง. 2538 : 190 ; ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 143) มีการทำโครงการนิเทศภายในและ

ปฏิทินปฏิบัติงานนิเทศภายใน (สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 201 ; ทิพย์ร นันทพันธ์. 2539 : 110) การวางแผนการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน สามารถดำเนินการได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ โดยมีการศึกษาสภาพปัญหาความต้องการในการนิเทศ (สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 180 ; อรวรรณ สุนทรสารสาสน์. 2538 : 151)

กิจกรรมการนิเทศ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นิเทศ (มัญชรี บุญเรือง. 2538 : 190) ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการเป็นผู้นิเทศ (สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 201) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน โดยให้ครูมีส่วนร่วม (อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 206 ; สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 168 ; กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 79 ; ทศน์พล ตุมรสุนทร. 2541 : 151-152 ; ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 87) กิจกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้ในการนิเทศ คือ การเยี่ยมชมชั้นเรียน เพื่อรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะ (ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 139 ; กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 79 ; สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 180 ; ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 143) การให้คำปรึกษา (มัญชรี บุญเรือง. 2538 : 190) ดำเนินการทั้งการเยี่ยมชั้นเรียนและให้คำปรึกษา (วีระพลอยครบุรี. 2533 : 170 ; วิเชียร นพพลกรัง. 2533 : 191 ; สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 268 ; พงษ์ศักดิ์ อินทามะ. 2537 : 169) มีการบันทึกหลังการนิเทศและจัดให้มีการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน นิเทศแบบคลินิก การนำวิจัยในชั้นเรียนบูรณาการกับการนิเทศ (ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 143) การประชุมหารือระหว่างครูตามสายชั้นและหมวดวิชา ส่งเสริมให้ครูมีการนิเทศช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (อรวรรณ สุนทรสารสาสน์. 2538 : 151) สำหรับการสร้างสื่อและเครื่องมือในการนิเทศภายใน มีการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูไว้ใช้ในการนิเทศภายใน (วีระพลอยครบุรี. 2533 : 170 ; วิเชียร นพพลกรัง. 2533 : 191 ; สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 268 ; พงษ์ศักดิ์ อินทามะ. 2537 : 167 ; กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 79)

การประเมินผลการนิเทศ พบว่า มีการประเมินผลจากการนิเทศแล้วนำข้อมูลมาปรับปรุงระบบการนิเทศให้ได้ผลเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น นำผลจากการนิเทศภายในมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนากระบวนการนิเทศภายในต่อไป (ทศน์พล ตุมรสุนทร. 2541 : 151-152 ; ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 143)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีการบริหารงานด้านงานนิเทศภายใน ด้านการสร้าง ความเข้าใจแก่คณะครู โดยจัดให้มีการจัดประชุมอบรมบุคลากรในโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับบทบาทระหว่างครูผู้สอนกับผู้นิเทศ มีการจัดหาเอกสารวารสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในให้ คณะครูศึกษา แนะนำให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศการเรียนการสอนภายในโรงเรียน มีการวางแผนการนิเทศ

ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู กำหนดกระบวนการนิเทศภายใน เทคนิคการนิเทศ ประชุมระดมความคิดในการจัดทำแผนนิเทศภายใน เทคนิคการนิเทศภายใน กิจกรรมการนิเทศมีทั้งผู้บริหารเป็นผู้นิเทศ และร่วมกับครูวิชาการ โรงเรียนนิเทศ โดยใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลาย เช่น การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษา การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน นิเทศแบบคลินิก มีการสร้างสื่อและเครื่องมือในการนิเทศภายในสำหรับการประเมินผลการนิเทศ มีการนำเอาผลจากการนิเทศภายในมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนา กระบวนการนิเทศภายในต่อไป

2. สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ เป็นงานวิจัยของ ชลอมงคลการุณย์ (2530) สุเมธ ประภาสวัสดี (2531) ภิญโญ สายนุ้ย (2533) สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์ (2534) กิตติรัตน์ กัดแก้ว (2536) อนงค์ นาสาทร (2536) พงษ์ศักดิ์ อินทราเมะ (2537) มัญชรี อัญญะเรือง (2538) สุเทพ สวัสดิ์ (2539) จิตรา กาญจนวิบูลย์ (2539) สุพัตรา ไหลสกุล (2539) สุจิตรา สุขพงษ์ (2539) สุวัฒน์ แสนทวี (2539) มลิวัดย์ โอพาริกพันธุ์ (2540) นันทนิญ เทียงพูนโลก (2540) ทศน์พล ตุมรสุนทร (2541) ไกรเลิศ โพธิ์นอก (2542) ประพันธ์ ปิยะสุข (2542)

ผลจากการสังเคราะห์มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล และด้านงานนิเทศภายใน ดังนี้

2.1 ปัญหาด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

จากการสังเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ด้านการสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตร ด้านการใช้หลักสูตรและด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตร สรุปได้ดังนี้

การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตร คือ ผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องหลักสูตร เนื่องจากไม่สนใจหลักสูตร การอบรมหลักสูตรใหม่ไม่กระจำจิด (สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 180) การให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรแก่ครู อาจารย์ไม่ทั่วถึง (สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 264) การปรับปรุงหลักสูตรยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น (ทศน์พล ตุมรสุนทร. 2541 : 153)

ด้านการใช้หลักสูตร พบว่า มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้หลักสูตรไม่เพียงพอ

เนื่องจากไม่ค่อยศึกษาหลักสูตร (สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 181) ขาดการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ เนื่องจากผู้บริหารและครูมีงานอื่นนอกเหนือจากงานบริหารและงานการเรียนการสอนที่ต้องปฏิบัติมาก ผู้บริหารขาดความเข้าใจในการวางแผนและผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตร (จิตรา กาญจนวิบูลย์. 2539 : 190)

ด้านการประเมินการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประเมินผล ไม่ได้เน้นเรื่องการประเมินผลการใช้หลักสูตร และผู้บริหารไม่ได้รับการอบรมหลักสูตรใหม่ (สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 181) การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำปัญหาและอุปสรรคมาแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนยังไม่ดีพอ (สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 201) ผู้บริหารโรงเรียนขาดการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ เนื่องจากมีภารกิจงานนอกเหนือจากงานด้านการเรียนการสอนที่ต้องปฏิบัติมาก และขาดความรู้ด้านการประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้ (จิตรา กาญจนวิบูลย์. 2539 : 186)

สรุปได้ว่าปัญหาการบริหารงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีปัญหาด้านการสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตร ด้านการใช้หลักสูตรและด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตร เนื่องจากผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องหลักสูตร และการประเมินผลการใช้หลักสูตร ไม่สนใจหลักสูตรและไม่ให้ความสำคัญในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ รวมทั้งขาดการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้

2.2 ปัญหาด้านการเรียนการสอน

จากการสังเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และการนิเทศติดตามประเมินผล สรุปได้ดังนี้

การจัดครูเข้าสอนผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาในการไม่สามารถจัดครูเข้าสอนได้ตรงตามความรู้ ความถนัด และประสบการณ์ (กิตติรัตน์ กัดแก้ว. 2536 : 167 ; สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 181 ; สุจิตรา ศุภพงษ์. 2539 : 70 ; สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 167) เนื่องจากขาดแคลนบุคลากรตามเกณฑ์ที่ ก.ค.กำหนดและขาดแคลนครูที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะกลุ่มประสบการณ์ (สุเมธ ประภาสสวัสดิ์. 2531 : 109 ; สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 265 ; กิตติรัตน์ กัดแก้ว. 2536 : 167 ; พงษ์ศักดิ์ อินทราเม. 2537 : 172 ; มัญชรี อึ้งบุญเรือง. 2538 : 134 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 202 ; สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 181 ; จิตรา กาญจนวิบูลย์. 2539 : 186 ; ทศนัพล คุ้มสุนทร. 2541 : 153)

การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง (สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 167) ทำให้

ครูไม่ปรับปรุงพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร จัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดตัวผู้สอนเป็นหลัก ไม่ยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง และครูไม่สามารถใช้กระบวนการกลุ่มมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชลอ มงคลการุณย์. 2530 : 143 ; สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 265 ; กิตติรัตน์ กลัดแก้ว. 2536 : 167 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 202 ; ทศน์พล ตุมรสุนทร. 2541 : 153)

การติดตามประเมินผล พบว่า ผู้บริหารขาดการควบคุมติดตามการประเมินผลการจัดกิจกรรมการสอนของครู (สุจิตรา สุภพงษ์. 2539 : 70) ทำให้ครูขาดความรู้ในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีไปใช้ ไม่ใช่สื่อและไม่นำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ อีกทั้งขาดการเตรียมการสอนที่ดี (สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 265 ; สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 167 ; สุจิตรา สุภพงษ์. 2539 : 70)

สรุปได้ว่า การบริหารงานด้านการเรียนการสอนมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอนไม่สามารถจัดครูเข้าสอนได้ตรงความรู้ ความถนัด และประสบการณ์ เนื่องจากการขาดแคลนครูตามเกณฑ์ที่ ก.ค.กำหนด และขาดแคลนครูที่มีความชำนาญเฉพาะกลุ่มประสบการณ์ ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง และขาดการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมการสอนของครู

2.3 ปัญหาด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน มีปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของสื่อและอุปสรรคในการเก็บรักษาสื่อ สรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของสื่อและไม่มีการสำรวจความเพียงพอในการใช้สื่อ (สุจิตรา สุภพงษ์. 2539 : 70 ; จิตรา กาญจนวิบูลย์. 2539 : 192) ขาดการส่งเสริมสนับสนุนในการใช้สื่อ การผลิต ขาดวิทยากรให้คำแนะนำการใช้สื่อ ทำให้ครูไม่มีความรู้ในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี และไม่ค่อยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน (กิตติรัตน์ กลัดแก้ว. 2536 : 168 ; อนงค์ นาสาทร. 2536 : 103 ; สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 167 ; จิตรา กาญจนวิบูลย์. 2539 : 186 ; สุจิตรา สุภพงษ์. 2539 : 70 ; ทศน์พล ตุมรสุนทร. 2541 : 154) และครูผู้สอนมีภาระในการสอนมากไม่มีเวลาผลิตสื่อ (ชลอ มงคลการุณย์. 2530 : 144 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 202)

อุปสรรคในการเก็บรักษาสื่อ สื่อชำรุดสูญหาย ขาดสถานที่เก็บรักษา ขาดการบำรุงรักษา ไม่มีการควบคุมการใช้สื่ออย่างเป็นระบบ คุณภาพของสื่อต่ำ (กิตติรัตน์ กลัดแก้ว. 2536 : 168 ; สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 181 ; สุจิตรา สุภพงษ์. 2539 : 70 ; จิตรา กาญจนวิบูลย์. 2539 : 192)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของสื่อ ขาดการส่งเสริมสนับสนุนในการใช้สื่อและการผลิตสื่อ ไม่มีการควบคุมการใช้สื่ออย่างเป็นระบบ

2.4 ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล

จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขาดการวิเคราะห์ผล และไม่นำผลการประเมินไปแก้ปัญหา ร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และไม่มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อนำมาปรับปรุงและทำคลังข้อสอบ ผู้บริหารขาดการกำกับควบคุมให้ครูวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกกลุ่มประสบการณ์ และขาดการกำกับดูแลให้มีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ข้อทดสอบไม่ได้มาตรฐานวัดไม่ครอบคลุมทุกด้าน (ชลอ มงคลการุณย์. 2530 : 147 ; สุเมธ ประภาสวัสดิ. 2531 : 109 – 110 ; สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 267 ; กิตติรัตน์ กลัดแก้ว. 2536 : 168 ; สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 168 ; สุจิตรา ศุภพงษ์. 2539 : 70 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 202 ; สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 181 ; ทศน์พล ตุมรสุนทร. 2541 : 155 ; ประพันธ์ ปิยะสุข. 2542 : 132) ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวัดผลประเมินผลที่จะทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ครู ขาดอุปกรณ์ในการ จัดทำเครื่องมือวัดผล (สุเมธ ประภาสวัสดิ. 2531 : 109 - 110 ; กิตติรัตน์ กลัดแก้ว. 2536 : 168 ; นันทนิจ เทียงพูนโคก. 2540 : 116)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนขาดการวิเคราะห์ผลและไม่นำผลการประเมินไปแก้ปัญหา ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ขาดการกำกับควบคุมดูแล ให้มีการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกกลุ่มประสบการณ์ และให้มีเครื่องมือการวัดที่มีประสิทธิภาพ

2.5 ปัญหาด้านงานนิเทศภายใน

จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านงานนิเทศภายใน พบว่า ขาดการวางแผนการปฏิบัติงานด้านงานนิเทศและขาดสื่อเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ สรุปได้ดังนี้

ขาดการวางแผนการปฏิบัติงานด้านงานนิเทศอย่างเป็นระบบ เนื่องจากขาดความรู้ ความ เข้าใจเรื่องงานนิเทศ การนิเทศไม่สามารถจัดได้อย่างสม่ำเสมอ (กิตติรัตน์ กลัดแก้ว. 2536 : 170 ; สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 181 ; มัญชรี อัญญะเรือง. 2538 : 141 ; สุจิตรา ศุภพงษ์. 2539 : 70 ; ทศน์พล ตุมรสุนทร. 2541 : 156 ; อนงค์ นาสาทร. 2536 : 105 ; สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 268 ; สุเมธ ประภาสวัสดิ. 2531 : 110 ; ประพันธ์ ปิยะสุข. 2542 : 130)

ขาดสื่อเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนไม่มีการสร้างเครื่องมือนิเทศ คงใช้วิธีนิเทศโดยการบอกกล่าวเพียงอย่างเดียว (อนงค์ นาสาทร. 2536 : 105 ; สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 268 ; สุเมธ ประภาสวัสดิ. 2531 : 110) บุคลากรไม่ศึกษาและทำความเข้าใจหลักการและวิธีปฏิบัติในงานนิเทศภายในอย่างชัดเจน สาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ ผู้บริหารและครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ และผู้บริหารและครูมีงานบริหารและงานการเรียนการสอนที่ต้องปฏิบัติมาก

(จิตรา กาญจนวิบูลย์. 2539 : 196) สำหรับปัญหางานนิเทศในระดับน้อย คือ ขาดความกระตือรือร้น ในการเพิ่มพูนความรู้ในการพัฒนาตนเอง (สุจิตรา สุขพงษ์. 2539 : 70)

สรุปได้ว่า ปัญหาการบริหารงานด้านการนิเทศภายใน คือ ขาดการวางแผนอย่างเป็นระบบ ผู้รับการนิเทศไม่ยอมรับการนิเทศ ขาดเครื่องมือในการนิเทศ ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญของการนิเทศและไม่ศึกษาและทำความเข้าใจหลักการและวิธีการและวิธีปฏิบัติในการนิเทศภายใน

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ได้แก่งานวิจัยของ บุญเย็น มีแก้ว (2539) ไกรเลิศ โพธิ์นอก (2542) ปรีชา บุญอนันต์ (2544) วีระศักดิ์ รักษ์โพธิ์วงศ์ (2544) ซึ่งผลของการสังเคราะห์และการพัฒนางานวิชาการ และความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล และด้านงานนิเทศภายใน สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

แนวทางการพัฒนาด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ผู้บริหารเห็นด้วยในการประเมินผลด้านคุณภาพนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความสามารถตามที่หลักสูตรกำหนด การร่วมกับครูวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนและพัฒนาบุคลากรให้เกิดความรู้ความเข้าใจและความสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 85) และจากสภาพงานที่ปฏิบัติจริงและการพัฒนางานวิชาการด้านนี้ พบว่า ผู้บริหารมีการพัฒนาบุคลากรให้เกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน ส่วนการที่ผู้บริหารร่วมกับครูและกรรมการโรงเรียนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นมีการปฏิบัติระดับปานกลาง (วีระศักดิ์ รักษ์โพธิ์วงศ์. 2542 : 63)

ความต้องการในการพัฒนาด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ผู้บริหารต้องการให้มีการประชุมสัมมนาการใช้หลักสูตร (ปรีชา บุญอนันต์. 2544 : 75) และผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการในการพัฒนาด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง รายการที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือการแนะนำการนำหลักสูตรไปใช้แก่คณะครู และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนำเอกสารหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน (บุญเย็น มีแก้ว. 2539 : 58)

3.2 ด้านการเรียนการสอน

แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารเห็นด้วยอย่างยิ่งกับแนวทางพัฒนางานการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารจะต้องจัดรูปประจำชั้นให้เหมาะสมกับชั้นเรียนโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถประสบการณ์และความถนัด ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูหาวิธีการสอนซ่อมเสริมนักเรียนอ่อนและส่งเสริมนักเรียนเก่ง จัดสถานที่อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น กระตุ้นส่งเสริมให้ครูจัดทำและใช้แผนการสอน ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่องานการเรียนการสอน (ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 86) และจากสภาพงานที่ปฏิบัติจริงและการพัฒนางานวิชาการด้านนี้ พบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานวิชาการด้านการเรียนการสอนมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีหลากหลาย รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารติดตามการใช้แผนการสอนของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารมีการปฏิบัติปานกลางในกิจกรรมจัดให้มีการทดลองการสอนหรือวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (วีระศักดิ์ รักษ์โพธิ์วงศ์. 2542 : 63)

ความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารต้องการให้มีการเยี่ยมชั้นเรียนหรือสังเกตการสอน (ปรีชา บุญอนันต์. 2544 : 75) และผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง รายการที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เทคนิควิธีในการจัดตารางสอน (บุญเขียน มีแก้ว. 2539 : 58)

3.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

แนวทางในการพัฒนาด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารเห็นด้วยอย่างยิ่งกับแนวทางในการพัฒนา ซึ่งผู้บริหารจะต้องจัดหา และจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอนอย่างเพียงพอสำหรับใช้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผลิตใช้และบำรุงรักษาสื่ออย่างเหมาะสม มีการแสวงหาแหล่งวิทยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และจัดให้มีการประเมินผลการใช้สื่อ เพื่อพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อโรงเรียน (ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 86) และจากสภาพงานที่ปฏิบัติจริงและการพัฒนางานวิชาการด้านนี้ พบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติมากอันดับแรก ในเรื่องส่งเสริมบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูกัดค้นสร้างสรรค์สื่อและวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการสอน ส่วนกิจกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติปานกลาง ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูนำแหล่งวิทยากรในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ต่อการสอน (วีระศักดิ์ รักษ์โพธิ์วงศ์. 2544 : 63)

ความต้องการในการพัฒนาด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารต้องการให้จัดให้มีศูนย์สื่อเพื่อผลิต ซ่อมบริการ และเก็บบำรุงรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ (ปรีชา บุญอนันต์. 2544: 75)

3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

แนวทางในการพัฒนาด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารเห็นด้วยอย่างยิ่งกับแนวทางในการพัฒนา ซึ่งผู้บริหารจะต้องดำเนินการวัดผลการเรียนการสอนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูร่วมมือกันสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผลและประเมินผลในการติดตามผลการเรียนของนักเรียน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ (ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 86) และจากสภาพงานที่ปฏิบัติจริงและการพัฒนางานวิชาการด้านนี้ พบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติมากในทุกกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมที่ปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกในเรื่องส่งเสริมให้มีการเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวบรวม ได้แก่ ส่งเสริมให้มีการนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติมากเป็นอันดับสุดท้ายในด้านนี้ คือ การสนับสนุนให้ครูสร้างแบบทดสอบมาตรฐาน และแบบวินิจฉัยปัญหาการเรียนการสอน (วิระศักดิ์ รัชท์โพธิ์วงศ์. 2544 : 64)

ความต้องการในการพัฒนาด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารต้องการให้จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือวัดผล (ปรีชา บุญอนันต์. 2544 : 75) และผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง และรายการที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการพัฒนามากที่สุด คือ การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การหาค่าสถิติเบื้องต้นจากข้อมูลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผล เพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงการเรียนการสอน (บุญเรือน มีแก้ว. 2539 : 58 – 59)

3.5 ด้านงานด้านนิเทศภายใน

แนวทางในการพัฒนางานบริหารด้านงานนิเทศภายใน พบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติด้านงานนิเทศภายในน้อยกว่าแนวทางพัฒนา แต่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับแนวทางในการพัฒนาด้านงานนิเทศภายใน ซึ่งผู้บริหารจะต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครูกับผู้นิเทศ เพื่อให้ยอมรับซึ่งกันและกันโดยจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ จัดทำเครื่องมือสำหรับนิเทศภายในพร้อมกับกระตุ้นให้ครูใช้เทคนิควิธีการใหม่ ๆ ในการสอน ให้ครูเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาปรับปรุงการสอน ประเมินผลการนิเทศและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ (ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 87) และจากสภาพที่ปฏิบัติจริงและการพัฒนา

งานวิชาการ พบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ การสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน รองลงมาได้แก่ การส่งเสริมการนิเทศโดยประชุมครูชี้แจงให้เข้าใจเรื่องบทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศ กิจกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติปานกลาง ได้แก่ จัดให้มีการสาธิตการสอนและจัดกิจกรรมให้ครูสามารถใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวที่หลักสูตรการสอนต้องการ และจัดครูที่มีวิธีสอนดีเด่น สาธิตการสอนให้ครูในโรงเรียนชม (วีระศักดิ์ รักษ์โพธิ์วงศ์, 2544 : 64)

ความต้องการในการพัฒนางานบริหารด้านงานนิเทศภายใน พบว่า ผู้บริหารต้องการให้จัดดำเนินการนิเทศภายในตามปฏิทินปฏิบัติงาน และมีการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (ปรีชา บุญอนันต์, 2544 : 75) ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง และรายการที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ และรายการที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดตารางการนิเทศภายในโรงเรียน (บุญเขื่อน มีแก้ว, 2539 : 59)

จากผลการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา ตามขอบข่ายงาน 5 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1) งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารโรงเรียนร่วมกับครูวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ และพัฒนาบุคลากรให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและสามารถนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพโดยจัดให้มีการประชุมสัมมนา ผู้บริหารร่วมกับครูและกรรมการโรงเรียนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สำหรับความต้องการในการพัฒนาคือ ต้องการให้มีการพัฒนาการใช้หลักสูตร และการแนะนำการนำหลักสูตรไปใช้แก่คณะครู

2) งานการเรียนการสอน ผู้บริหารจะต้องจัดครูประจำชั้นให้เหมาะสมกับชั้นเรียนโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความถนัด ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูหาวิธีการสอนซ่อมเสริมนักเรียนอ่อนและส่งเสริมนักเรียนเก่ง กระตุ้นส่งเสริมให้ครูจัดทำและใช้แผนการสอน ติดตามการใช้แผนการสอนของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดให้มีการทดลองการสอนหรือวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และมีความต้องการพัฒนาในด้านการให้มีการเยี่ยมชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ และเทคนิควิธีในการจัดตารางสอน

3) งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน ผู้บริหารจะต้องจัดหาและจัดซื้อบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอนอย่างเพียงพอ ส่งเสริมให้ครูกัดค้นสร้างสรรค์สื่อและวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการสอน จัดให้มีศูนย์สื่อเพื่อผลิต ซ่อมบริการ และเก็บบำรุงรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ แสวงหาแหล่งทรัพยากรในห้องเรียนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และจัด

ให้มีการประเมินผลการใช้สื่อเพื่อพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีความต้องการให้จัดให้มีศูนย์สื่อเพื่อผลิต ซ่อมบริการ และเก็บบำรุงรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ

4) งานวัดและประเมินผล ผู้บริหารจะต้องดำเนินการวัดผลการเรียนการสอนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูร่วมมือกันสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมให้มีการเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูสร้างแบบทดสอบมาตรฐานและแบบวินิจฉัยปัญหาการเรียนการสอน และมีความต้องการให้จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือวัดผล และประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียน เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา

5) งานนิเทศภายใน ผู้บริหารจะต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครูกับผู้นิเทศ เพื่อให้ยอมรับซึ่งกันและกัน โดยจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ มีการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน จัดให้มีการสาธิตการสอน และจัดกิจกรรมให้ครูสามารถใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวที่หลักสูตรต้องการ รวมทั้งจัดครูที่มีวิธีสอนดีเด่นสาธิตการสอนให้ครูในโรงเรียน และมีความต้องการพัฒนาในด้านให้จัดดำเนินการนิเทศภายในตามปฏิทินปฏิบัติงาน ให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับนิเทศ

4. พฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ เป็นงานวิจัยของ ขจรเดช เจริญพร (2532) สมชาย คำรงค์ศิลป์ (2537) สิงห์ชัย ทองอุไร (2537) สมหวัง เชื้อนแก้ว (2538) วิชัย บุญบันดาล (2538) จตุรงค์ ภูอยู่เย็น (2541) สุนทรี ไพรสวรรณ (2541) อนันต์ สุริยาศรีสกุล (2543) ซึ่งผลของการสังเคราะห์มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ พฤติกรรมที่แสดงออกในการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ พบว่า พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่มีผลสัมฤทธิ์สูงอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอยู่ในระดับปานกลาง (อนันต์ สุริยาศรีสกุล, 2543 : 127 ; จาตุรงค์ ภูอยู่เย็น, 2541 : บทคัดย่อ) สำหรับพฤติกรรมในด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง ให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 และได้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ สูงทุกพฤติกรรม ได้แก่

การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละงานให้ชัดเจน การจัดให้มีผู้รับผิดชอบหน้าที่ตามแผนงานที่ทำไว้ การจัดบุคลากรตรงตามความรู้และประสบการณ์ และการมอบหมายงานให้เป็นลายลักษณ์อักษร และพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการที่บ่งชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างกันของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ คือ พฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารได้แสดงพฤติกรรมทางด้านนี้สูงกว่าโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนี้จากผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงและต่ำมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (อนันต์ สุริยาศรีสกุล. 2543 : 130)

สำหรับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน โดยมีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการด้านการตัดสินใจมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ การเป็นผู้นำ การจูงใจ การกำหนดเป้าหมาย และการควบคุมงานตามลำดับ ในด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่างกัน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน โดยมีการบริหารงานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงานเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ งานการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน งานนิเทศการศึกษาและงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ตามลำดับ (สมชาย คำรงค์ศิลป์. 2537 : 200)

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดระนอง ของแต่ละโรงเรียนด้านหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การนิเทศการวัดผลและประเมินผล และการจัดบรรยากาศสนับสนุนงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการเตรียมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และประเมินผลการสอนของครู (ขจรเดช เจริญพร. 2532 : 132)

นอกจากนี้ พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง โดยรวมและอีก 3 งาน คือ งานด้านการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล และงานนิเทศการศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมการบริหารงานนิเทศการศึกษา ยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (สุนทรี ไพโรสุวรรณ. 2541 : บทคัดย่อ)

พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี (วิชัย บุญบันดาล. 2538 : บทคัดย่อ) พบว่า

1. พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ

2. พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ

3. พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวม คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการกำหนดภารกิจของโรงเรียน เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

3.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและกำหนดภารกิจของโรงเรียน

3.2 ด้านการเรียนการสอน คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน

3.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการกำหนดภารกิจของโรงเรียน

3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน และการกำหนดภารกิจของโรงเรียน

3.5 ด้านห้องสมุด คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน

3.6 ด้านการนิเทศภายใน คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการกำหนดภารกิจของโรงเรียน

3.7 ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการจัดการด้านการเรียนการสอน

สำหรับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกันของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา (จาตุรงค์ ภูอยู่เย็น, 2541 : บทคัดย่อ) พบว่าพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาพรวมและเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบใหญ่ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ

พฤติกรรมที่แสดงออกในการบริหารงานวิชาการ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม แสดงพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการด้านการ

เป็นผู้นำ การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมาย การควบคุมงาน และการประเมินผลงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน แสดงพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้นำและการตัดสินใจ สำหรับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ที่มีผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติจริงแตกต่างกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูต้องการ (สิงห์ชัย ทองอุไร. 2538 : 126 – 127)

สำหรับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน พบว่า พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงออกถึงทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ตามลำดับ คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิควิธี สำหรับทักษะที่อยู่ในระดับมากและมีค่าสูงสุดในด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ปฏิบัติตัวเป็นกันเองกับครูและบุคลากรในโรงเรียน ในด้านความคิดรวบยอด คือ ความเข้าใจวิธีการพัฒนาคุณภาพของครูโดยสนับสนุนให้ครูเข้าอบรมประชุมสัมมนาทางวิชาการ และในด้านเทคนิควิธีการ คือ กำหนดมาตรการให้ครูมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า ส่วนทักษะที่อยู่ในระดับมากและมีค่าต่ำสุดในด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแก่ครูในการจัดห้องสมุดโรงเรียน ในด้านความคิดรวบยอด คือ เชื่อมั่นและเข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน โดยจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และในด้านเทคนิควิธี คือ แนะนำการจัดระบบการใช้ห้องสมุด (สมหวัง เชื้อนแก้ว. 2538 : บทคัดย่อ)

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงอยู่ในระดับดี และโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง มีพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ และพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการด้านการตัดสินใจมากเป็นอันดับเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ การเป็นผู้นำ การจูงใจ การกำหนดเป้าหมายและการควบคุมงานตามลำดับ สำหรับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวม คือการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการกำหนดภารกิจของโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนแสดงพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการด้านการเป็นผู้นำ การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมาย การควบคุมงาน และการประเมินผลงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน สำหรับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติจริงต่างกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูต้องการ

พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงออกถึงทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ตามลำดับ คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิควิธี สำหรับทักษะที่อยู่ในระดับมากและมีค่าสูงสุดในด้านมนุษยสัมพันธ์ คือปฏิบัติตัวเป็นกันเองกับครูและบุคลากรในโรงเรียน ในโรงเรียน ในด้านความคิดรวบยอด คือความเข้าใจวิธีการพัฒนาคุณภาพครูโดยสนับสนุนให้ครูเข้าอบรม ประชุมสัมมนาทางวิชาการ และในด้านเทคนิควิธีการ คือ กำหนดมาตรการให้ครูมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า

ตอนที่ 3 ผลการสังเคราะห์ข้อเสนอแนะของงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาและสังเคราะห์ข้อเสนอแนะของงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา และนำเสนอผลการสังเคราะห์จำแนกเป็น 2 ตอน คือ ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติจากการสังเคราะห์ของงานวิจัย ในขอบข่ายเนื้อหาที่กำหนดไว้ 4 ด้าน คือ ด้านสภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ ด้านสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และด้านพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ โดยจำแนกตามขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล และด้านงานนิเทศภายใน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอ เพื่อให้ครูได้ใช้ประกอบการสอนอย่างสะดวก และเป็นแนวทางในการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน (กิตติรัตน์ กัดแก้ว. 2536 : 173 ; ภิญโญ สายนุ้ย. 2533 : 182)

1.2 ควรมีการนิเทศการใช้หลักสูตร ควรมีการประชุม ชี้แจง และให้คำแนะนำเพื่อครูผู้สอนจะได้สนใจศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตรก่อนทำการสอน (กิตติรัตน์ กัดแก้ว. 2536 : 173 ; สุจิตรา สุขพงษ์. 2539 : 71)

1.3 ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับโรงเรียนดำเนินการจัดทำธรรมนูญโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น และผู้บริหารควรเป็นผู้นำการใช้หลักสูตร (ทัศนพล ตุมรสุนทร. 2541 : 158)

1.4 คณะกรรมการโรงเรียนควรนำหลักสูตรแกนกลางมาร่วมกันพิจารณาเพื่อ

พัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น พร้อมทั้งประชุมชี้แจงและแนะแนวเกี่ยวกับหลักสูตรให้นักเรียน ผู้ปกครอง ได้มีความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นทิศทางเดียวกัน (ทัศนพล ตุมรสุนทร. 2541 : 158 ; ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 89 ; วีระศักดิ์ รักษ์โพธิ์วงศ์. 2544 : 65)

1.5 ควรส่งเสริมให้ครูศึกษาหลักสูตรอย่างจริงจัง โดยตั้งคณะกรรมการศึกษาหลักสูตรแล้วนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดสัมมนาการใช้หลักสูตรให้กับครู เพื่อให้ครูได้มีโอกาสรับความรู้ ประสบการณ์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ (ปรีชา บุญอนันต์. 2544 : 77)

1.6 ผู้บริหารโรงเรียนและครูควรร่วมมือกันวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้และมี การประมวลผลการใช้หลักสูตร ควรบูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การวิเคราะห์หลักสูตรก่อนนำไปใช้ และการให้ความรู้แก่ครูในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร (ขจรเดช เจริญพร. 2532 : 133)

1.7 ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง เพื่อจะสามารถให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาแก่ครูได้ และต้องประสานงานและกำกับดูแลให้ครูจัดกิจกรรมการเรียน การสอนและประเมินผลตรงตามจุดหมายของหลักสูตร (วิชัย บุญบันดาล. 2538 : 176)

1.8 ควรมีการติดตามประเมินผล การใช้หลักสูตรอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว (สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 204)

2. ด้านงานการเรียนการสอน

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยเหลือครูที่ ประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ครูที่ขาดการเตรียมการสอนที่ดี พร้อมกับต้องติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู อีกทั้งต้องแนะนำและพัฒนาบุคลากรให้ มีความรู้ ความสามารถ ให้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ส่งครูเข้ารับการ อบรมและจัดหาเอกสารทางวิชาการให้ครูได้ศึกษาเพิ่มเติม (กิตติรัตน์ กลัดแก้ว. 2536 : 173 ; สุจิตรา ศุภพงษ์. 2539 : 71 ; นันทนิจ เทียงพูนโกก. 2540 : 118)

2.2 ควรสนับสนุนให้จัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม การสอนของครูให้เป็นไปตามหลักสูตร และติดตามการสอนซ่อมเสริมของครู (ถวิล เกลี้ยงสอาด. 2536 : 134)

2.3 ควรกำหนดชั่วโมงสอนซ่อมเสริมไว้ในตารางเรียนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง และจาก การประเมินผลเมื่อพบนักเรียนคนใดไม่ผ่านเกณฑ์ในวิชาใด ครูควรสอนซ่อมเสริมวิชานั้นเพิ่มเติม และควรใช้บัตรงานช่วยสอนซ่อมเสริมด้วย (อรรธรณ สุนทรสารสาสน์. 2538 : 155)

2.4 ควรสนับสนุนการศึกษาวิจัยโดยเตรียมบุคลากรในโรงเรียนให้มีพื้นฐานความรู้ด้านการวิจัย เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน (สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 204) ควรจัดให้มีการวางแผน มีการประเมินเป็นระยะพร้อมทั้งบันทึกผลการประเมิน มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อสรุปปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการเรียนการสอนร่วมกัน เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง (นันทนิจ เทียงพูน โภค. 2540 : 118)

2.5 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุนช่วยเหลือและแนะนำเทคนิควิธีการสอนให้แก่ครู โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นการพัฒนาให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน และสามารถนำไปใช้ทำวิจัยในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อนักเรียนให้มีคุณภาพทางการเรียนที่ดีขึ้น (ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 89 ; วีระศักดิ์ รัชย์โพธิ์วงศ์. 2544 : 66)

2.6 ควรใช้วิทยากรบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน (สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 293)

2.7 ควรจัดระบบแนะแนวเพื่อให้ทราบความสามารถพิเศษและข้อบกพร่องของนักเรียนแต่ละคน และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ควรมีการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการในท้องถิ่น เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกวิชาชีพจากสถานการณ์จริง (เครือวัลย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา. 2535 : 104)

3. ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

3.1 ควรจัดให้มีการ อบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนผู้บริหารโรงเรียนควรมีการสำรวจความต้องการการใช้สื่อของครูและจัดระบบการจัดเก็บ ควรจัดโครงการให้ครูเข้ารับการอบรมวิธีการผลิตใช้และปรับปรุงรักษาสื่อที่กำหนดไว้ในแผนการสอน (กิตติรัตน์ กลัดแก้ว. 2536 : 173 ; สุจิตรา ศุภพงษ์. 2539 : 71 ; ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 90 ; วีระพลอยครบุรี. 2533 : 191 ; จิตรา กาญจนวิบูลย์. 2539 : 200)

3.2 ควรส่งเสริมให้ครูมีการผลิตสื่อและใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน (ปรีชา บุญอนันต์. 2544 : 77)

3.3 ควรสนับสนุนให้ครูสำรวจทรัพยากรในท้องถิ่นแหล่งวิทยากร และภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน (วีระศักดิ์ รัชย์โพธิ์วงศ์. 2544 : 66 ; สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 196)

3.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรกระตุ้น สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูใช้เวลาว่างจากการสอน หรือหลังเลิกเรียนร่วมมือกันผลิตสื่อการสอนโดยใช้วัสดุภายในท้องถิ่นหรือวัสดุราคาถูก (สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 183)

4. ด้านงานวัดและประเมินผล

4.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการนิเทศติดตามผลการวัดและประเมินผลของครูให้มากยิ่งขึ้น กำกับให้ครูออกข้อสอบให้สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์หลักสูตร นำผลการสอบมาปรับปรุงการเรียนการสอน (กิตติรัตน์ กัดแก้ว. 2536 : 174)

4.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรร่วมมือกับศึกษานิเทศก์ ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และกำกับดูแลการออกข้อสอบ สนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดตั้งคลังข้อสอบเพื่อให้ได้ข้อสอบที่มีมาตรฐาน นำผลการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดเวลา (สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 205)

4.3 ผู้บริหารและคณะครูต้องร่วมมือกับผู้ปกครองนำผลการประเมินนักเรียนมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน และทำหนังสือแจ้งผลการเรียนและแนวทางแก้ไขให้ผู้ปกครองทราบ (สุจิตรา ศุภพงษ์. 2539 : 72 ; สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 205)

4.4 จัดอบรมในระดับจังหวัดหรืออำเภอด้านการวัดผลตามสภาพที่แท้จริงให้ครูเข้าใจ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือครูในระดับอำเภอหรือระดับกลุ่ม (ทัศนพล ตุมรสุนทร. 2541 : 158)

4.5 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดประชุมครู ชี้แจงแนวทางปฏิบัติให้รู้จักการวิเคราะห์ข้อมูลและดำเนินการจัดทำทุกระดับชั้น เพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้แก่ นักเรียนต่อไป ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบทดสอบมาตรฐาน และการนำเครื่องมือไปใช้ในการวัดและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ และแต่งตั้งในรูปคณะกรรมการเกี่ยวกับงานด้านวัดผล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีขั้นตอนและถูกต้อง (ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 90)

4.6 ผู้บริหารต้องเป็นผู้ทำให้ครูได้ศึกษาการวิเคราะห์ข้อสอบ โดยจัดตั้งคณะกรรมการวิชาการไปศึกษาวิเคราะห์ข้อสอบ แล้วจัดอบรมให้ครูได้ศึกษาแนวทางการวิเคราะห์ข้อสอบ การสร้างแบบทดสอบมาตรฐาน และการนำเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ (ปรีชา บุญอนันต์. 2544 : 77)

5. ด้านงานนิเทศภายใน

5.1 ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนควรจะได้มีการสำรวจปัญหาและความต้องการของครู ด้านการนิเทศการสอนร่วมกันเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ได้ข้อมูลในการวางแผนการปฏิบัติงานได้ตรงสภาพความเป็นจริงมากที่สุด หน่วยงานในระดับจังหวัดและอำเภอควรจัดประชุมอบรมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ให้มีความรู้ความเข้าใจในการนิเทศการเรียนการสอนร่วมกัน (กิตติรัตน์ กัดแก้ว. 2536 : 174)

5.2 ผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการนิเทศภายในต้องดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยเหลือครูที่ขาดความกระตือรือร้นในการเพิ่มพูนความรู้ในการพัฒนาตนเอง (สุจิตรา สุภพงษ์. 2539 : 72)

5.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมและชัดเจน พร้อมทั้งกำกับติดตามดูแลให้การดำเนินงานนิเทศภายในเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน และหน่วยศึกษานิเทศก์ควรให้ความสำคัญและสนับสนุน ส่งเสริมงานนิเทศภายในโรงเรียนด้วยการประชุมชี้แจงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต่อการนิเทศภายใน จัดประชุมสัมมนาผลการนิเทศงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ให้ครูทุกคนนิเทศซึ่งกันและกัน มีแบบรับการนิเทศประจำตัวครู และทำแฟ้มนิเทศประจำชั้นเรียน (สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 205-206)

5.4 ผู้บริหารควรเป็นผู้นำการนิเทศภายใน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศระดับกลุ่มหรืออำเภอขึ้น ดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการติดตามผลประเมินผลและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น และควรจัดให้ศึกษานิเทศก์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชาจากจังหวัดหรืออำเภอเข้าไปช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษาแก่ครูในโรงเรียน (ทัศนพล ตุมรสุทธ. 2541 : 159)

5.5 ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครูกับผู้นิเทศเพื่อให้ยอมรับซึ่งกันและกัน โดยจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ (ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 91)

5.6 ควรจัดทำแผนหรือโครงการเพื่อการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำด้วย มีการกำหนดจุดมุ่งหมายแนวทางบุคลากรที่รับผิดชอบ วิธีการนิเทศ ตลอดจนวิธีการติดตามผลประเมินผลให้คณะครูทราบอย่างแน่ชัด (ชลอ มงคลการุณย์. 2530 : 149)

5.7 โรงเรียนควรเน้นหนักเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน และควรเน้นให้ครูนิเทศกันเอง เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างครูด้วยกันและเป็นการแบ่งเบาภาระผู้บริหาร (วีระ พลอยครบุรี. 2533. 192)

5.8 ผู้บริหารควรเร่งรัดดำเนินการนิเทศภายในตามแผน โดยกำหนดมาตรฐานหรือแนวปฏิบัติและกำกับ ติดตาม ประเมินอย่างต่อเนื่องทั้งระยะสั้น ระยะยาว โดยมีการบันทึกหลักฐานและเก็บรวบรวมเป็นข้อมูล (สุพัตรา ไหลสกุล. 2539 : 195)

5.9 ผู้บริหารควรจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและนิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ (จิตรา กาญจนวิบูลย์. 2539 : 200)

5.10 ควรจัดให้มีโครงการนิเทศภายในโรงเรียนในรูปแบบการนิเทศแบบคลินิกให้ครูทุกคนมีส่วนร่วม จัดดำเนินการให้ครบทุกขั้นตอนของกระบวนการนิเทศเพื่อเอื้อต่อการพัฒนาการ

เรียนการสอน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น (อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 220)

5.11 ควรจัดอบรมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา โดยเน้นการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสาธิต ตลอดจนการไปศึกษาดูงานโรงเรียนดีเด่น และโรงเรียนที่มีผู้บริหารดีเด่น เพื่อจะได้นำความรู้มาจัดดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน (เครือวัลย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา. 2535 : 106) .

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไปจากผลการสังเคราะห์งานวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ควรศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ งานบุคลากร และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อหาปัญหาและอุปสรรคในการหาแนวทางพัฒนาการศึกษาต่อไป ในการศึกษา นอกจากจะใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามและควรใช้เครื่องมือประเภทอื่นประกอบด้วย เช่น แบบสังเกต-พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร แบบสัมภาษณ์การบริหารงานของผู้บริหาร ฯลฯ เพื่อความเพียงพอและชัดเจนของข้อมูล (กิตติรัตน์ กลัดแก้ว. 2536 : 176)
2. ควรศึกษาถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ถวิล เกียรติสอาด. 2536 : 135)
3. ควรมีการวิจัยการใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และควรมีการวิจัยความต้องการของครูต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา (สุเทพ สวัสดิ์. 2539 : 206)
4. ควรศึกษาวิธีดำเนินงาน การควบคุม กำกับ ติดตาม และพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนที่มีข้อจำกัดในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณและปัจจัยอื่นๆ ที่ประสบผลสำเร็จในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา และศึกษาการบริหารงานด้านอื่นๆ ของผู้บริหาร ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (นันทนิจ เทียงพูน โภค. 2540 : 119)
5. ควรวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากาญจนบุรี (ศิริพรรณ จินดาทอง. 2540 : 145)
6. ควรทำการวิจัย เรื่อง ความต้องการของครูประถมศึกษาในการพัฒนางานวิชาการและสภาพและการแก้ปัญหาทางวิชาการด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากาญจนบุรี (ทัศนพล ตุมรสุนทร. 2541 : 162)
7. ควรจะมีการศึกษาความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาตนเองให้สามารถ

ปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อหน่วยงานนำไปเป็นข้อมูลต่อไปได้ (ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542 : 92)

8. ควรทำการวิจัยความต้องการของครูผู้สอน ในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อจะได้ปรับปรุงงานวิชาการให้สอดคล้องตามที่ต้องการได้ (ปรีชา บุญอนันต์. 2544 : 79)

9. ในการศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนควรจะศึกษาให้ใกล้ชิด และมีช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ หรืออาจมีการปรับปรุงเครื่องมือให้เป็นแบบสังเกตหรือแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและใกล้เคียงกับความเป็นจริงให้มากยิ่งขึ้น (กำธร คำเทียนทอง. 2538 : 94)

10. ควรมีการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดต่างๆ แต่ใช้วิธีการสัมภาษณ์และวิเคราะห์เอกสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลในแนวคิด รวมทั้งสาเหตุของปัญหา ซึ่งจะนำไปสู่การได้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (ชลอ มงคลการุณย์. 2530 : 149)

11. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ถิณ โยธายัญ. 2533 : 183 ; สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. 2534 : 294)

12. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครู เพื่อนำไปใช้ในการอบรมทางวิชาการของบุคลากรในสังกัดให้มีความรู้ความสามารถและพัฒนาการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (วิเชียร นพพลกรัง. 2533 : 221)

13. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรของโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงระบบการใช้หลักสูตรของโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (วีระ พลอยครบุรี. 2533 : 192)

14. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดต่างๆ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสามารถปรับปรุงงานวิชาการได้ดียิ่งขึ้น (สุวัฒน์ แสนทวี. 2538 : 185)

15. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีครูต่ำกว่าเกณฑ์ ก.ค. (จิตรา กาญจวิบูลย์. 2539 : 201)

16. ควรศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในการศึกษานอกจากจะใช้เครื่องมือที่เป็นสอบถามแล้ว ควรใช้เครื่องมือประเภทอื่น ประกอบด้วย เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม การบริหารงานของผู้บริหาร แบบสัมภาษณ์ การบริหารงานของผู้บริหาร ฯลฯ เพื่อความเที่ยงตรงและชัดเจนของข้อมูล (สามารถ รักษาศิลป์. 2534 : 89)

17. ควรมีการศึกษาและความต้องการความรู้ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูเพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการวางแผนจัดหลักสูตรฝึกอบรมผู้บริหารและครูให้มีความสามารถที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (อาราม สุวรรณชัยรบ. 2535 : 221)

18. ควรมีการวิจัยประเมินผลการดำเนินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงประสิทธิภาพของหลักสูตรการเรียนการสอนสื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา และการนิเทศการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้ดียิ่งขึ้น (เครือวัลย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา. 2535 : 105)

19. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เช่น ผู้ปกครอง ครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา (ผ่องศรี รัตนสถิตย์. 2536 : 116)

20. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา (ทิพย์ร นันทพันธ์. 2539 : 114)

21. ควรมีการศึกษาความพร้อมของโรงเรียนและความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (มลิวัลย์ โอพาริกพันธ์. 2540 : 151)

22. ควรมีการทำวิจัยแนวทางเสริมสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา (ขจรเดช เจริญพร. 2532 : 134)

23. ควรมีการศึกษาในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการบริหารงานบุคคล (สิงห์ชัย ทองอุไร. 2537 : 139)

24. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โดยการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ ตลอดจนดูร่องรอยการทำงานรวมทั้งหลักฐานเอกสารต่างๆ ที่ใช้ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างเต็มที่ (วิชัย บุญบันดาล. 2538 : 176)

25. ควรมีการศึกษาตัวแปรที่เป็นปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา เช่น ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สุขภาพองค์กร เป็นต้น (อุกฤษฏ์ ฟูงขจร. 2539 : 157)

26. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแรงจูงใจของครูโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีผลสืบเนื่องจากพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (จตุรงค์ ภูอยู่เย็น. 2541 : 107)

27. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในอนาคต (ปรีชา สุขคุณ. 2543 : 151)

28. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานด้านอื่นๆ ของผู้บริหารโรงเรียน เป็นต้นว่า งานด้านบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (สุนทรี ไพรสวรรณ. 2541 : 94)

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การสรุปผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการดำเนินงานวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ที่เป็นปริญญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์และรายงานการค้นคว้าอิสระของนิสิตนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตฉบับภาษาไทย ที่ทำการวิจัย ในระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2544 โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อสรุปภาพรวมที่ได้จากข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งสังเคราะห์งานวิจัยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ
2. งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ในครั้งนี้ เป็นปริญญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือรายงานการค้นคว้าอิสระของนิสิต นักศึกษาระดับมหาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
3. งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เฉพาะฉบับที่เป็นภาษาไทย ที่ทำการวิจัยในระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2544 จำนวน 50 เรื่อง

โดยการสืบค้นข้อมูลงานวิจัยจากหนังสือรวมบทความวิทยานิพนธ์หรือปริญญานิพนธ์ของมหาวิทยาลัย สืบค้นจากฐานข้อมูลห้องสมุดของมหาวิทยาลัยและสืบค้นจากฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

4. การสังเคราะห์งานวิจัยเป็นการสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยเครื่องมือที่ใช้สรุปลักษณะรายละเอียดของงานวิจัยพัฒนามาจากแบบสรุปของอุทุมพร จามรมาน (2531:8)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสรุปคุณลักษณะรายละเอียดของงานวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสรุปข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วยชื่อ – สกุล ของผู้ทำวิจัย ชื่องานวิจัย ประเภทของงานวิจัย ระดับการศึกษาของผู้ทำวิจัย สถาบันการศึกษา และปี พ.ศ. ที่ทำการวิจัย ระดับการศึกษาที่ทำวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา สมมุติฐานการวิจัย ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 แบบสรุปสาระสำคัญของผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 3 แบบสรุปสาระสำคัญของข้อเสนอแนะงานวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สืบค้นรายชื่องานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ทำการวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2544 จากหนังสือรวมบทความวิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา จากการสืบค้นหัวข้อวิทยานิพนธ์จากฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัยและจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2. ดำเนินการรวบรวมงานวิจัยจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และการใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำหรับงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ทำการวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2544 ได้รวม 50 เรื่อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูล ในแบบสรุปคุณลักษณะของงานวิจัย จำนวน 50 เรื่อง จากการบันทึกข้อมูลจากงานวิจัย แล้วสังเคราะห์เพื่อนำเสนอเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ประเภทของงานวิจัย ระดับการศึกษาของผู้ทำวิจัย สถาบันการศึกษาของผู้ทำวิจัย ปี พ.ศ. ที่ทำวิจัย ระดับการศึกษาที่ทำวิจัย กลุ่มตัวอย่าง การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปร ที่ศึกษา สมมติฐานการวิจัย ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละ และสรุปเชิง บรรยายเพื่อให้เห็นภาพรวม

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์ผลของงานวิจัย และข้อเสนอแนะจากแบบสรุปรายงาน วิจัย จำแนกตามขอบเขตเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้ คือ สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ สภาพ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และพฤติกรรมผู้บริหาร ในการบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 3 สังเคราะห์ข้อเสนอแนะของงานวิจัย ซึ่งได้จากข้อเสนอแนะการนำผลวิจัย ไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

สรุปผลการสังเคราะห์งานวิจัย

ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัย

ผลการสังเคราะห์ลักษณะข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ช่วงปี พ.ศ. ที่มีผู้ทำการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ ช่วงปี พ.ศ. 2536 – 2538 และช่วงปี พ.ศ. 2539 – 2541 เท่ากัน
2. ระดับการศึกษาที่ทำการวิจัย ได้แก่ ระดับประถมศึกษามากที่สุด รองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา และระดับก่อนประถมศึกษา ตามลำดับ
3. เมื่อจำแนกผลงานวิจัยตามขอบข่ายเนื้อหา งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยด้านสภาพ

การจัดการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ และด้านแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ

4. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้กลุ่มตัวอย่าง 500 คนขึ้นไป มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การใช้กลุ่มตัวอย่างระหว่าง 200 – 299 และต่ำกว่า 100 คน ตามลำดับ

5. วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายมากที่สุด รองลงมาเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มแบบเจาะจงและสุ่มแบบหลายขั้นตอน ตามลำดับ

6. ตัวแปรต้นที่ผู้วิจัยใช้มากที่สุด ได้แก่ ตัวแปรเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา รองลงมาคือ ตัวแปรเกี่ยวกับสถานศึกษา

7. ตัวแปรตามที่ผู้วิจัยใช้มากที่สุด ได้แก่ สภาพการบริหารงานวิชาการ รองลงมาได้แก่ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ความต้องการในการพัฒนางานวิชาการ และพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ

8. งานวิจัยส่วนใหญ่ไม่มีการตั้งสมมติฐาน สำหรับงานวิจัยที่มีการตั้งสมมติฐานเป็นการตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทางทั้งหมด

9. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่เป็นแบบสอบถาม รองลงมา คือ แบบสัมภาษณ์และแบบการวิเคราะห์เอกสาร ตามลำดับ

10. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงมากที่สุด รองลงมา โดยการหาความเชื่อมั่น และการหาค่าอำนาจจำแนก ตามลำดับ

11. ผู้วิจัยส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นเอง และใช้เครื่องมือที่พัฒนาจากเครื่องมือที่มีอยู่แล้ว

12. สถิติพื้นฐานที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้ค่าร้อยละ รองลงมาคือ ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบค่าทีมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์ผลของงานวิจัย

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนดไว้ คือ สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ

1. สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับสภาพการจัดการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามขอบข่ายงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล และด้านงานนิเทศภายใน สรุปได้ดังนี้

1) ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีการดำเนินงานในด้านการจัดหาเอกสารหลักสูตร รวมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตรมาใช้ในการวางแผนการสอนได้อย่างเพียงพอและครบถ้วนทุกชั้น มีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร โดยการส่งครูเข้าประชุม อบรมและสัมมนา และด้วยวิธีทำความเข้าใจด้วยตนเอง ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ผู้บริหารมอบให้คณะครูเป็นผู้กำหนดเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรแล้วนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน สำหรับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับนักเรียนและท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้โรงเรียนใช้หลักสูตรของกรมวิชาการมีการปรับปรุงบางส่วน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน

2) สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับมาก และมีการดำเนินงานในด้านการจัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถประสบการณ์และความถนัด การจัดให้มีการเตรียมการสอนโดยการส่งเสริมให้ครูจัดทำบันทึกการสอนหรือแผนการเรียนการสอนทุกครั้ง มีการให้ครูร่วมกันวางแผนจัดทำ ตารางสอนให้เหมาะสม มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดห้องเรียนให้สะอาดเป็นระเบียบและมีบรรยากาศสร้างเสริมวิชาการเอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมแบบตัวต่อตัวและเป็นกลุ่มย่อย มีการสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาครูโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการด้านเทคนิคและวิธีการสอน ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม ศึกษาต่อและไปดูงาน และมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรภายนอกมาสาธิตการสอน สำหรับการดำเนินการปรับปรุงการเรียนการสอนจัดโดยเน้นการวิจัยในชั้นเรียน และการจัดทำแฟ้มสะสมงาน

3) ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการบริหารงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และมีการปฏิบัติงานด้านการจัดหาสื่ออุปกรณ์โดยมีการจัดหาและสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ที่มีคุณภาพครบตามกลุ่มประสบการณ์โดยวิธีสำรวจความต้องการของครูในการใช้วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อโดยการส่งเสริมให้ครูไปเข้ารับการอบรม และศึกษาดูงานด้านการผลิต การใช้ การเก็บบำรุงรักษา และการพัฒนา

สื่อการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน มีการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการใช้สื่อในด้านการจัดการบริการสื่อ มีการจัดตั้งศูนย์สื่อและมีคณะกรรมการรับผิดชอบ และมีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์หรือห้องสื่อ สำหรับด้านการประเมินการใช้สื่อ ผู้บริหารใช้วิธีสังเกตการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและตรวจสอบจากทะเบียนการใช้สื่อ

4) ด้านงานวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ มีการปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก และมีการดำเนินการในการวางแผนการวัดผลและประเมินผล มีการส่งเสริมให้ครูร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางและเกณฑ์การปฏิบัติการวัดผลและประเมินผล ตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง มีการรายงานผลให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน การให้ความรู้แก่ครูโดยการประชุมอบรมสัมมนา ให้ครูได้มีความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้ถูกต้อง มีการนำผลจากการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลและประเมินผล เพื่อปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือที่มีมาตรฐาน พร้อมทั้งมีการจัดตั้งคลังข้อสอบเพื่อควบคุมดูแลและปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือวัดผล

5) ด้านงานนิเทศภายใน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านงานนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีการบริหารงานด้านงานนิเทศภายใน ด้านการสร้างความเข้าใจแก่คณะครูโดยจัดให้มีการจัดประชุมอบรมบุคลากรในโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับบทบาทระหว่างครูผู้สอนกับผู้นิเทศ มีการจัดหาเอกสารวารสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในให้คณะครูศึกษา แนะนำให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศการเรียนการสอนภายในโรงเรียน มีการวางแผนการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูกำหนดกระบวนการนิเทศภายใน เทคนิคการนิเทศ ประชุมระดมความคิดในการจัดทำแผนนิเทศภายใน เทคนิคการนิเทศภายใน กิจกรรมการนิเทศมีทั้งผู้บริหารเป็นผู้นิเทศและร่วมกับครูวิชาการโรงเรียนนิเทศ โดยใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลาย เช่น การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษา การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนนิเทศแบบคลินิก มีการสร้างสื่อและเครื่องมือในการนิเทศภายใน สำหรับการประเมินผลการนิเทศมีการนำเอาผลจากการนิเทศภายในมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนากระบวนการนิเทศภายในต่อไป

2. สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ

สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามขอบข่ายงาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล และด้านงานนิเทศภายใน สรุปได้ดังนี้

1) ปัญหาด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การบริหารงานด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า มีปัญหาด้านการสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตร ด้านการใช้หลักสูตรและด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตร ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจ เรื่องหลักสูตรและการประเมินผลการใช้หลักสูตร ไม่สนใจหลักสูตรและไม่ให้ความสำคัญใน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ รวมทั้งขาดการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้

2) ปัญหาด้านงานการเรียนการสอน การบริหารงานด้านการเรียนการสอนมีปัญหา เกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอนไม่สามารถจัดครูเข้าสอนได้ตรงความรู้ ความถนัด และประสบการณ์ เนื่องจากการขาดแคลนครูตามเกณฑ์ที่ ก.ค.กำหนด และขาดแคลนครูที่มีความชำนาญเฉพาะกลุ่ม ประสบการณ์ ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียน การสอนอย่างจริงจัง และขาดการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมการสอนของครู

3) ปัญหาด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน ไม่เห็นความสำคัญของสื่อ ขาดการส่งเสริมสนับสนุนในการใช้สื่อและการผลิตสื่อ ไม่มีการ ควบคุมการใช้สื่ออย่างเป็นระบบ

4) ปัญหาด้านงานวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียนขาดการวิเคราะห์ผลและไม่ นำผลการประเมินไปแก้ปัญหในการปรับปรุงการเรียนการสอน ขาดการกำกับควบคุมดูแล ให้มี การวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกกลุ่มประสบการณ์ และให้มีเครื่องมือการวัดที่มีประสิทธิภาพ

5) ปัญหางานนิเทศภายใน ปัญหาการบริหารงานด้านการนิเทศภายใน คือ ขาดการวางแผนอย่างเป็นระบบ ผู้รับการนิเทศไม่ยอมรับการนิเทศ ขาดเครื่องมือในการนิเทศ ผู้บริหารไม่ ให้ความสำคัญของการนิเทศและไม่ศึกษาและทำความเข้าใจหลักการและวิธีการและวิธีปฏิบัติในการ นิเทศภายใน

สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ในขอบข่ายงานทั้ง 5 ด้าน สรุปได้ว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติงานในการดำเนินการ ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน วิชาการ ขาดการวางแผนและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ขาดการส่งเสริมสนับสนุน การปฏิบัติงานวิชาการของครูอย่างจริงจัง และผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญของการบริหาร งานวิชาการ

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตาม ขอบข่ายงาน 5 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1) งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารโรงเรียนร่วมกับครูวางแผนการ

นำหลักสูตรไปใช้ และพัฒนาบุคลากรให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและสามารถนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพโดยจัดให้มีการประชุมสัมมนา ผู้บริหารร่วมกับครูและกรรมการโรงเรียนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สำหรับความต้องการในการพัฒนาคือต้องการให้มีการพัฒนาการใช้หลักสูตรและการแนะนำการนำหลักสูตรไปใช้แก่คณะครู

2) งานการเรียนการสอน ผู้บริหารจะต้องจัดครูประจำชั้นให้เหมาะสมกับชั้นเรียนโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความถนัด ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูหาวิธีการสอนซ่อมเสริมนักเรียนอ่อนและส่งเสริมนักเรียนเก่ง กระตุ้นส่งเสริมให้ครูจัดทำและใช้แผนการสอน ติดตามการใช้แผนการสอนของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดให้มีการทดลองการสอนหรือวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และมีความต้องการพัฒนาในด้านการให้มีการเยี่ยมชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถและเทคนิควิธีในการจัดตารางสอน

3) งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน ผู้บริหารจะต้องจัดหาและจัดสื่อบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอนอย่างเพียงพอ ส่งเสริมให้ครูกู้คิดค้นสร้างสรรค์สื่อและวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการสอน จัดให้มีศูนย์สื่อเพื่อผลิต ซ่อมบริการ และเก็บบำรุงรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ แสวงหาแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และจัดให้มีการประเมินผลการใช้สื่อเพื่อพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีความต้องการให้จัดให้มีศูนย์สื่อเพื่อผลิต ซ่อมบริการ และเก็บบำรุงรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ

4) งานวัดและประเมินผล ผู้บริหารจะต้องดำเนินการวัดผลการเรียนการสอนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูร่วมมือกันสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมให้มีการเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูสร้างแบบทดสอบมาตรฐานและแบบวินิจฉัยปัญหาการเรียนการสอนและมีความต้องการให้จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือวัดผล และประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียน เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา

5) งานนิเทศภายใน ผู้บริหารจะต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครูกับผู้นิเทศ เพื่อให้ยอมรับซึ่งกันและกัน โดยจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบมีการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน จัดให้มีการสาธิตการสอนและจัดกิจกรรมให้ครูสามารถใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวที่หลักสูตรต้องการ รวมทั้งจัดครูที่มีวิธีสอนดีเด่นสาธิตการสอนให้ครูใน

โรงเรียนชม และมีความต้องการพัฒนาในด้านให้จัดดำเนินการนิเทศภายในตามปฏิทินปฏิบัติงาน ให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และด้านความรับผิดชอบของ ผู้นิเทศและผู้รับนิเทศ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในข้อบ่งชี้ 5 ด้าน สรุปเป็นประเด็นได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยมีการวางแผนการดำเนินงานวิชาการ ร่วมกับครู ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการปฏิบัติงานวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียน มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

4. พฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ

พฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า

1) พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนสูงอยู่ในระดับดี และโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง มีพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ และพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างกัน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการด้านการตัดสินใจมากเป็น อันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำ การจูงใจ การกำหนดเป้าหมายและการควบคุมงาน ตามลำดับ สำหรับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมคือการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของ โรงเรียนและการกำหนดภารกิจของ โรงเรียน

2) ผู้บริหารโรงเรียนแสดงพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการด้านการเป็นผู้นำ การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมาย การควบคุมงาน และการประเมินผลงาน อยู่ในระดับมากทุกด้าน สำหรับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติจริง แตกต่างกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูต้องการ

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงออกถึงทักษะการบริหาร อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ตามลำดับ คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิควิธี สำหรับทักษะที่อยู่ในระดับมากและมีค่าสูงสุดในด้าน มนุษยสัมพันธ์ คือ ปฏิบัติตัวเป็นกันเองกับครูและบุคลากรในโรงเรียนในด้านความคิดรวบยอด คือความเข้าใจวิธีการพัฒนาคุณภาพครูโดยสนับสนุนให้ครูเข้าอบรม ประชุมสัมมนาทางวิชาการ และในด้านเทคนิควิธีการ คือ กำหนดมาตรการให้ครูมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า

การอภิปรายผล

จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นที่น่าสนใจสมควรที่จะอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่าผู้บริหารโรงเรียน มีการปฏิบัติงานด้านนี้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการสำรวจและจัดหาเอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรมาใช้ในการวางแผนการสอน ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น มีการจัดให้ครูเข้ารับการประชุมอบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการสอนและส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียน ศึกษาทำความเข้าใจ หลักสูตรด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก เปรียบเสมือนแม่บทของการจัดการศึกษาซึ่งกำหนดแนวทางและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเอาไว้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องสนับสนุน ส่งเสริมและช่วยเหลือครูในโรงเรียน ด้วยวิธีที่หลากหลายรูปแบบตามหลักการบริหารการศึกษา เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตร เมื่อเกิดปัญหา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรก็ควรปรึกษาหารือกับครูในโรงเรียนหรือในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน (บุญมี เฌรยอด. 2529 : 145)

นอกจากนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 8 ประการ คือ การเตรียมวางแผนเพื่อใช้ การอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตร การจัดครูเข้าสอน การจัดทำตารางสอน การจัดวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครอง การจัดสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่และเลือกโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการจัดโครงการประเมินการใช้หลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตร (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2525 : 184)

2. งานการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการดำเนินการปรับปรุงการเรียนการสอนจัดโดยเน้นการวิจัยในชั้นเรียน และการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้ให้จำ มาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ต้องการแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาความคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมี

วิจารณ์ญาณ มุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ โดยการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ และหาทางแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง ทั้งด้านความคิดและการกระทำของตัวบุคคล องค์กรและสังคม โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับศาสนา และวัฒนธรรมเป็นกรณีพิเศษด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 4-5)

ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำทางการศึกษาจึงจะต้องสนับสนุนให้ครูจัด กิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำหรับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือหรือวิธีการสำคัญที่ผู้สอนจะต้องนำไปปฏิบัติ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้เพื่อการปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการของสถานศึกษาต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำของสถานศึกษาย่อมจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้อง มีบทบาทอย่างสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยอาศัยการวิจัยเป็นเครื่องมือ/วิธีการสำคัญเช่นกัน ด้วยการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน การปฏิบัติการวิจัยทางการบริหารในโรงเรียน การเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่บุคลากรในการทำวิจัยในสถานศึกษาด้วย เทคนิค วิธีการรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสมที่จะส่งเสริมให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้แก่นักเรียน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ชุมชน องค์กรท้องถิ่นต่าง ๆ ผู้บริหาร การศึกษาในอนาคต จึงต้องมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นผู้นำทางการวิจัย ดังนั้นการปฏิรูป การเรียนรู้จะสำเร็จได้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิรูปตนเองในเบื้องต้น เพราะเป็นผู้นำคนสำคัญ ในสถานศึกษาในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อเยาวชน เพื่อประชาชนในรุ่นต่อ ๆ ไป (สัมมา รัตนชัย. 2545 : 220 – 221)

3. งานนิเทศภายใน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการนิเทศ ภายในอยู่ในระดับมาก มีการดำเนินการด้านสร้างความเข้าใจและการยอมรับบทบาทระหว่างครู ผู้สอนกับผู้นิเทศ มีการวางแผนการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู โดยใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลาย ผู้วิจัยเห็นว่าถ้าจะให้การนิเทศภายในโรงเรียนหรือสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการให้ความสนใจและเอาใจใส่ของผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน หรือสถานศึกษาเป็นสำคัญ

ดังนั้นผู้ที่ทำการนิเทศภายในโรงเรียนดีที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้อยู่ใกล้ชิดครู รู้ปัญหาของครู และการที่ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน นับว่าเหมาะสม เพราะเป็นการทำงานร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ (มัญชรี อัญญะเรือง. 2539 : 141)

นอกจากนี้ผู้จัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนควรยึดหลักการสำคัญคือ (ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. 2543 : 182-183) 1) ผู้บริหารโรงเรียนต้องถือว่าการนิเทศการศึกษา เป็นงานในความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนโดยตรง สำหรับการดำเนินงานนิเทศนั้นผู้บริหารอาจจะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทน 2) การนิเทศภายในโรงเรียนจะสำเร็จลงได้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือทั้ง 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ หากขาดความร่วมมือจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การนิเทศจะ ไม่มีโอกาสพบกับความสำเร็จได้ 3) จะต้องตระหนักถึงความเข้าใจว่า การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนนั้น เป็นการทำงานร่วมกัน เพื่อช่วยพัฒนาเพื่อนร่วมงานให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น การนิเทศไม่ใช่เป็นการบังคับ ขู่เข็ญ หรือคอยจับผิดแต่ประการใด 4) บุคลากรภายในโรงเรียนต้องมีการยอมรับ และให้เกียรติซึ่งกันและกันในสภาพความเป็นจริงแล้วไม่มีใครที่มีความเชี่ยวชาญทุกด้าน ดังนั้นจึงน่าจะแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความเชี่ยวชาญให้แก่เพื่อนร่วมงาน เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานมีความรู้ความสามารถสูงขึ้น 5) การนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนต้องเกิดขึ้นจากความจำเป็นในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน 6) การสร้างเสริมกำลังใจของผู้บริหาร จะมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงถือว่าการสร้างเสริมกำลังใจของผู้บริหารจะส่งผลต่อ ความสัมฤทธิ์ผลของการนิเทศในโรงเรียนด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อปฏิบัติ

1.1 จากผลการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า มีปัญหาด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เนื่องจากผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและการประเมินผล ตามหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจึงควรส่งเสริม สนับสนุนและจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ผู้บริหาร โรงเรียนควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียนและท้องถิ่น โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู กรรมการสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.2 จากข้อค้นพบผลของงานวิจัยเกี่ยวกับงานด้านการเรียนการสอน พบว่า ครูไม่ปรับปรุงพฤติกรรมการสอน โดยยังยึดตัวผู้สอนเป็นหลัก ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรให้มีการสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาการเรียนการสอนให้ยึดตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งจัดให้มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.3 จากการสังเคราะห์งานวิจัย พบปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศภายใน คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ และประสบการณ์ในการนิเทศ จึงควรมีการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการนิเทศมากขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง หน่วยงานนิเทศระดับอำเภอและจังหวัดควรให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะมากขึ้น และผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศว่าเป็นการพัฒนาทางวิชาการ และแก้ปัญหาทางวิชาการไม่ใช่การจับผิด โดยผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันวางแผนในการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลการนิเทศเพื่อนำมาปรับปรุงงานวิชาการต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 จากผลการวิจัย พบว่าการพัฒนาหลักสูตรไม่สอดคล้องกับผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่น จึงควรมีการศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาหลักสูตร ได้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และโรงเรียนจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรและการปฏิบัติการเรียนรู้โดยยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.2 ควรศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในการจัดทำและการนำไปใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.3 ควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานด้านอื่นในโรงเรียนประถมศึกษา เช่น การบริหารงานด้านธุรการ การบริหารงานด้านบุคลากร และการบริหารงานด้านงบประมาณ ซึ่งจะมีการกระจายอำนาจให้กับสถานศึกษาดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2.4 ควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ยังไม่ได้นำมาสังเคราะห์ในครั้งนี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภู่งประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ทิพย์พับบลิเคชั่น.
- กรมวิชาการ. กองวิจัยทางการศึกษา. (2542). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน*.
คณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- . (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. (2521). *คู่มือการอบรมครู เรื่อง การใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521*.
กรุงเทพฯ : ศูนย์การทหารราบ.
- . (2535). *หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)*.
พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2530). *ประมวลความรู้และเทคนิคการนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ :
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- . *ศูนย์ปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษา*. (2544). *ปฏิรูปการศึกษา : ก้าวอย่างมั่นใจ*. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์การศาสนา.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์.
- กิตติรัตน์ ถัดแก้ว. (2536). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด*
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง. ปรียุญานินท์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กำธร คำเทียนทอง. (2538). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน*
กับคุณลักษณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ไกรเลิศ โพธิ์นอก. (2542). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน*
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ขจรเดช เจริญพร. (2532). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและการสอน*
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

- เครือวัลย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา. (2535). ความพร้อมในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2533). คุณลักษณะบางประการของผู้บริหาร บรรยาการของโรงเรียนและ
ความพึงพอใจในงานที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนประถมศึกษา. ปริญญานิพนธ์
กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- จาดูรงค์ ภูอยู่เย็น. (2541). พฤติกรรมความความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและการปฏิบัติงาน
วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน:
กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
ถ่ายเอกสาร.
- จิตรา กาญจนวิบูลย์. (2539). การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จำเนียร พลະสีลา. (2536). การสังเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทน
ในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา ระหว่างวิธีสอนของวรรณีกับวิธีสอนของ
สสวท. : วิเคราะห์แบบเมตต้า. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชลอ มงคลการุณย์. (2530). ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย ลลิตรังสิมา. (2520). การพัฒนานุคคล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชาญชัย อาจินสมาจารย์. (2541). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ดุสิต ทิวถนอม. (2540). การนิเทศการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ. นครปฐม : ภาควิชาการ
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ถวิล เกลี้ยงสอาด. (2536). บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ทัศนพล คุมรสุทร. (2541). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพย์ร นันทพันธุ์. (2539). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพากร นิตยสมบูรณ์. (2538). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการใน กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรพงศ์ คงแก้ว. (2538, ธันวาคม). "ผู้บริหารกับงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา". *ประชาศึกษา*. 46 (3) : 8-10.
- ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ และคณะ. (2530). การบริหารและการนิเทศการศึกษา. สงขลา : เทพการพิมพ์.
- ธีระภาพ แก้วสีขาว. (2532). ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ธีราร บัวศรี. (2532). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ธีรารชาติ ธรรมชาติ. (2542). ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.

- นันทนิจ เทียงพูนโกศ. (2540). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). การพัฒนาหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เชียงใหม่ : The Knowledge Center.
- บัณฑิต ชุนสิทธิ์. (2534). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูโรงเรียนชาวเขา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญธรรม แก้วสาร. (2538). การบริหารหลักสูตรประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญมี เฌรยอด. (2529). งานบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- บุญเย็น มีแก้ว. (2539). ความต้องการพัฒนาการบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ ปิยะสุข. (2542). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาพรรณ เสี่ยงวงศ์และคนอื่น ๆ. (2538). รายงานการวิจัย เรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2536 ของสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่มีการดำเนินการวิจัยในเขตการศึกษา 1. นครปฐม : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม.
- ประยงค์ มาแสง. (2543). การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. ชัยภูมิ : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ.

- ประเสริฐ น้าชื่นวงศ์. (2534). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา บุญอนันต์. (2542). ความต้องการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา สุขคุณ. (2543). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ผ่องศรี รัตนสถิตย์. (2536). การศึกษาการบริหารงานวิชาการระดับประถมศึกษาในโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- พงษ์ศักดิ์ อธิศิริเวช. (2538). การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- พงษ์ศักดิ์ อินทรามะ. (2537). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พนัส หันนาคินทร์. (2529). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พะยอม แก้วกำเนิด. (2544). "งานวิชาการเพื่อปฏิรูปการศึกษา". ใน วิชาการวิวัฒน์ : 49 ปี
กรมวิชาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- พิสมร วิญญูกุล. (2542). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัย
ศิลปากร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- พิสมัย ถิระแก้ว. (2535). หลักสูตรและการจัดการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2543?) *การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพศาล หวังพานิช. (2543). "การประเมินโครงการ". ใน *เอกสารประกอบการอบรมบุคลากร
ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*. หน้า 2. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและ
แผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.
- ภิญโญ สาร. (2526ก). *หลักการบริหารโรงเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- _____. (2526ข). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุรัสภา.
- ภิญโญ สายบุญ. (2533). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 4.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- ภูมิ ต นุทองเถิง. (2536). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ศึกษาในโรงเรียน
ระดับประถมศึกษา*. ปรินญาณินพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- มลิวลย์ โอพาริกพันธุ์. (2540). *ทัศนะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. ปรินญาณินพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มังกร ชัยชนะดารา. (2520). *วิธีดำเนินการประชุมแบบรัฐสภา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- มัญชร อึ้งบุญเรือง. (2538). *การจัดงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาชาวเขาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดตาก*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2536). *การวิเคราะห์ห้วงงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและ
พัฒนาแบบทดสอบและแบบวัด*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วลัยพร ศรีเชียงราย. (2542). *การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2537 – 2539*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

- วัฒนา สุวิทย์พันธุ์. (2536). *สภาพและปัญหาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี*. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ชีระกุล. (2520). *การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ขนิษฐาการพิมพ์.
- วิชัย บุญบันดาล. (2538). *พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). *พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม.
- วิเชียร นพพลกรัง. (2533). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิยะดา รัตนเพชร. (2531). *ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพและความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับขวัญ กำลังใจของครู และคุณภาพของนักเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- วิศิษฐ์ ขวัญเมือง. (2536). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส*. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วีระ พลอยกรบุรี. (2533). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่น เขตการศึกษา 11*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วีระ สุภากิจ. (2540). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

- วีระศักดิ์ รักษ์โพธิ์วงศ์. (2544) การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร .
- ศิริพรรณ จินดาทอง. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
กับการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. (2534). การจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด : การประถมศึกษาจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมคิด ศิลป์ประกอบ. (2537). การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สมชาย ดำรงค์ศิลป์. (2537). พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์. (2539). การสังเคราะห์งานวิจัยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยเทคนิคการวิเคราะห์
เนื้อหาและเทคนิคการวิเคราะห์เมตาดา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมบูรณ์ พุฒีมวงศ์. (2535). การสังเคราะห์งานวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2527 - 2533. วิทยานิพนธ์
ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ คงสมนวน. (2534). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสระบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมศักดิ์ อมรรัตตานนท์. (2537). *ปัจจัยในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา*
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สระบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมหวัง เชื้อนแก้ว. (2538). *พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน*
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม
(การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สมิต สัมชุกร. (2525). *คู่มือการจัดประชุม*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนอักษร.
- สัมา รณธิชัย. (2545). "การวิจัยการบริหารการศึกษาเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้," ใน *การบริหาร*
เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. หน้า 218- 235. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- สามารถ รักษาศิลป์. (2534). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา*
ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
เพชรบูรณ์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2527). *คู่มือบริหารกลุ่มโรงเรียน*. กรุงเทพฯ :
สำนักงานฯ.
- _____. (2529). *การนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2534). *ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์.
- _____. (2536). *เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง*. กรุงเทพฯ :
กองพัฒนาบุคลากร สำนักงานฯ.
- _____. (2538ก). *เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2537*. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2538 ข). *รายงานการวิจัย เล่ม 2 การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน*
คณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา. (ระหว่างปี พ.ศ. 2527 – 2536). กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- _____. (2538 ค). *คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาฉบับปรับปรุง*.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2541). *ชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เล่ม 5*. กรุงเทพฯ : กัมปาย อิมเมจจิง.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). เอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง :
หลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. กองวิชาการ. (2538). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สิงห์ชัย ทองอุไร. (2537). การศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- สุจิตรา สุขพงษ์. (2539). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุเทพ สวัสดิ์. (2539). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุนทรี ไพโรสุวรรณ. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุปราณี ศรีฉัตรภิมุข. (2524). การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- สุพัตรา ไหลสกุล. (2539). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุมิตร คุณานุกร. (2526). หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงสยามการพิมพ์.

- สุเมธ ประภาสวัสดิ. (2531). ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี. ปรินูญานิพนธ์
กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒน์ แสนทวี. (2538). การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒนา ทัดเทียม. (2538). กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอ่างทอง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารทางการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2525). การศึกษาภาวะผู้นำทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.
- โสภณ โปธินันท์. (2533). การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มทักษะในระดับ
ประถมศึกษา ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การประถมศึกษา).
ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- องค์การ อินทร์มพรรย์. (2526). "การบริหารงานวิชาการ" ในเอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการ
โรงเรียนประถมศึกษา หน่วยที่ 7-15. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- อนงค์ นาสาท. (2536). ปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
ถ่ายเอกสาร.
- อนันต์ สุริยาศรีสกุล. (2543). พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2540). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการ การบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ (บางเขน) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อภิสมัย วุฒิพรพงษ์. (2540). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย
ในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อรพินท์ วงศ์อนันต์ และคณะ. (2535). พฤติกรรมผู้นำของพยาบาลระดับบริหารกับขวัญและแรงจูงใจ
ในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการพยาบาลโรงพยาบาลโยธร. ยโสธร :
โรงพยาบาลโยธร. ถ่ายเอกสาร
- อรรณพ สุนทรสารสาสน์. (2538). การบริหารงานวิชาการระดับประถมศึกษาโรงเรียนพระตำหนัก
สวนกุหลาบ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร .
- อรุณ รักรธรรม. (2535). การพัฒนาและการฝึกอบรมบุคคล : ศึกษาพฤติกรรม. กรุงเทพฯ :
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อาราม สุวรรณชัยรบ. (2535). สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะ
ของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุกฤษฏ์ ฟุ้งขจร. (2539). ปัจจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- อุดม อุดม. (2534). ระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
ถ่ายเอกสาร.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2538). หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- อุทุมพร จามรมาน. (2531ก). การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ. กรุงเทพฯ : ฟินนี่พับบลิชชิ่ง.
- _____. (2531ข). การสังเคราะห์งานวิจัย : เชิงปริมาณ. กรุงเทพฯ : ฟินนี่พับบลิชชิ่ง.
- Bickman. Leonard and Rog. Debra J. (eds) (1998). *Handbook of Applied Social
Research Methods*. Beverly Hills. California : Sage Publication.

Campbell, Ronald F.; Bridge, Edwin M.; and Nustrad, Raphael O. (1977).

Introduction to Educational Administration. 5th ed. Boston : Allyn and Bacon, Inc.

Davis, Gary A., and Thomas, Margaret A. (1989). *Effective Schools and Effective Teacher*.

Boston : Allyn and Bacon.

Dickson, Shirley V. et al. (1995). *Text Organization and its Relation to reading*

Comprehension : A Synthesis of the Research. Eugene, OR : National Center to

Improve the Tools of Educator.

Hass, Clem C. (1977). *Curriculum Planning : A New Approach*. Boston : Allyn and Bacon.

Likert, Renses. (1961). *New Patterns of Management*. New York : McGraw Hill Book.

Wang, Margaret C., and others. (1993). "Toward a Knowledge - Based for School Learning,"

Review of Education Research. 63(3) : 249 – 294.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่องานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์
จำแนกตามสถาบันการศึกษาและปี

รายชื่องานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. กิตติรัตน์ กัดแก้ว. (2536). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง. ปรินิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
2. ถวิล เกลี้ยงสอาด. (2536). บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามความคาดหวังของผู้บริหาร โรงเรียนและครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
3. อรพรรณ สุนทรสารสาสน์. (2538). การบริหารงานวิชาการระดับประถมศึกษาโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร .
4. สุจิตรา ศุภพงษ์. (2539). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
5. สุเทพ สวัสดิ์. (2539). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
6. นันทนิจ เทียงพูนโลก. (2540). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

7. ศิริพรรณ จินดาทอง. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
8. ทศน์พล ตุมรสุนทร. (2541). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารงานการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
9. ไกรเลิศ โพธิ์นอก. (2542). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
10. ปรีชา บุญอนันต์. (2542). ความต้องการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
11. วีระศักดิ์ รัชช์โพธิ์วงศ์. (2544) การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. วิยะดา รัตนเพชร. (2531). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพและความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับขวัญ กำลังใจของครู และคุณภาพของนักเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
2. กำธร คำเทียนทอง. (2538). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับ คุณลักษณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ชลอ มงคลการุณย์. (2530). ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
2. ภิญโญ สายนุ้ย. (2533). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาที่นักเรียนมี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
3. วิเชียร นพพลกรัง. (2533). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
4. วีระ พลอยครบุรี. (2533). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่น
เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
5. สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. (2534). การจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด : การประถมศึกษาจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
6. ประเสริฐ ฉ่ำชื่นวงศ์. (2534). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
7. พงษ์ศักดิ์ อินทรามะ. (2537). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

8. มัญชลี อังบุญเรือง. (2538). *การจัดงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาชาวเขา*
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
9. สุวัฒน์ แสนทวี. (2538). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา*
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
10. สุพัตรา ไหลสกุล. (2539). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
11. จิตรา กาญจนวิบูลย์. (2539). *การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
12. อภิสมัย วุฒิพรพงษ์. (2540). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับ*
ปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. บัณฑิต ชุนสิทธิ์. (2534). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู*
โรงเรียนชาวเขา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์
ศษ.ม (บริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
ถ่ายเอกสาร.
2. สมหวัง เชื้อนแก้ว. (2538). *พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน*
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม
(การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
ถ่ายเอกสาร.

มหาวิทยาลัยบูรพา

1. ประพันธ์ ปิยะสุข. (2542). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์
ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
ถ่ายเอกสาร .

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1. ชีระภาพ แก้วสีขาว. (2532). ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
2. อุดม อุดม. (2534). ระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. ปรินิพนธ์
กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
3. อนงค์ นาสาท. (2536). ปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์.
ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

มหาวิทยาลัยศิลปากร

1. ขจรเดช เจริญพร. (2532). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและการสอน
ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
2. สิงห์ชัย ทองอุไร. (2537). การศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

3. วิชัย บุญบันดาล. (2538). พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
4. อุกฤษฏ์ พุ่งขจร. (2539). ปัจจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
5. จาตุรงค์ ภูอยู่เย็น. (2541). พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน : กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
6. ปรีชา สุขคุณ. (2543). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
7. อนันต์ สุริยาศรีสกุล. (2543). พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. สุเมธ ประภาสวัสดิ. (2531). ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

2. สามารถ รักษาศิลป์. (2534). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา*
ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดเพชรบูรณ์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
3. สมศักดิ์ คงสมนวน. (2534). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา*
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสระบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
4. อาราม สุวรรณชัยรบ. (2535). *สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะ*
ของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
5. เครือวัลย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา. (2535). *ความพร้อมในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน*
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
6. ผ่องศรี รัตนสถิตย์. (2536). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการระดับประถมศึกษาใน*
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
7. วิศิษฐ์ ขวัญเมือง. (2536). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน*
ประถมศึกษาตามทัศนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนราธิวาส. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
8. บุญเขื่อน มีแก้ว. (2539). *ความต้องการพัฒนาการบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน*
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. ปรินูญานิพนธ์
กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

9. ทิพย์ร นันทพันธ์. (2539). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
10. มลิวัดย์ โอพาริกพันธ์. (2540). ทัศนะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
11. สุนทรี ไพรสุวรรณ. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1. สมชาย ดำรงค์ศิลป์. (2537). พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ถ่ายเอกสาร

ภาคผนวก ข
ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัย

คุณลักษณะของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

ชื่อ - สกุล คุณลักษณะ	สถาบัน	ชื่อย่อ วุฒิ	วิชาเอก	ปี พ.ศ. ที่ทำวิจัย
1. กิตติรัตน์ กัดแก้ว	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2536
2. ถวิล เกลี้ยงสอาด	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2536
3. อรวรรณ สุนทรสารสาสน์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2538
4. สุจิตรา ศุภพงษ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2539
5. สุเทพ สวัสดิ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2539
6. นันทนิจ เทียงพูนไผ่	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2540
7. ศิริพรรณ จินดาทอง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2540
8. ทศน์พล ตุมรสุนทร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2541
9. ไกรเลิศ โพธิ์นอก	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2542
10. ปรีชา บุญอนันต์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2544
11. วีระศักดิ์ รักษ์โพธิ์วงศ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2544
12. วิยะดา รัตนเพชร	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2531
13. กำธร คำเทียนทอง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2538
14. ชลอ มงคลการุณย์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	บริหารการศึกษา	2530
15. ภิญญ์ สายนุ้ย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	บริหารการศึกษา	2533
16. วิเชียร นพพลกรัง	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	บริหารการศึกษา	2533
17. วีระ พลอยครบุรี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	บริหารการศึกษา	2533
18. สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	บริหารการศึกษา	2534
19. ประเสริฐ คำชื่นวงศ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	บริหารการศึกษา	2534
20. พงษ์ศักดิ์ อินทรามะ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	บริหารการศึกษา	2537
21. มัญชรี อึ้งบุญเรือง	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	บริหารการศึกษา	2538
22. สุวัฒน์ แสนทวี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	บริหารการศึกษา	2538
23. สุพัตรา ไหลสกุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	บริหารการศึกษา	2539
24. จิตรา กาญจนวิบูลย์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	บริหารการศึกษา	2539
25. อภิสมัย วุฒิพรพงษ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	บริหารการศึกษา	2540
26. บัณฑิต ชุนสิทธิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ศษ.ม.	บริหารการศึกษา	2534
27. สมหวัง เชื้อนแก้ว	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ศษ.ม.	บริหารการศึกษา	2538
28. ประพันธ์ ปิยะสุข	มหาวิทยาลัยบูรพา	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2542
29. ธีระภาพ แก้วสีขาว	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2532
30. อุดม อุดม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2534
31. อนงค์ นาสาท	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2536

คุณลักษณะ ชื่อ - สกุล	สถาบัน	ชื่อย่อ วุฒิ	วิชาเอก	ปี พ.ศ. ที่ทำวิจัย
31. อนงค์ นาสาท	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2536
32. ขจรเดช เจริญพร	มหาวิทยาลัยศิลปากร	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2532
33. สิงห์ชัย ทองอุไร	มหาวิทยาลัยศิลปากร	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2537
34. วิชัย บุญบันดาล	มหาวิทยาลัยศิลปากร	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2538
35. อุกฤษฏ์ พึ่งขจร	มหาวิทยาลัยศิลปากร	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2539
36. จาตุรงค์ ภูอยู่เย็น	มหาวิทยาลัยศิลปากร	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2541
37. ปรีชา ศุขคุณ	มหาวิทยาลัยศิลปากร	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2543
38. อนันต์ สุริยาศรีสกุล	มหาวิทยาลัยศิลปากร	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา	2543
39. สุธเมธ ประภาสวัสดิ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2531
40. สามารถ รักษาศิลป์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2534
41. สมศักดิ์ คงสมนวน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2534
42. อาราม สุวรรณชัยรบ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2535
43. เครือวัลย์ นพวงศ์ณอยุธยา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2535
44. ผ่องศรี รัตนสถิตย์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2536
45. วิศิษฐ์ ขวัญเมือง	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2536
46. บุญเย็น มีแก้ว	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2539
47. ทิพย์ นันทพันธ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2539
48. มลิวัดย์ โอฟาริกพันธุ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2540
49. สุนทรี ไพรสวรรณ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	2541
50. สมชาย ดำรงศิลป์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	ศษ.ม.	บริหารการศึกษา	2537

ชื่อ - สกุล	คุณลักษณะ	ระดับการศึกษา			การตั้งสมมุติฐาน		การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง					
	ก่อนประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	แบบมีทิศทาง	แบบไม่มีทิศทาง	ไม่มีสมมุติฐาน	แบบง่าย	แบบแบ่งชั้น	แบบแบ่งกลุ่ม	แบบหลายชั้นตอน	แบบเจาะจง	ไม่มีการสุ่ม
1. กิตติรัตน์ กลัดแก้ว		✓				✓						✓
2. ถวิล เกลี้ยงสอาด		✓			✓						✓	
3. อรวรรณ สุนทรสารสาสน์		✓				✓					✓	
4. สุจิตรา ศุภพงษ์		✓				✓						✓
5. สุเทพ สวัสดิ์		✓				✓						✓
6. นันทนิจ เทียงพูนโกค			✓			✓		✓				
7. ศิริพรรณ จินดาทอง		✓				✓	✓	✓				
8. ทศนัพล ดุมรสุนทร		✓				✓				✓		
9. ไกรเลิศ โพธิ์นอก			✓			✓						✓
10. ปรีชา บุญอนันต์		✓			✓				✓			
11. วีระศักดิ์ รักษ์โพธิ์วงศ์		✓				✓						✓
12. วิยะดา รัตนเพชร		✓				✓			✓	✓		
13. กำธร คำเทียนทอง		✓				✓	✓			✓		
14. ชลอ มงคลการุณย์		✓				✓						✓
15. ภิญโญ สายนัย		✓				✓	✓					
16. วิเชียร นพพลกรัง		✓				✓	✓					
17. วีระ พลอยครบุรี		✓				✓						✓
18. สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์		✓				✓	✓					
19. ประเสริฐ น้าชื่นวงศ์		✓				✓	✓	✓				
20. พงษ์ศักดิ์ อินทราณะ		✓				✓	✓				✓	
21. มัญชรี อึ้งบุญเรือง		✓				✓						✓
22. สุวัฒน์ แสนทวี		✓				✓	✓	✓				
23. สุพัตรา ไหลสกุล		✓				✓	✓			✓	✓	
24. จิตรา กาญจนวิบูลย์		✓				✓	✓					
25. อภิสมัย วุฒินพรพงษ์	✓					✓	✓					

ชื่อ - สกุล	คุณลักษณะ	ระดับการศึกษา			การตั้งสมมุติฐาน			การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง					
		ก่อนประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	แบบมีทิศทาง	แบบไม่มีทิศทาง	ไม่มีสมมุติฐาน	แบบง่าย	แบบแบ่งชั้น	แบบแบ่งกลุ่ม	แบบหลายชั้นตอน	แบบเจาะจง	ไม่มีการสุ่ม
26. บัณฑิต ชุนติทธิ์			✓				✓						✓
27. สมหวัง เชื้อนแก้ว			✓				✓	✓					
28. ประพันธ์ ปิยะสุข			✓			✓			✓				
29. ธีระภาพ แก้วสีขาว			✓			✓		✓		✓			
30. อุดม อุดม			✓			✓		✓					
31. อนงค์ นาสาทร				✓		✓							✓
32. ขจรเดช เจริญพร			✓			✓		✓		✓		✓	
33. สิงห์ชัย ทองอุไร			✓			✓					✓		
34. วิชัย บุญบันดาล			✓			✓		✓	✓		✓		
35. อุกฤษฏ์ ฟุ้งขจร			✓			✓		✓	✓				
36. จาตุรงค์ ภูอยู่เย็น			✓			✓		✓					
37. ปรีชา สุขคุณ			✓				✓	✓	✓			✓	
38. อนันต์ สุริยาศรีสกุล			✓			✓					✓		
39. สุเมธ ประภาสวัตร			✓				✓	✓	✓			✓	
40. สามารถ รักษาศิลป์			✓			✓			✓				
41. สมศักดิ์ กองสมนวน			✓				✓	✓					
42. อาราม สุวรรณชัยรบ			✓				✓	✓	✓	✓			
43.เกรียวัดย์ นพวงศ ณ อุรุยา				✓			✓						✓
44. ผ่องศรี รัตนสถิตย์	✓						✓		✓				
45. วิศิษฎ์ ขวัญเมือง			✓			✓		✓					
46. บุญเอียด มีแก้ว			✓			✓			✓				
47. ทิพย์ร นันทพันธ์			✓			✓			✓				
48. มลิวัดย์ โอพาริกพันธ์	✓						✓	✓	✓				
49. สุนทรี ไพรสุวรรณ			✓			✓		✓	✓				
50. สมชาย ดำรงศิลป์			✓			✓				✓			

ชื่อ - สกุล	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย						การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ					
	แบบสังเกต	แบบสัมภาษณ์	แบบสอบถาม	แบบประเมิน	แบบสำรวจ	แบบตรวจสอบรายการ	แบบวิเคราะห์เอกสาร	ความเที่ยงตรง	ความเชื่อมั่น	ความง่าย	อำนาจจำแนก	ไม่ระบุ
1. กิตติรัตน์ กลัดแก้ว			✓					✓	✓			
2. ถวิล เกลี้ยงสอาด			✓					✓				
3. อรพรรณ สุนทรสารศาสน์	✓	✓					✓	✓				
4. สุจิตรา สุขพงษ์			✓					✓				
5. สุเทพ สวัสดิ์			✓			✓		✓				
6. นันทนิจ เทียงพูนโก			✓					✓				
7. ศิริพรรณ จินดาทอง			✓					✓				
8. ทศน์พล คุมรสุนทร			✓			✓						
9. ไกรเลิศ โพธิ์นอก			✓					✓				
10. ปรีชา บุญอนันต์			✓					✓	✓			
11. วีระศักดิ์ รักษ์โพธิ์วงศ์			✓									✓
12. วิยะดา รัตนเพชร			✓	✓								
13. กำธร คำเทียนทอง			✓						✓			
14. ชลอ มงคลการุณย์			✓			✓			✓			
15. ภิญโญ สายนุ้ย			✓					✓				
16. วิเชียร นพพลกรัง		✓					✓					✓
17. วีระ พลอยครบุรี	✓	✓					✓	✓				
18. สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์			✓			✓	✓	✓				
19. ประเสริฐ คำชื่นวงศ์		✓					✓	✓				
20. พงษ์ศักดิ์ อินทรามะ			✓			✓		✓				
21. มัญชรี อึ้งบุญเรือง			✓			✓		✓				
22. สุวัฒน์ แสนทวี		✓	✓		✓			✓				
23. สุพัตรา ไหลสกุล		✓					✓	✓				
24. จิตรา กาญจนวิบูลย์		✓						✓				
25. อภิสมัย วุฒินพรพงษ์	✓	✓					✓					

ชื่อ - สกุล	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย							การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ				
	แบบสังเกต	แบบสัมภาษณ์	แบบสอบถาม	แบบประเมิน	แบบสำรวจ	แบบตรวจสอบรายการ	แบบวิเคราะห์เอกสาร	ความเที่ยงตรง	ความเชื่อมั่น	ความยากง่าย	อำนาจจำแนก	ไม่ระบุ
26. บัณฑิต หุนสิทธิ			✓						✓			
27. สมหวัง เชื้อนแก้ว			✓									✓
28. ประพันธ์ ปิยะสุข			✓						✓		✓	
29. ชีระภาพ แก้วสีขาว			✓								✓	
30. อุดม อุดม			✓					✓	✓		✓	
31. อนงค์ นาสาทร			✓						✓			
32. ขจรเดช เจริญพร			✓								✓	
33. สิงห์ชัย ทองอุไร			✓					✓	✓			
34. วิชัย บุญบันดาล			✓					✓	✓			
35. อุกฤษณ์ ฝั่งขจร			✓					✓	✓			
36. จาตุรงค์ ภูอยู่เย็น			✓					✓	✓			
37. ปรีชา สุขคุณ		✓	✓					✓	✓			
38. อนันต์ สุริยาศรีสกุล			✓					✓	✓			
39. สุเมธ ประภาสวัศดี			✓					✓				
40. สามารถ รักษาศิลป์			✓					✓	✓		✓	
41. สมศักดิ์ คงสมนวน			✓					✓	✓			
42. อาราม สุวรรณชัยรบ			✓						✓			
43. เครือวัลย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา			✓					✓	✓		✓	
44. ผ่องศรี รัตนสถิตย์			✓					✓	✓		✓	
45. วิศิษฐ์ ขวัญเมือง			✓						✓			
46. บุญเย็น มีแก้ว			✓					✓	✓			
47. ทิพย์ร นันทพันธ์			✓					✓	✓		✓	
48. มลิวัลย์ โอพาริกพันธ์			✓					✓	✓			
49. สุนทรี ไพโรสุวรรณ			✓					✓	✓		✓	
50. สมชาย ดำรงศิลป์			✓					✓	✓			

ชื่อ - สกุล	สถิติวิเคราะห์ข้อมูล/สถิติทดสอบสมมุติฐาน												
	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	มัธยฐาน	ความแปรปรวน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การทดสอบค่า t-test	การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว One - Way ANOVA	การทดสอบไค-สแควร์ (χ^2 -test)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	สหสัมพันธ์ (Correlation)	การวิเคราะห์สมการถดถอย (Regression)	ค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์	วิเคราะห์เนื้อหา
26. บัณฑิต ชุนสิทธิ์	✓												
27. สมหวัง เชื้อนแก้ว	✓	✓			✓								
28. ประพันธ์ ปิยะสุข		✓		✓	✓		✓						
29. ชีระภาพ แก้วสีขาว									✓				
30. อุดม อุดม									✓				
31. อนงค์ นาสาทร		✓			✓	✓							
32. ขจรเดช เจริญพร	✓	✓			✓								
33. สิงห์ชัย ทองอุไร	✓	✓		✓	✓	✓							
34. วิชัย บุญบันดาล	✓	✓			✓						✓		
35. อุกฤษณ์ ฟ้าขจร	✓	✓			✓				✓		✓		
36. จาตุรงค์ ภูอยู่เย็น	✓	✓			✓	✓							
37. ปรีชา สุขคุณ	✓	✓			✓								
38. อนันต์ สุริยศรีสกุล		✓			✓	✓							
39. สุเมธ ประภาสสวัสดิ์		✓		✓	✓	✓	✓						
40. สามารถ รักษาศิลป์		✓		✓	✓	✓							
41. สมศักดิ์ คงสมนวน		✓		✓	✓	✓	✓						
42. อาราม สุวรรณชัยรบ		✓		✓	✓								
43.เครือวัลย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา		✓			✓								
44. ผ่องศรี รัตนสถิตย์		✓			✓	✓							
45. วิศิษฎ์ ขวัญเมือง	✓	✓		✓	✓	✓							
46. บุญเขื่อน มีแก้ว		✓			✓	✓							
47. ทิพย์ร นันทพันธ์		✓			✓	✓							
48. มลิวัดย์ โอพาริกพันธ์	✓	✓			✓	✓							
49. สุนทรี ไพธสุวรรณ	✓	✓			✓			✓	✓				
50. สมชาย คำรงค์ศิลป์	✓	✓			✓	✓	✓						

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
กิตติรัตน์ ถัดแก้ว	เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการและ	ผู้บริหาร โรงเรียนและครูวิชาการ โรงเรียนมีความเห็น
การบริหารงานวิชาการ	ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ	ตรงกันว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่
ของผู้บริหาร โรงเรียน	ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด	ในเกณฑ์มาก กลุ่มผู้บริหาร โรงเรียนมีความเห็นว่างาน
ประถมศึกษาสังกัดสำนัก	สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง	การเรียนการสอนเป็นงานที่ปฏิบัติมากที่สุดและงานที่
งานการประถมศึกษา		ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากได้แก่ งานห้องสมุด งานประชุม
จังหวัดอ่างทอง		อบรมทางวิชาการ งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
		งานทางวิชาการ งานส่งเสริมการสอน งานวัดและ
		ประเมินผลการเรียน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและ
		สื่อการเรียนการสอน งานด้านหลักสูตรและการนำ
		หลักสูตร ไปใช้ และงานนิเทศการศึกษา แต่สำหรับครู
		วิชาการ โรงเรียนมีความเห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีการ
		ปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มากทั้ง 9 ด้าน ที่กล่าวมา
		สำหรับปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ
		ได้แก่ ขาดแคลนหนังสือสำหรับค้นคว้าและวัสดุ
		ครุภัณฑ์สำหรับห้องสมุด ครูผู้สอนไม่เข้าใจหลักสูตร
		ขาดแคลนวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการ
		สอน ครูผู้สอนไม่ค่อยใช้สื่อประกอบการสอน ขาด
		บรรณารักษ์ที่มีความสามารถและการจัดประชุมอบรม
		ทางวิชาการมีการจัดน้อยมาก
ถวิล เกียรติสอาด	1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท	1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงและคาดหวัง
	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร	ของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหาร
บทบาทการบริหารงาน	โรงเรียนและบทบาทตามความคาดหวัง	งานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมากทุก
วิชาการของผู้บริหาร	ของผู้บริหาร โรงเรียนและครู โรงเรียน	ด้าน ยกเว้นด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา	สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา	โรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติ
ตามความคาดหวังของ	จังหวัดปทุมธานี	ในระดับน้อย
ผู้บริหาร โรงเรียนและครู	2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหาร	2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงและความคาด
โรงเรียนประถมศึกษา	งานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็น	หวังของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนแตกต่างกัน
สังกัดสำนักงานการ	จริง โรงเรียนและครูผู้สอน และบทบาท	อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ผู้บริหาร
ประถมศึกษา จังหวัด	ตามความคิดเห็นของผู้บริหารใน	โรงเรียนและครูผู้สอนคาดหวังให้มีการปฏิบัติสูงกว่าที่
ปทุมธานี	โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี	ที่ปฏิบัติจริง

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
อรวรรณ สุนทรสารสาสน์	เพื่อการศึกษาสภาพการบริหารงาน	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระตำหนักสวน
	วิชาการของโรงเรียนพระตำหนัก	กุหลาบ ดำเนินตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระ
การบริหารงานวิชาการ	วิชาการระดับประถมศึกษา และการ	เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีการนำหลัก
ระดับประถมศึกษา	ดำเนินงานทางวิชาการตามแนว	สูตรมาพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ครุบันที่จัดการสอน
โรงเรียนพระตำหนักสวน	พระราชดำริ	ตามแผนการสอน การจัดครูเข้าสอนพิจารณาตาม
กุหลาบ		ความสามารถและประสบการณ์ โรงเรียนจัดหางบ
		ประมาณเพื่อซื้อและซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน ได้
		ร่วมกับกลุ่มโรงเรียนสุโขทัยในเรื่องการวัดและประเมิน
		ผลการเรียน รวบรวม สถิติผลการเรียนเพื่อนำมาปรับ
		ปรุงการเรียนการสอน พัฒนาห้องสมุดให้เป็น ศูนย์การ
		เรียน ศึกษาปัญหาและความต้องการของโรงเรียนจาก
		การประชุมครู ส่งเสริมให้ครูได้วิเคราะห์ตนเองเพื่อปรับ
		ปรุงการสอนผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดนโยบาย
		และโครงการต่างๆ ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนตาม
		แผนงานและนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษา
		กรุงเทพมหานคร ให้ครูเข้าฝึกอบรมและร่วมประชุม
		สัมมนาอยู่เสมอ จัดกิจกรรมวิชาการตามโครงการ
		พระราชดำริ เช่น โครงการคนตรีไทย วาดภาพลาย
		ไทย ประดิษฐ์ดอกไม้สด การเกษตร สุขภาพอนามัย
		จริยธรรมและวัฒนธรรมไทย พิพิธภัณฑสถาน
		วิทยาศาสตร์ เป็นต้น กิจกรรมได้ผลดียิ่ง สามารถนำ
		ไปขยายผลยังโรงเรียนประถมศึกษาอื่นต่อไปได้
สุจิตรา ศุภพงษ์	เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร โรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์
	และปัญหาในการบริหารงานวิชาการของ	มาก 2 งาน ได้แก่ งานด้านการเรียนการสอน และ
การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด	งานประชุมอบรมทางวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์
ของผู้บริหาร โรงเรียน	สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	ปานกลาง 5 งาน ได้แก่ งานด้านหลักสูตรและการนำ
ประถมศึกษา	สิงห์บุรี	หลักสูตรไปใช้ งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการ
สังกัดสำนักงานการ		เรียนการสอน งานวัดและประเมินผลการเรียน งาน
ประถมศึกษาจังหวัด		ห้องสมุด และงานนิเทศภายใน สำหรับปัญหาในการ
สิงห์บุรี		บริหารงานวิชาการมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่
		ครู ผู้สอนไม่สนใจศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		เอกสารประกอบหลักสูตรก่อนทำการสอน ครูผู้สอน ขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน ไม่มีการสำรวจความเพียงพอในการใช้ สื่อของครู ไม่มีการนำผลการประเมินไปแก้ปัญหาหรือ กับผู้ปกครอง ไม่มีการควบคุมดูแล ติดตามและประเมิน ผลการใช้ห้องสมุด ครูขาดความกระตือรือร้นในการ เพิ่มความรู้ในการพัฒนาตนเองและขาดการติดตาม ผลการปฏิบัติงานของครู
สุเทพ สวัสดิ์	เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติและปัญหาการ การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหาร	1. ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดทำแผนงานวิชาการของ โรงเรียน จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร
การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน	โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี	จัดครูเข้าสอนตามความถนัดความสามารถ และจัด การสอนซ่อมเสริม จัดให้มีห้องบริการสื่อ สนับสนุน
ประถมศึกษาสังกัด		ผลิตสื่อการสอนใช้เอง ให้ครูร่วมกันกำหนดวิธีการวัดผล
สำนักงานประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี		และประเมินผล และจัดทำข้อสอบตามวิชาที่รับผิดชอบ ด้านห้องสมุดส่งเสริมให้จัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ จัด
		ทำโครงการนิเทศภายใน ประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียน และให้ครูที่ไปประชุมถ่ายทอดผลไปยังครูคนอื่นๆ
		2. ปัญหาการบริหารงานด้านวิชาการ ครูไม่เข้าใจ หลักสูตร ขาดแคลนครูที่มีความชำนาญ ขาดเครื่อง มือที่มีคุณภาพในการประเมินผล การนิเทศจัดไม่ได้ อย่างสม่ำเสมอ และขาดงบประมาณในการจัดหา หนังสือเข้าห้องสมุดและจัดประชุมอบรม
นันทนิจ เทียงพูนโก	1. เพื่อศึกษาแนวการจัดการควบคุมและ พัฒนางานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน	1. ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาส่วน ใหญ่มีการดำเนินงานการควบคุม การพัฒนาเป็นไป
การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาส	ขยายโอกาสการศึกษา สำนักงานการ การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี	ตามขั้นตอนทั้ง 8 ด้าน คือ หลักสูตรและการจัด กิจกรรม การเรียนการสอน การจัดทำแผนการเรียน
ทางการศึกษา สำนักงาน	2. ศึกษาผลที่เกิดจากการจัดการ	การจัดทำตารางสอน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนา
การประถมศึกษาจังหวัด ปทุมธานี	ดังกล่าวในข้อ 1	บุคลากร การประเมินผลและการจบหลักสูตร การ พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การนิเทศและการประเมินผล

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		2. ปัญหาในการปฏิบัติงานที่ประสบ คือ บุคลากร อาคาร สถานที่ งบประมาณต่างๆ ไม่เพียงพอ การ ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรยังไม่ดี เท่าที่ควร ขาดบุคลากรที่จะทำการ สอนด้านวิชาชีพ และ ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ ตรงตามความต้องการของโรงเรียน
ศิริพรรณ จินดาทอง	1. เพื่อศึกษาการบริหาร งานวิชาการของ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด	ผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติงานด้านวิชาการในระดับมาก
ความสัมพันธระหว่าง	สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	6 ด้าน คือ การจัดการเรียนการสอน วัสดุ ประกอบ
การบริหารงานวิชาการ	กาญจนบุรี	หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน การวัดผลและ
ของผู้บริหาร โรงเรียนกับ	2. เพื่อศึกษาการจัด การเรียนการสอนของ	การประชุม อบรมทางวิชาการ สำหรับด้านหลักสูตร
การจัดการเรียนการสอน	ครูซึ่งเป็นผลจากการบริหารงานวิชาการ	และการนำไปใช้ปฏิบัติ งานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน
ของครู โรงเรียน ประถม	ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา	การจัดการเรียนการสอนของครู ที่เป็นผลจากการ
ศึกษา สังกัดสำนักงาน	จังหวัดกาญจนบุรี	บริหารงานวิชาการนั้นครูผู้สอนปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ
การประถมศึกษาจังหวัด	3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร	มากเพียง 2 ด้าน คือ การจัดการเรียนการสอนและ
กาญจนบุรี	งานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับ	งานวัดผล และประเมินผล นอกนั้น ปฏิบัติอยู่ในระดับ
	การจัดการเรียนสอนของครูซึ่งเป็นผล	ปานกลาง การปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียน
	จากการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร	สัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนของครู 3 ด้าน คือ
	โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน	ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียน
	การประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี	การสอน และด้านวัสดุประกอบ หลักสูตรและสื่อการ
		เรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
ทัศนพล คุมรสุนทร	เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมดมีการปฏิบัติ
	งานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถม	งานวิชาการครบทั้ง 7 ด้าน ดังนี้ การปฏิบัติงานวิชา
การบริหารงานวิชาการ	ศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา	การ ระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ การเรียนการสอนและ
ของโรงเรียนประถมศึกษา	สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	การวัดและประเมินผลการเรียน ส่วนอีก 5 ด้าน ปฏิบัติ
สังกัดสำนักงานการ	กาญจนบุรี	ระดับปานกลาง ได้แก่ หลักสูตรและการนำสูตรไปใช้
ประถมศึกษาจังหวัด		การนิเทศภายใน วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการ
กาญจนบุรี		เรียนการสอน การประชุม อบรมหรือสัมมนาทางวิชา
		การและห้องสมุด ส่วนปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการ
		ของโรงเรียนประถมศึกษาเรียงลำดับจากมากไปหา

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		น้อย ดังนี้ ครูผู้สอนไม่เข้าใจหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลง ส่วนใหญ่ ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้ทัน สมัย ขาดแคลนครูที่มีทักษะเฉพาะวิชาบางประมาณใน การผลิตสื่อการเรียนการสอนมีจำกัด ครูผู้สอนยังไม่ เข้าใจวิธีการวัดผล และประเมินผลดีพอ โดยเฉพาะ การวัดผลแบบแฟ้มสะสมผลงาน ห้องสมุดขาดครู บรรณารักษ์ วัดสุค ครูภัณฑ์และหนังสือสำหรับการ ค้นคว้ามีน้อย ครูไม่ยอมรับผู้นิเทศในหน่วยงานเดียว กัน จัดประชุม อบรม สัมมนา ทางวิชาการมีน้อยไม่ ทั่วถึง
ไกรเลิศ โพธิ์นอก	เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน	สภาพงานที่ปฏิบัติจริง ผู้บริหารมีการประเมินผลด้าน คุณภาพนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่หลัก
แนวทางการพัฒนาการ	ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด	สูตรกำหนด มีการปฏิบัติงานวิชาการด้านการเรียน
บริหารงานวิชาการของผู้	สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	การสอนมีการจัดหา และบริการวัสดุประกอบหลักสูตร
บริหารโรงเรียนขยาย	นครราชสีมา	และสื่อการเรียนการสอน มีการกำหนดระยะเวลาชั้น
โอกาสทางการศึกษา		ตอน วิธีการวัดและประเมินผลมีการจัดห้องสมุดตาม
สังกัดสำนักงานการ		สภาพของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ค้นคว้า มีการ
ประถมศึกษาจังหวัด		สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และมีการ
นครราชสีมา		สนับสนุนให้ครู ได้มีโอกาสร่วมประชุมอบรมทางวิชา
		การ สำหรับแนวทางในการพัฒนางาน ผู้บริหารเห็น
		ด้วยอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีความ
		สามารถในการนำหลักสูตร ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
		ภาพ การพัฒนาการเรียนการสอนโดยมีการจัดครู
		ประจำชั้นให้เหมาะสมกับชั้นเรียน การจัดหาและ
		บริการ วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอนให้มี
		อย่างเพียงพอ การวัดผลการเรียนการสอนให้เป็นไป
		ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมิน
		ผลการเรียน การจัดระบบการให้บริการจัดกิจกรรม
		ห้องสมุดที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน ให้มีการ
		พัฒนางานด้านการนิเทศภายในและการพัฒนา ด้าน
		การประชุม อบรมทางวิชาการ ส่วนข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		ของผู้บริหารคือ พบปัญหาขาดแคลนบุคลากรและ และบุคลากรที่มีอยู่มีสาขาวิชาเอกไม่ตรงตามความ ต้องการของโรงเรียน และหน่วยงานของรัฐควรจัดสรร งบประมาณให้โรงเรียนอย่างเพียงพอ
ปรีชา บุญอนันต์	เพื่อศึกษาความต้องการของผู้บริหาร	ผู้บริหาร โรงเรียนมีความต้องการพัฒนางานวิชาการใน
ความต้องการพัฒนางาน	โรงเรียนในการพัฒนางานวิชาการและ	เรื่องต่อไปนี คือ ให้ดำเนินการนิเทศภายในตามปฏิทิน
วิชาการของผู้บริหาร	พัฒนางานวิชาการและเปรียบเทียบ	ปฏิบัติงาน มีการประเมินผลการนิเทศภายใน มีการ
โรงเรียนประถมศึกษา	ระหว่างโรงเรียนขนาดต่างๆ	ประชุมสัมมนาการใช้หลักสูตรให้กับครู ให้มีการจัด
สังกัดสำนักงานการประถม		อบรมทางวิชาการภายใน โรงเรียนโดยขอความร่วมมือ
ศึกษาจังหวัดลพบุรี		ด้านวิทยากรหรือด้านอื่นๆ จากหน่วยงานภายนอก ให้
		มีศูนย์สื่อเพื่อผลิต ซ่อมบริการและเก็บบำรุงรักษาสื่อ
		อย่างเป็นระบบ ให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุง
		คุณภาพของเครื่องมือวัดผล ให้มีการประเมินผลการ
		ดำเนินงานห้องสมุด และให้มีการเยี่ยมชั้นเรียนหรือ
		สังเกตการสอน เมื่อแยกเป็นแต่ละงาน พบว่ามีความ
		ต้องการพัฒนางานวิชาการเรียงลำดับจากมากไปหา
		น้อย ดังนี้ คือ งานนิเทศภายใน งานหลักสูตรและ
		การนำหลักสูตรไปใช้ งานการอบรมทางวิชาการ งาน
		วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งาน
		วัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด และงานการเรียน
		การสอน เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดโรงเรียนแล้ว
		พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการ
		พัฒนางานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่
		ระดับ .05 สำหรับในแต่ละงานพบว่า มีความแตกต่าง
		กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 1 งาน คือ
		งานห้องสมุด
วีระศักดิ์ รักษ์โพธิวงศ์	เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการ	ผู้บริหาร ได้พัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวม
การพัฒนาการบริหารงาน	พัฒนาการบริหารงานวิชาการของ	อยู่ในเกณฑ์มากทั้ง 7 ด้าน ได้แก่
วิชาการของผู้บริหาร	ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา	1) หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
โรงเรียนประถมศึกษา		2) การเรียนการสอน

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด นนทบุรี		3) วัสดุประกอบหลักสูตรสื่อการเรียนการสอน 4) การวัดผลและการประเมินผล 5) ห้องสมุด 6) การนิเทศภายใน 7) การประชุมอบรมทางวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีคะแนนสูงสุด ในแต่ละด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาบุคลากรให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและ สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) การส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลด้วยวิธีที่ หลากหลาย 3) การส่งเสริมบริการวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อ การเรียนการสอน 4) การส่งเสริมให้มีการเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน 5) การส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้เด็กรักการอ่าน 6) การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู 7) การสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสร่วมประชุมอบรม ทางวิชาการจากหน่วยงานอื่นๆ เมื่อเปรียบเทียบความ คิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ไม่พบว่ามี ความ แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน
วิยะดา รัตนเพชร	1. ประเมินสมรรถภาพและความเป็น ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับขวัญ	1. ความรู้ความเข้าใจในการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับ "ปานกลาง"
ความสัมพันธ์ระหว่าง สมรรถภาพและความ เป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารกับขวัญ	2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพ ของผู้นำทางวิชาการกับขวัญ	2. ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีคุณลักษณะ พฤติกรรม การบริหาร และความเป็นผู้นำทางวิชา การอยู่ในระดับ "ดี"
กำลังใจของครู และคุณ ภาพของนักเรียน ประถม ศึกษา สังกัดสำนักงาน	3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพ ของผู้บริหารด้านความรู้ ความเข้าใจ การบริหาร คุณลักษณะของผู้บริหาร พฤติกรรมการบริหาร โรงเรียน และ	3. ขวัญและกำลังใจของครูอยู่ในระดับ "ดี" 4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน และผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ "ดี" 5. ความรู้ความเข้าใจในการบริหารมีความสัมพันธ์

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
ประณตศึกษาจังหวัด ขอนแก่น	ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร กับขวัญ กำลังใจ ของครู คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน	กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ "ค่อนข้างต่ำ" และแทบจะไม่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของนักเรียน 6. คุณลักษณะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับขวัญ กำลังใจของครูในระดับ "ปานกลาง" และมีความ สัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ในระดับ "ค่อนข้างต่ำ" แต่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนแทบจะไม่มีความสัมพันธ์กับ คุณลักษณะผู้บริหาร 7. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ กับขวัญ - กำลังใจของครูอยู่ในระดับ "ปานกลาง" และมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนัก เรียนในระดับ "ต่ำ" 8. ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความ สัมพันธ์กับขวัญ- กำลังใจของครูและคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของนักเรียนในระดับ "ปานกลาง" และมี ความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนัก เรียนในระดับ "ค่อนข้างต่ำ"
กัธร คำเขียนทอง	1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน	1. การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน
การศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างการปฏิบัติงาน วิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับคุณลักษณะ ของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนัก งานการศึกษา จังหวัดนครราชสีมา	2. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการ ปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน กับคุณลักษณะของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงาน การศึกษาจังหวัดนครราชสีมา	ระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ คืองานด้านการ เรียนการสอน งานด้าน การวัดผลและประเมินผล งาน ห้องสมุด งานด้านประชุมอบรม ทางวิชาการงานด้าน หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งาน ด้านวัสดุ ประกอบหลักสูตรและสื่อ การเรียนการสอน และการ ปฏิบัติที่น้อยที่สุดคืองานด้านการนิเทศภายใน 2. คุณลักษณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครราช สีมา โดยภาพรวมมีระดับคุณลักษณะอยู่ในระดับ

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		มากทุกด้านเรียงตามลำดับคือ ด้านคุณธรรมบาง ประการซึ่งเป็นลักษณะนิสัย ที่ดีของคนไทยและควร ปลูกฝัง ด้านลักษณะนิสัยบางประการที่ควรสร้าง เสริมหรือ ปลูกฝัง และลำดับสุดท้ายคือคุณสมบัติที่ ต้องการเน้น 3. ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานวิชาการของ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กับคุณลักษณะของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่าในภาพรวม มีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวก ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่า สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์เท่ากับ .486
ชลอ มงคลการุณย์	เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ	1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถม-
	ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน	ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพ
ปัญหาการบริหารงาน	การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	มหานคร โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณา
วิชาการในโรงเรียน		เป็นรายกลุ่ม กลุ่มผู้บริหารเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับ
ประถมศึกษา สังกัด		น้อยที่สุด ส่วนหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์เห็นว่า มี
สำนักงานการประถม -		ปัญหาอยู่ในระดับน้อย
ศึกษากรุงเทพมหานคร		2. เพื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละด้าน
		พบว่าปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่
		2.1 การจัดสรรงบประมาณยังไม่สอดคล้องกับ
		สภาพและความต้องการที่จำเป็นของแต่ละกลุ่ม
		ประสบการณ์
		2.2 หนังสืออ่านประกอบและหนังสือค้นคว้ามีไม่
		เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและครู
		2.3 นักเรียนไม่สามารถนำผลที่ได้จากการจัดการ
		เรียนการสอนของครู ไปใช้ปฏิบัติในชีวิตจริงได้
		2.4 ครูมีภาระในการสอนมาก ไม่มีเวลาผลิตและ
		เตรียมสื่อการสอน
		2.5 ชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
		เสริมหลักสูตรของโรงเรียน

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		2.6 งบประมาณที่จำกัด ไม่เพียงพอในการจัดหาหนังสือสำหรับศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียน
		2.7 ขาดการวางแผนการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ
		2.8 ไม่มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อนำมาปรับปรุงและทำคลังข้อสอบ
ภิญโญ สายนัย	เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา	1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินงานทั้ง 9 ด้าน ดังนี้
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา	ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	1.1 จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและจัดพบปะผู้ปกครองเป็นครั้งคราวเพื่อร่วมแก้ปัญหาและสนับสนุนการใช้หลักสูตร
ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	การประถมศึกษาแห่งชาติ	1.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม ให้ครูเตรียมการสอนล่วงหน้าโดยใช้แผนการสอนและคู่มือครูของกรมวิชาการ
เขตการศึกษา 4		เป็นแนวทางและมีการตรวจบันทึกการเตรียมการสอนดังกล่าวก่อนสอนอย่างสม่ำเสมอ
		1.3 จัดหาสื่อการเรียนการสอน โดยซื้อด้วยเงินงบประมาณและจัดห้องหน่วยบริการสื่อที่มีระบบ เช่น มีทะเบียนสื่อ ทะเบียนการยืม
		1.4 จัดให้มีการวัดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ในสมุดประจำชั้น (ป.02) และร่วมกับกลุ่มโรงเรียนสร้างข้อสอบเพื่อวัดผลดังกล่าว และวัดผลปลายภาคเรียน
		1.5 นักเรียนเป็นผู้ใช้บริการห้องสมุดโดยค้นคว้าและอ่านในห้องสมุด
		1.6 ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นิเทศโดยจัดประชุมก่อนเปิดภาคเรียน
		1.7 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการโดยใช้ข้อมูลปัญหาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
		1.8 จัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนโดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติและครูมีส่วนร่วม

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		1.9 จัดประชุมอบรมทางวิชาการในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการวัดผล
		2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการที่มีผู้ระบุในระดับมาก มีดังนี้ คือ
		2.1 ผู้ปกครองไม่เข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรไม่สามารถแนะนำและสนับสนุนการเรียนการสอนของนักเรียนได้
		2.2 งบประมาณมีไม่เพียงพอในการซื้อหนังสือใช้ในห้องสมุดเพื่อให้ครูและนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า
วิเชียร นพพลกรัง	เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน	1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โรงเรียนส่วนใหญ่มีเอกสารหลักสูตรตามเกณฑ์ของกระทรวง
การบริหารงานวิชาการ	การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา	ศึกษาธิการ โดยเจ้าสังกัดแจกให้ ส่วนการนำไปใช้
ในโรงเรียนประถมศึกษา	ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	โรงเรียนจัดให้มีเอกสารหลักสูตรและสื่ออย่างเพียงพอ
สังกัดสำนักงานการ		และให้ครูศึกษาด้วยตนเอง ประเมินความเข้าใจจาก
ประถมศึกษาจังหวัด		การสังเกตการใช้สื่อ วิธีวัดประเมินผล ผลสัมฤทธิ์และ
นครราชสีมา ที่นักเรียน		ลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรและ โรงเรียนได้
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ปรับปรุงแผนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
สูง		ให้สอดคล้องกับท้องถิ่น
		2. ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่ผู้บริหาร
		และครูจัดการสอน โดยจัดให้คาบเวลาเรียนยืดหยุ่น
		ได้ จัดครูเข้าสอนตามความสามารถและประสบการณ์
		จัดห้องเรียนแบบคละกัน ส่วนการจัดกลุ่มจัดให้เพื่อน
		ช่วยเพื่อน ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการสอน
		โดยนิเทศเป็นประจำ ให้ครูเตรียมการสอนโดยบันทึก
		การสอนล่วงหน้า และประเมินผลการสอนจาก
		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนการสอนซ่อมเสริม
		จัดสอนเป็นกลุ่มย่อย
		3. ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการ
		สอน โรงเรียนส่วนใหญ่จัดหาสื่อโดยซื้อจากเงินงบประมาณ
		และส่งเสริมการใช้โดยให้ครูบันทึกการสอน
		ล่วงหน้า และประชุมชี้แจงให้เห็นความสำคัญนิเทศ

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		การใช้สื่อโดยให้ครูศึกษาเอง และประเมินการใช้สื่อ จากผลสัมฤทธิ์
		4. ด้านวัดและประเมินผล โรงเรียนส่วนใหญ่เตรียม ครูโดยส่งเข้ารับการอบรม และให้คำแนะนำปรึกษา หาหรือ โรงเรียนอำนวยความสะดวก โดยจัดทำเครื่อง มือและแบบทดสอบให้ สนับสนุนให้ครูนำผลไปใช้ ปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติและสอน ซ่อมเสริม และจัดทำสถิติข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผล
		5. ด้านห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่สำรวจความต้องการ การโดยประชุมครู ส่งเสริมให้เด็กใช้บริการ โดยใช้ กิจกรรมสอนข่าว มอบหมายให้ครูเป็นบรรณารักษ์แล้ว
		จัดเวรนักเรียนผลัดกันรับผิดชอบ มีการเปิดบริการ ระหว่างพักกลางวัน โรงเรียนได้รับหนังสือจากเจ้า สังกัดเป็นครั้งคราว และประเมินการใช้ห้องสมุดจาก จากบันทึกการใช้
		6. ด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่ศึกษา สภาพและความต้องการโดยปรึกษาหารือกับคณะ ครู วิธีการนิเทศใช้การให้คำปรึกษาหารือ สร้างสื่อ นิเทศและให้ครูนิเทศซึ่งกันและกัน และประชุมเพื่อให้ ครูนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอน
		7. ด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการกำหนดนโยบายบริหารงานวิชา การโดยคณะครูและผู้บริหาร มีการทำโครงการรองรับ ตามสภาพปัญหา โรงเรียนได้รับงบประมาณตามแผน แต่ประมาณร้อยละไม่ได้ สนับสนุนให้ครูทุกคนร่วม วางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ ประชุมชี้แจงโครงการ เพื่อแจ้งโครงการเพื่อทำกับและประเมินผลหลังจาก ปฏิบัติตามแผน
		8. ด้านส่งเสริมการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนตามที่เจ้าสังกัดกำหนด โดยจัด ตามสภาพความพร้อม ส่งครูเข้าอบรม สนับสนุนให้ ครูมีส่วนร่วม โดยเสนอความคิดเห็นในการกำหนด

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		กรรมโดยตรง มอบหมายงานตามความสามารถและ ประสบการณ์ ผู้บริหารประเมินการจัดจากผลสัมฤทธิ์ ของกิจกรรม โดยสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของครู และนักเรียน
		9. ด้านการระดมทุนทางวิชาการ โรงเรียนส่วน ใหญ่มีการสำรวจความต้องการของครูและพิจารณา ความจำเป็นจากการประชุมสอบถามและจัดทำ โครงการอบรมให้ตรงกับความต้องการ โดยจัดร่วมกับ กลุ่มโรงเรียน และส่งเสริมให้เข้าร่วมประชุมอบรม โดยอำนวยความสะดวกในการสมัครและติดต่อที่พัก ให้ส่วนการติดตามประเมินผลให้ครูที่เข้าอบรม ถ่ายทอดความรู้แก่คนอื่น
วีระ พลอยครบุรี	เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน	โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นมีการจัดหาเอกสารหลัก สูตร แผนการสอน คู่มือครูและเอกสารทางวิชาการ
การบริหารงานวิชาการ	คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	ให้ครูใช้อย่างเพียงพอ ผู้บริหารและครูได้ออกพบปะ
ในโรงเรียนประถมศึกษา	ที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่น	เยี่ยมชมผู้ปกครองเพื่อประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร
สังกัดสำนักงานคณะ	เขตการศึกษา 11	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อในการเรียนการสอน
กรรมการประถมศึกษา		และจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ มีการจัด
แห่งชาติ ที่ได้รับคัดเลือก		หางบประมาณเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพิ่ม
เป็นโรงเรียนดีเด่น เขต		เติมและติดตามประเมินผลการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ
การศึกษา 11		มีการกำหนดนโยบายในการวัดและประเมินผลเกี่ยว
		กับวิธีการ เนื้อหาและระยะเวลาในการวัดและประเมิน
		ผล มีการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการปรับ
		ปรุงการเรียนการสอน จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียน มุม
		หนังสือประจำชั้นเรียนและมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
		ของนักเรียน ผู้บริหารและครูหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์
		ดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนด้วยการเยี่ยมชั้นเรียน
		สังเกตการสอน และจัดกิจกรรมการนิเทศอื่นๆ เพื่อ
		สร้างเจตคติที่ดีในการนิเทศแก่ครู โรงเรียนดำเนินการ
		จัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนตามความพร้อมของ
		โรงเรียนและสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		ในโรงเรียนและชุมชนมีการตั้งคณะทำงานเพื่อการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียนและมีการจัดฝึกอบรมทางวิชาการร่วมกับกลุ่มโรงเรียนและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์	เพื่อศึกษาการจัดและปัญหาในการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียน	1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โรงเรียนส่วนใหญ่มีเอกสารหลักสูตรโดยหน่วยงานต้นสังกัด
การจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ	ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ	แจกให้ มีการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรโดยการ
ในโรงเรียนประถมศึกษา	ประถมศึกษาจังหวัดน่าน	ประชุมชี้แจง ส่วนการนำหลักสูตรไปใช้นั้นยึดหลักสูตร
สังกัดสำนักงานการประ		เป็นหลัก แต่ยืดหยุ่นตามสภาพปัญหาและความต้อง
ถมศึกษาจังหวัด : การ		การของท้องถิ่น
ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัด		2. ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่ ผู้บริหาร
น่าน		จัดครูเข้าสอนตามความรู้ ความสนใจและประสบ
		การณ์ และคณะครูทุกคนร่วมกันจัดการสอนโดย
		กำหนดคาบเวลาเรียนให้ยืดหยุ่นได้ มีการเตรียมการ
		สอนและจัดสอนซ่อมเสริม
		3. ด้านสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการ
		สำรวจความต้องการจัดสื่อ แล้วซื้อโดยใช้เงินงบประมาณ และยืมจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จัดให้มี
		ศูนย์/ห้องบริการสื่อ
		4. ด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนส่วนใหญ่มีการ
		สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลโดยจัดทำในระดับ
		กลุ่มโรงเรียน มีการนำผลการวัดและประเมินไปใช้ในการ
		การปรับปรุงการเรียนการสอน
		5. ด้านห้องสมุด โรงเรียนส่วนใหญ่จัดห้องสมุดเป็น
		เอกเทศ โดยใช้ห้องหนึ่งห้องใดของอาคารเรียน
		จัดหนังสือแยกตามกลุ่มประสบการณ์ของหลักสูตร
		ตลอดจนมีครูที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ รับผิดชอบใน
		การดูแลรักษา และให้บริการ
		6. งานนิเทศการศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่มีการ
		เตรียมการนิเทศโดยผู้บริหาร ประชุมครูให้เห็นความ
		สำคัญและยอมรับการนิเทศ กิจกรรมการนิเทศที่ใช้

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		ได้แก่ การเขียนชั้นเรียนและการสังเกตการสอน
		7. ด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผนโดยครูอาจารย์มีส่วนร่วม
		8. ด้านการส่งเสริมการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน โดยให้คณะครูมีส่วนร่วมกัน
		9. ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการสำรวจความต้องการของครู โดยการประชุมสอบถาม แล้วจัดประชุมอบรมร่วมกับกลุ่มโรงเรียนมีการติดตามประเมินผลภายหลังการประชุม
		อบรมปัญหาในการจัดการวิชาการในแต่ละด้านที่โรงเรียนส่วนใหญ่มี ได้แก่
		1. งบประมาณในการจัดหลักสูตรมีไม่เพียงพอ
		2. การขาดแคลนครูในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ
		3. งบประมาณในการจัดซื้อการเรียนการสอนมีจำนวนจำกัด
		4. ไม่มีการวิเคราะห์ข้อทดสอบ
		5. งบประมาณมีจำกัดไม่เพียงพอในการจัดซื้อหนังสือ
		6. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์การนิเทศ
		7. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการวางแผน
		8. ขาดงบประมาณในการดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมการสอน
		9. ขาดงบประมาณในการจัดประชุมอบรม
ประเสริฐ น้าชื่นวงศ์	เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของ	โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผนวิชาการ โดยกำหนด
	ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา และ	นโยบายตามสภาพปัญหาของโรงเรียนและสอดคล้อง
การบริหารงานวิชาการ	เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการ	กับนโยบายต้นสังกัด มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ
ของผู้บริหาร โรงเรียน	บริหารงานวิชาการของผู้บริหาร	ขอการวางแผน วิธีการวางแผนนั้นใช้วิธีประชุม
ประถมศึกษา สังกัด	โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน	บุคลากร เพื่อระดมความคิดแล้วจัดทำเป็นแผนงาน
สำนักงานการประถม-	การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี	โครงการ การปฏิบัติตามแผนมีผู้รับผิดชอบโครงการ
ศึกษาจังหวัดปทุมธานี		การปฏิบัติร่วมกับคณะกรรมการ ก่อนการปฏิบัติมี

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		การชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจขั้นตอนและให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ มีการนิเทศติดตามผลโดยผู้บริหารโรงเรียนและใช้แบบสังเกตการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือสังเกตทุกระยะของการปฏิบัติงาน มีการประเมินผลโดยการสังเกตและตรวจผลงานแล้วทำรายงานเป็นเอกสาร รวมทั้งนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขในเรื่องที่เป็นปัญหา
		กิจกรรมที่โรงเรียนปฏิบัติมากที่สุดเป็นกิจกรรมด้านการส่งเสริมการสอน รวมทั้งจัดทำแผนงานโครงการในด้านนี้มากที่สุด โรงเรียนมีการประชุมครูและกล่าวถึงในด้านการเรียนการสอนมากกว่าด้านอื่นๆ โดยกล่าวถึงเรื่องการเร่งรัดคุณภาพมากที่สุด
		ในด้านปัญหาและอุปสรรค ส่วนมากขาดบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานแต่ละด้าน ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ แนวทางแก้ไขควรให้มีการพัฒนาบุคลากรและจัดสรรงบประมาณให้มากขึ้น
พงษ์ศักดิ์ อินทระมะ	เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา	1. สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีการดำเนินงานทั้ง 9 ด้าน ดังนี้
การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด	สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ	1.1 ส่งเสริมให้ครูศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรด้วยตนเอง มีการปรับแผนการสอนเพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่น และติดตามประเมินผลครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ		1.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเนื้อหาของบทเรียน แต่ยืดหยุ่นตามสภาพของท้องถิ่น และให้ครูจัดทำบันทึกการสอนล่วงหน้าก่อนทำการสอนทุกครั้ง
		1.3 จัดหาสื่อการเรียนการสอนโดยซื้อด้วยเงินงบประมาณ ครูมีการใช้สื่อตามจำนวนวัสดุและสิ่งที่มีอยู่ และจัดห้องบริการสื่อการเรียนการสอนอย่างมีระบบ
		1.4 มีการวัดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ในสมุดประจำชั้น (ป.02) และนำผลการวัดไปใช้ปรับปรุง

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ
		1.5 จัดห้องสมุดเป็นเอกเทศ โดยมีครูทำหน้าที่ บรรณารักษ์ประจำ และมีการให้บริการบำรุงรักษา และซ่อมแซมอย่างเป็นระบบ
		1.6 ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้นิเทศภายใน โดยสร้าง เครื่องมือสำหรับใช้ในการนิเทศ และให้ครูผู้สอนมี ส่วนร่วมในการนิเทศภายใน โรงเรียนด้วย
		1.7 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการ โดยใช้ข้อมูลปัญหาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีการควบคุม กำกับและประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามแผน
		1.8 จัดกิจกรรมส่งเสริมการสอน โดยให้นักเรียนได้ ปฏิบัติและครูมีส่วนร่วม โดยผู้บริหารเป็นผู้ประเมิน กิจกรรมที่จัด
		1.9 มีการสำรวจปัญหา ความต้องการ จำเป็นในการ จัดส่งครูเข้าอบรม พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูเข้ารับการ อบรมที่หน่วยงานอื่นจัดและประเมินผลเมื่อกลับมา ปฏิบัติงานหลังการฝึกอบรม
		2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการที่มีผู้ระบุใน ระดับมาก มีดังนี้คือ
		2.1 ขาดแคลนครูที่มีความชำนาญเฉพาะ กลุ่มประสบการณ์
		2.2 ขาดเจ้าหน้าที่ ที่มีความรู้รับผิดชอบห้องสมุด โดยเฉพาะ
มัชชรี อัญญะเรือง	เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงาน วิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษาวาเวา	1. งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โรงเรียนมี เอกสารหลักสูตรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยว กับหลักสูตร ประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยการประชุม ชี้แจง
การจัดงานวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษา ชาวเขา สังกัดสำนักงาน ประถมศึกษาจังหวัดตาก	สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตาก	2. งานการเรียนการสอน โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตาม ความรู้ความสามารถ จัดการเรียนการสอนตามเนื้อหา

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		และวัตถุประสงค์ มีการเตรียมการสอนและสอน
		ซ่อมเสริม
		3. งานสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนมีสื่อและจัดระบบ
		สื่อโดยมีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาให้บริการ
		4. งานวัดผลและประเมินผล โรงเรียนมีการจัดทำ
		เครื่องมือวัดผลร่วมกับกลุ่มโรงเรียน ครูผู้สอนวัดผล
		และประเมินผลการเรียนของนักเรียน โดยการสังเกต
		สัมภาษณ์ แบบทดสอบ ตรวจผลงาน และนำไป
		ปรับปรุงการเรียนการสอน
		5. งานห้องสมุด โรงเรียนจัดห้องสมุด โดยได้รับหนังสือ
		จากต้นสังกัด มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและให้บริการ
		6. งานนิเทศการศึกษา โรงเรียนจัดการนิเทศงานวิชา
		การและการนิเทศการสอน โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็น
		ผู้นิเทศ
		7. งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินการ โรงเรียนมี
		การวางแผน ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการวางแผน ผู้
		บริหารโรงเรียนเป็นผู้ประเมินผลหลังการปฏิบัติงาน
		8. งานส่งเสริมการสอน โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริม
		การสอน ได้แก่ กิจกรรมอาหารกลางวัน และกิจกรรม
		สอนซ่อมเสริม
		9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ โรงเรียนจัดประชุม
		โดยกำหนดหัวข้อจากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการ
		เรียนและดำเนินการร่วมกันกลุ่มโรงเรียน
		ปัญหาการจัดงานวิชาการ ปัญหาสำคัญที่พบ ได้แก่
		หลักสูตรไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น ขาดแคลนครูในบาง
		สาขา จำนวนสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่เพียงพอ
		ครูไม่สามารถสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลได้
		ทุกกลุ่มประสบการณ์และทุกชั้น ห้องสมุดมีสภาพไม่
		เหมาะสมกับการศึกษาค้นคว้า ขาดการวางแผนการ
		นิเทศอย่างเป็นระบบ มีโครงการที่กำหนดไว้มากไม่
		สามารถดำเนินการได้ครบ ขาดสถานที่ สื่อ วัสดุ

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		อุปกรณ์ ที่อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสอน
สุวัฒน์ แสันทวี	เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา	โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี ส่วนใหญ่ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นทางการ มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรในสายงานวิชาการอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โรงเรียนต่างๆ มีการจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรเพียงพอ และครูส่วนใหญ่ศึกษาหาความรู้เรื่องหลักสูตร โดยการศึกษาจากเอกสารด้วยตนเอง โรงเรียนสนับสนุนให้ครูปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนโดยการส่งครูเข้ารับการอบรม โรงเรียนจัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ สำหรับการจัดทำสื่อการเรียนการสอนเพิ่มเติม และจัดบริการสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องสื่อการเรียนการสอน บางกลุ่มประสบการณ์ไม่เพียงพอ ในด้านการวัดผลและประเมินผล โรงเรียนกำหนดปฏิบัติการปฏิบัติงานวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน จัดทำเครื่องมือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ โรงเรียนจัดห้องสมุด หรือมุมหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่าน และการค้นคว้า มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด โรงเรียนมีปัญหาหนังสือสำหรับการอ่านและการค้นคว้ามีไม่เพียงพอ ในด้านการนิเทศภายในโรงเรียนได้จัดให้มีการนิเทศภายใน และจัดกิจกรรมการนิเทศโดยการประชุมอบรม
สุพัตรา ไหลสกุล	เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีการใช้หลักสูตรของกรมวิชาการ โดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอน มีการสนับสนุนการใช้หลักสูตร โดยให้ความรู้แก่ครูและจัด
การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชา	สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชุมพร	

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
การในโรงเรียนประถม ศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด ชุมพร		หาเอกสารหลักสูตรให้ มีการประเมินผลการใช้หลัก สูตรแต่ไม่ได้นำไปใช้
		2. ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการเตรียมการสอน โดยจัดทำตารางสอนและแผนการสอน จัดครูเข้าสอน ตามความถนัด ส่งเสริมการสอนโดยจัดบริการสื่อ และ จัดสอนซ่อมเสริมแบบตัวต่อตัว มีการประเมินผลการ เรียนการสอนตามระเบียบ โดยจัดทำเป็นสถิติ แผน ภูมิ และนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน
		3. ด้านการจัดแหล่งความรู้และสิ่งสนับสนุน แหล่ง ความรู้ที่นำมาใช้มีทั้งประเภทบุคคลและสถานที่ทั้ง ภายในและภายนอกโรงเรียน โดยมีการประสานแหล่ง ความรู้เพื่อขอความร่วมมือในการใช้ เอกสารสิ่งพิมพ์ สื่อมีจำนวนเพียงพอและมีคุณภาพ มีสถานที่ระบบจัด เก็บรักษาและระบบบริการ
		4. ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา มีการวางแผน ดำเนินการนิเทศภายใน โดยจัดประชุมชี้แจงให้ความรู้ มีการประเมินผลการนิเทศ และประสานงานกับหน่วย งานภายนอก เพื่อขอความร่วมมือและคำแนะนำ ปัญหาการบริหารงานวิชาการที่มีผู้ระบุความถี่สูงสุด ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้หลักสูตร ไม่ เพียงพอ สอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร ขาดสถานที่จัดเก็บ รักษาสื่อ และการนิเทศภายในไม่เป็นระบบ
จิตรา กาญจนวิบูลย์	เพื่อศึกษาปัญหา สาเหตุ และแนวทาง แก้ปัญหการบริหารงานวิชาการใน	- งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ คือ ผู้บริหาร และครู ไม่ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร
การศึกษาปัญหาการบริ	โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน	ให้ชัดเจน สาเหตุเนื่องจากบุคลากรมีงานที่ต้องปฏิบัติ
หารงานวิชาการในโรง	การประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี	มากทั้งสอนและงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย แนวทาง
เรียนประถมศึกษา สังกัด		แก้ไข คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดครูให้ครบตาม
สำนักงานการประถม		เกณฑ์ งานการเรียนการสอน คือ สถานที่ อุปกรณ์
ศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี		เครื่องมือเครื่องใช้ และห้องพิเศษไม่เพียงพอต่อการ
		สนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน สาเหตุเนื่องจาก
		งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ แนวทางแก้ไข
		คือหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณ

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		ให้โรงเรียนเพิ่มขึ้น
		- งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน คือ ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิต การใช้ และการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน สาเหตุเนื่องจากครูไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อ แนวทางแก้ไข คือ ผู้บริหารประชุมชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการใช้สื่อ
		- งานวัดผลและประเมินผล คือ เอกสาร วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็นต่อการใช้วัดผลและประเมินไม่เพียงพอ สาเหตุเนื่องจาก งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ แนวทางแก้ไข คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนเพิ่มขึ้น
		- งานห้องสมุด คือ หนังสือ วัสดุ และครุภัณฑ์ ไม่เพียงพอสาเหตุเนื่องจาก งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอแนวทางแก้ไข คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนเพิ่มขึ้น และโรงเรียนขอบริจาคจากเอกชนและหน่วยงานอื่น
		- งานนิเทศภายใน คือ ผู้บริหารและครูไม่ศึกษาและทำความเข้าใจหลักการและวิธีการปฏิบัติในการนิเทศภายในอย่างชัดเจน สาเหตุเนื่องจาก บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ แนวทางแก้ไข คือ ผู้บริหารหา และครูควรได้รับนิเทศ และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ
		- งานประชุมอบรมทางวิชาการ คืองบประมาณในการจัดประชุมอบรมทางวิชาการไม่เพียงพอ สาเหตุเนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้จัดสรรงบประมาณในส่วนนี้มาให้โรงเรียน แนวทางแก้ไข คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดตั้งงบประมาณสำหรับพัฒนางานวิชาการให้โรงเรียน

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
อภิสมัย วุฒิพรพงษ์	เพื่อศึกษาสภาพและปัญหา การบริหาร งานวิชาการระดับปฐมวัย ในโรงเรียน	ส่วนใหญ่โรงเรียนมีการบริหารงานวิชาการ ดังนี้ 1. งานหลักสูตรและการนำไปใช้ มีการนำแนวและ แผนการจัดประสบการณ์มาปรับปรุงหรือพัฒนา ก่อน นำไปใช้ โดยปรับเนื้อหาและกิจกรรมให้เข้ากับ โรงเรียนและชุมชน
การศึกษาศภาพและ ปัญหาการบริหารงาน	อนุบาลประจำจังหวัด สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	2. งานการเรียนการสอน จุดเน้นการจัดกิจกรรมคือ จัดให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ยึดเด็กเป็น ศูนย์กลาง จัดครู เข้าสอนตามวิชาเอกและโทปฐมวัย ศึกษา ติดตามและประเมินผล การจัดกิจกรรมโดย การเยี่ยมชมเรียนและตรวจบันทึกการสอน
วิชาการระดับปฐมวัยใน โรงเรียนอนุบาลประจำ จังหวัด สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการ การประ ถมศึกษาแห่งชาติ เขตการ ศึกษา 12	เขตการศึกษา 12	3. งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีการสำรวจความต้องการของครู ส่วนใหญ่เก็บสื่อ ของปฐมวัย ไว้ในห้องเรียน และติดตามการใช้สื่อโดย สังเกตการใช้สื่อ สภาพของสื่อและการเพิ่มจำนวนสื่อ ในชั้นเรียน สื่อที่ใ้้มาก ที่สุด คือ บล็อก เกมการศึกษาและหนังสือ 4. การวัดผลและประเมินผล จัดให้มีเอกสารคู่มือ อุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็นในการวัดและประเมิน พัฒนาการ เด็กอย่างเพียงพอ วิธีที่ใ้้มากที่สุด คือ การสังเกต และผู้บริหรกำกับติดตามโดยการสังเกต พฤติกรรมการสอนของครู 5. ห้องสมุด ส่วนใหญ่จัดเป็นเอกเทศ ทุกโรงเรียนมีการ จัดมุมหนังสือในห้องเรียน หนังสือที่มีเป็นส่วนใหญ่ คือหนังสือประกอบคำบรรยาย ส่วนห้องสมุดของเล่น มีการจัด เป็นบางโรงเรียน 6. งานนิเทศภายใน กิจกรรมที่จัดมากที่สุด คือ การ ประชุมก่อนเปิดภาคเรียน การเยี่ยมชมเรียน ส่วนใหญ่ ครูต้องการ ได้รับการนิเทศเรื่องเทคนิควิธีสอน 7. งานประชุมอบรมทางวิชาการ ส่วนใหญ่ส่งเข้ารับ การอบรมกับหน่วยงานต้นสังกัด และมีการติดตาม ประเมินผล โดยการสนทนา พูดคุย และสอบถาม

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		ปัญหาของโรงเรียนที่พบเป็นส่วนใหญ่ คือ จำนวน
		นักเรียน ในชั้นมากเกินไป อาคารเรียนและห้องเรียน
		ไม่เพียงพอ บางโรงเรียนไม่มีเครื่องเล่นและ
		สนามเด็กเล่น
บัณฑิต ชุนสิทธิ์	เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตาม
	ผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนะของครู	ทัศนะของครู โรงเรียนชาวเขา สังกัดสำนักงานการ
การบริหารงานวิชาการ	โรงเรียนชาวเขา สังกัดสำนักงาน	ประถมศึกษาจังหวัดลำพูน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน
ของผู้บริหาร โรงเรียนตาม	การประถมศึกษาจังหวัดลำพูน	ได้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ในงานประชุมอบรมทาง
ทัศนะของครู โรงเรียนชาว		วิชาการ งานวัดผลและประเมินผล ระดับปานกลาง
เขา สังกัดสำนักงานการ		ถึงมาก คือ งานส่งเสริมการสอนส่วนระดับปานกลาง
ประถมศึกษาจังหวัดลำพูน		ได้แก่ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
		งานห้องสมุดงานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบ
		หลักสูตรและสื่อ งานด้านการวางแผนและกำหนด
		วิธีการดำเนินงานและงานนิเทศการศึกษา
สมหวัง เชื้อนแก้ว	เพื่อศึกษาพฤติกรรม การบริหารงาน	สรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้
	วิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัด	บริหารโรงเรียนที่แสดงออกถึงทักษะการบริหารอยู่
พฤติกรรมการบริหารงาน	สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่จรม	ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน ตามลำดับดังนี้ คือ ทักษะ
วิชาการของผู้บริหาร	จังหวัดน่าน ที่แสดงออกถึง ทักษะการ	ด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอดและ
โรงเรียน สังกัดสำนักงาน	บริหาร 3 ด้าน คือ ทักษะด้านความคิด	ทักษะด้านเทคนิควิธี สำหรับทักษะที่อยู่ในระดับมาก
การประถมศึกษาอำเภอ	รวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	และมีค่าสูงสุด ในด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ปฏิบัติตัว
แม่จรม จังหวัดน่าน	และทักษะด้านเทคนิควิธี	เป็นกันเองกับครูและบุคลากรในโรงเรียน ในด้าน
		ความคิดรวบยอด คือ เข้าใจวิธีการพัฒนา คุณภาพ
		ของครูโดยสนับสนุนให้ครูเข้าอบรม ประชาสัมพันธ์
		ทางวิชาการและในด้านเทคนิควิธี คือ กำหนด
		มาตรการให้ครูมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า ส่วน
		ทักษะที่อยู่ในระดับมากและมีค่าต่ำสุด ในด้าน
		มนุษยสัมพันธ์ คือ ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ แก่ครู
		ในการจัดห้องสมุดโรงเรียน ในด้านความคิดรวบยอด
		คือเชื่อมั่นและเข้าใจกระบวนการนิเทศภายในโดยจัด
		ให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และในด้าน
		เทคนิควิธี คือ แนะนำ การจัดระบบการใช้ห้องสมุด

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
ประพันธ์ ปิยะสุข	เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน	1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถม ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาทั้งอำเภอ
ปัญหาการบริหารงานวิชา	การประถมศึกษาทั้งอำเภอเขาชะเมา	เขาชะเมา จังหวัดระยอง ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริ
การของโรงเรียนประถม	จังหวัดระยอง ตามทัศนะของครูสาย	หารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการ
ศึกษา สังกัดสำนักงาน	ผู้สอนในโรงเรียน ในด้านการบริหาร	นิเทศการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประ
การประถมศึกษาทั้ง	หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน	เมินผล ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและ
อำเภอเขาชะเมา จังหวัด	ด้านการนิเทศการเรียนการสอน และ	รายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามขนาด
ระยอง	ด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อ	ของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่
	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงาน	พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
	วิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา	1.1 โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานโดย
	สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา	รวมอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับสุดท้ายของโรง
	ทั้งอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง	เรียนทั้ง 3 ขนาด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามิ
	ตามทัศนะของครูสายผู้สอนใน	ปัญหาในการบริหารงานตามลำดับคือ ด้านการบริหาร
	โรงเรียน โดยจำแนกตัวแปรตาม	หลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัด
	ขนาดของโรงเรียน คือโรงเรียนขนาด	การเรียนการสอนและด้านการนิเทศการเรียนการสอน
	เล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่	1.2 โรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการบริหารงานโดย
		รวมอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับ 2 ของโรงเรียน
		ทั้ง 3 ขนาด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหา
		ในการบริหารงานตามลำดับคือ ด้านการจัดการเรียน
		การสอน ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ด้านการ
		บริหารหลักสูตร และด้านการวัดผลและประเมินผล
		1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการบริหารงานโดย
		รวมอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับที่สูงที่สุดใน
		โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
		มีปัญหาในการบริหารงานตามลำดับคือ ด้านการบริหาร
		หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผล
		และประเมินผลและด้านการนิเทศการเรียนการสอน
		2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรง
		เรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
		ทั้งอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง 3 ขนาด ด้านการ
		บริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้าน
		การนิเทศการเรียนการสอน และด้านการวัดผล

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		ประเมินผล โดยจำแนกตามขนาดของ โรงเรียน
		โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
		สถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการจัดการเรียนการสอน
		ไม่แตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาด้าน
		การบริหารหลักสูตร การนิเทศการเรียนการสอน
		และด้านการวัดผลและประเมินผลสูงกว่าโรงเรียน
		ขนาดเล็ก
ธีระภาพ แก้วสีขาว	1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงาน	1. ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
	วิชาการตามหลักสูตรประถมศึกษา	การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์มีความคิดเห็น
ปัญหาการบริหารงานวิชา	พุทธศักราช 2521 ของผู้บริหาร โรงเรียน	เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตร
การตามหลักสูตรประถม	ประถมศึกษา ในงานด้านหลักสูตรและ	ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของผู้บริหาร โรงเรียน
ศึกษา พุทธศักราช 2521	การนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียน	ประถมศึกษา โดยส่วนรวม เป็นรายด้าน และเป็นราย
ของผู้บริหาร โรงเรียน	การสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตร	ข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง ยกเว้น กรณีรายข้อ ซึ่งมี
ประถมศึกษา สังกัด	และสื่อการเรียนการสอนการวัดผลและ	เพียงข้อเดียวในดำเนินงานห้องสมุด ที่มีระดับปัญหา
สำนักงานการประถม	ประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศ	คือ ความขาดแคลนหนังสือทุกประเภท นอกจากนี้
ศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์	การศึกษา งานด้านวางแผนและ	ยังพบว่าเมื่อจำแนกผู้บริหารตามขนาดของ โรงเรียน
	กำหนดวิธีดำเนินงาน งานส่งเสริม	ก็พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารแต่ละกลุ่มอยู่ใน
	การสอนและงานประชุมอบรม	ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาจำแนกผู้บริหารตาม
	ปฏิบัติงานตาม	ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารที่แตกต่างกันก็พบว่า
	2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหาร	ความคิดเห็นของผู้บริหารแต่ละกลุ่มอยู่ในระดับ
	งานวิชาการ พุทธศักราช 2521 ของ	ปานกลางเช่นเดียวกัน
	ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาด	2. เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการตาม
	ของโรงเรียนและประสบการณ์ใน	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ระหว่างกลุ่มที่มีประสบ
	ตำแหน่งของโรงเรียนประถมศึกษา	การณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน (ต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่
	ต่างกัน	10 ปีขึ้นไป) พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการ
		บริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธ
		ศักราช 2521 ทั้งโดยส่วนรวม และเป็นรายด้านไม่
		แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย
		ทำนองเดียวกันเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงาน
		วิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารที่ปฏิบัติงาน
		อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน(ขนาดใหญ่

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		ขนาดกลาง และขนาดเล็ก) ก็พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน
อุดม อุดม	เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ	1. ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา มีทัศนะเกี่ยวกับระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในตำแหน่งก็พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน
ระดับปัญหาการปฏิบัติ งานวิชาการตามทัศนะของ ผู้บริหาร โรงเรียนประถม ศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษา จังหวัด การประถมศึกษา จังหวัด น่าน	ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถม- ศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนก ปฏิบัติงานตามในตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนและขนาด โรงเรียน	2. เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงาน พิจารณาจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาพบว่า 2.1 ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน (5 ปี ขึ้นไป กับต่ำกว่า 5 ปี) มีทัศนะเกี่ยวกับระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2.2 ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดแตกต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2.3 เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในตำแหน่งกับขนาดของโรงเรียน พบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน และปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
อนงค์ นาสาท	1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงาน วิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส	1 ผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ชั้นพื้นฐานมีความ
ปัญหาการดำเนินงาน วิชาการในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนัก งานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์	ทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามความคิด ของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นมัธยม- ศึกษาตอนต้น	คิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานวิชาการ โดย ส่วนรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การ สร้างหลักสูตรท้องถิ่น ด้านที่พบปัญหาน้อย ได้แก่ การวัดผลประเมินผลและเมื่อพิจารณาตามตัวแปร
		ค้นพบว่า 1.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อปัญหาการ ดำเนินงานวิชาการ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง
		1.2 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงาน วิชาการ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง
	2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนิน- งานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2534	2. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานวิชาการตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผู้สอนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นพบว่า โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01
ขจรเดช เจริญพร	1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ว่าพฤติกรรม การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรด้านการ กำหนดหน้าที่รับผิดชอบ ด้านการนิเทศ การสอนในโรงเรียนประ ถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด ระนอง	ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรม การบริหารงานวิชาการอยู่ 2 ระดับ คือ ระดับมาก ร้อยละ 78.00 ระดับปานกลาง ร้อยละ 22.00 ส่วนใน ด้านการปฏิบัติการสอนของครูพบว่า ครูได้ปฏิบัติงาน สอนอยู่ 2 ระดับ คือ ระดับมากร้อยละ 78.75 กับระดับ ปานกลาง ร้อยละ 21.25 สำหรับพฤติกรรมการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารในด้านหลักสูตรและเอกสาร ประกอบหลักสูตร ด้านการกำหนดหน้าที่ปฏิบัติงาน
	จังหวัดระนอง มีความแตกต่างกัน หรือไม่	วิชาการ ด้านการจัดบรรยากาศสนับสนุนงานวิชาการ ด้านการนิเทศ ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 พฤติกรรม
	2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ว่าพฤติกรรม การบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร ด้านการ กำหนดหน้าที่รับผิดชอบ ด้านการนิเทศ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้าน	การบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและเอกสาร ประกอบหลักสูตร มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการ ปฏิบัติงาน การเตรียมการสอน การสอน การใช้สื่อการ สอน และด้านการประเมินผลการสอน อย่างมีนัย

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
	การจัดบรรยากาศสนับสนุนงานวิชาการ ในโรงเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการเตรียมการสอน การปฏิบัติการสอน การใช้สื่อการสอน และการประเมินผลการสอนของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ระนอง หรือไม่	สำคัญทางสถิติที่ .05 พฤติกรรมการบริหารงานวิชา การ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการสอน ด้านการ ใช้สื่อการสอนและด้านการประเมินผลการสอน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 พฤติกรรมการบริหารงาน วิชาการด้านการนิเทศ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับ การปฏิบัติงานการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการด้านการจัด บรรยากาศสนับสนุนงานวิชาการ มีความสัมพันธ์ใน เชิงบวกกับการปฏิบัติงานการสอนด้านการเตรียมการ สอนด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการ ประเมินผลการสอน ด้านการเตรียมการสอน ด้านการ สอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการประเมินผล การสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 พฤติกรรม การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการปฏิบัติงาน ด้านการ เตรียมการสอน ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการประเมินผลการสอน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05
สิงห์ชัย ทองอุไร	1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารงาน การศึกษาพฤติกรรมการ บริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนประถม ศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด นครปฐม	1. ผู้บริหาร โรงเรียนในโรงเรียนทุกขนาด แสดง พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน
	2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัดนครปฐม ที่มีขนาดต่างกัน	2. ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม ที่มีขนาดต่างกัน แสดง พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้นำ และการตัดสินใจ
	3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน	3. พฤติกรรมการบริหารวิชาการที่ผู้บริหาร โรงเรียนใน โรงเรียนแต่ละขนาดปฏิบัติจริง แตกต่างกับพฤติกรรม การบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารงานวิชาการและครู อาจารย์ในโรงเรียนนั้นต้องการ

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
	ที่ปฏิบัติงานจริงกับที่ต้องการความคิดเห็น ของผู้บริหาร โรงเรียนและครูอาจารย์	
วิชัย บุญบันดาล	1. ศึกษาระดับพฤติกรรมความเป็นผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารและระดับการ	1. พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
พฤติกรรมความเป็นผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร	ปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถม ศึกษา	อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ
ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน วิชาการในโรงเรียนประถม	2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม ความเป็นผู้นำวิชาการของผู้บริหารกับ	2. พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมี ความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน
ศึกษา	การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษา	ประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งโดยภาพ รวมและรายองค์ประกอบ
	3. ศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการ	3. พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถม
	ปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถม ศึกษา	ศึกษาโดยภาพรวม คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทาง วิชาการของโรงเรียนและการกำหนดภารกิจของโรง
		เรียน เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรม ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการ
		ปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาดังนี้
		3.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ คือ การ เสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและ
		กำหนดภารกิจของโรงเรียน
		3.2 ด้านการเรียนการสอน คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน
		3.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการกำหนดภารกิจของโรงเรียน
		3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการกำหนดภารกิจของโรงเรียน
		3.5 ด้านห้องสมุด คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน
		3.6 ด้านการนิเทศภายใน คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการกำหนด

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		ภารกิจของโรงเรียน
		3.7 ด้านการประชมอบรมทางวิชาการ คือ การเสริม
		สร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการจัด
		การด้านการเรียนการสอน
อุกฤษฏ์ พุ่งขจร	1. ระดับปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	1. ปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก
	และระดับการปฏิบัติงานวิชาการของ	
ปัจจัยแรงจูงในที่ส่งผลต่อ	โรงเรียนประถมศึกษา	2. การปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
การปฏิบัติงานวิชาการใน	2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแรงจูงใจ	โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง
โรงเรียนประถมศึกษา	และการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียน	3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแรงจูงใจและการปฏิบัติ
สังกัดสำนักงานการประ	ประถมศึกษา	งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวม
ถมศึกษาจังหวัด	3. ปัจจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติ	มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
กาญจนบุรี	งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา	.001 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
		4. ปัจจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการ
		ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประ
		ถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม มีหักปัจจัย
		คือ นโยบายและการบริหาร สภาพการทำงาน
		ความเจริญเติบโตการยอมรับนับถือ เงินเดือน
		และความมั่นคงในงาน
จตุรงค์ ภู่อู่เย็น	1. ระดับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทาง	1. พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนที่มี
	วิชาการของผู้บริหารและการปฏิบัติงาน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงและผลสัมฤทธิ์
พฤติกรรมความเป็นผู้นำ	วิชาการในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง	ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ
ทางวิชาการของผู้บริหาร	การเรียนของนักเรียนสูงและ โรงเรียนที่มี	มาก และระดับปานกลางตามลำดับ
และการปฏิบัติงานวิชาการ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ	2. การปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนที่มีผลสัม-
ในโรงเรียนประถมศึกษา	2. เปรียบเทียบพฤติกรรมความเป็นผู้นำ	ฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง และผลสัมฤทธิ์ทาง
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ทางวิชาการของผู้บริหารและการปฏิบัติ	การเรียนของนักเรียนต่ำ โดยภาพรวม อยู่ใน
ของนักเรียนแตกต่างกัน :	งานวิชาการใน โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์	ระดับมากและปานกลางตามลำดับ
กรณีศึกษาโรงเรียนประ	ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน	3. พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
ถมศึกษา สำนักงานการ		โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
ประอมศึกษาจังหวัดนคร ราชสีมา		เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ทั้งโดยภาพรวมและเมื่อแยก พิจารณาเป็นรายองค์ประกอบใหญ่ พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง มีพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ มากกว่าผู้ บริหาร โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนัก เรียนต่ำ
		4. การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนสูงเมื่อเปรียบเทียบกับ โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งโดยภาพรวมและเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์- ประกอบ
ปรีชา สุขคุณ	เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษเรียน	สภาพการบริหารงานวิชาการ โดยวัฏจักรเดิมมี 4 ขั้นตอน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ
การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในโครงการ	ร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำเด็กปกติ	พบว่ามีปัญหาในการบริหารงาน 3 งาน คือ งานวัสดุ
เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็ก	สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานนิเทศ
ปกติ สังกัดสำนักงานการ	นครปฐม	ภายใน งานวัดผลและประเมินผล
ประถมศึกษาจังหวัดนคร		แนวทางการบริหารงานวิชาการ 7 งาน คือ
ปฐม		1. งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้กำหนดให้ ครูวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้อง กับหลักสูตรและสภาพผู้เรียน โดยเฉพาะชั้นเรียนร่วม ตรวจสอบเอกสารและพัฒนาความรู้ครูเกี่ยวกับหลัก สูตรและการนำไปใช้
		2. งานการเรียนการสอน โดยวางแผนพัฒนาวิธีสอน แบบต่างๆ สนับสนุนและติดตามการสอนแบบ โครงงาน ส่งเสริมการทำวิจัยการสอน โดยโครงการงาน
		3. งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน โดยครูผลิตด้วยตนเอง ขอยืมสื่อเรียนและขอรับบริจาค จากชุมชน มีการติดตามการใช้สื่อและคุณภาพของสื่อ

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		4. งานนิเทศภายใน โดยจัดอบรมสัมมนาเทคนิคและกระบวนการนิเทศศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ประเมินความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายใน
		5. งานวัดผลและประเมินผล โดยสนับสนุนการวัดผลด้วยแฟ้มสะสมงาน จัดประชุมเชิงปฏิบัติการและจัดนิทรรศการแฟ้มสะสมงานของนักเรียนและครู
		6. งานห้องสมุด โดยวางแผนจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับนักเรียนปกติและนักเรียนพิเศษ จัดมุมเสริมวิชาการสำหรับเด็กพิเศษในห้องสมุดการใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้
		7. งานอบรมทางวิชาการ โดยสนับสนุนจัดอบรมครูเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ประเมินผลความพึงพอใจและความต้องการในการอบรม
อนันต์ สุริยาศรีสกุล	1. ศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถม-ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี	1. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงอยู่ในระดับดี
พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี	2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถม-ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	2. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ อยู่ในระดับปานกลาง
	3. เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารครูวิชาการ และครูผู้สอน	3. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงและต่ำ มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการทั้งเก้าด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
		4. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
สุเมธ ประภาสวัศดี	1. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุของ	ผู้บริหาร โรงเรียนและครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการ
	ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ	บริหารงานวิชาการ โดยรวมและในแต่ละด้าน อยู่ใน
ปัญหาการบริหารงาน	ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร	ระดับปานกลาง ส่วนสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาการ
วิชาการ ตามความคิดเห็น	โรงเรียนประถมศึกษา โดยแบ่งออก	งานวิชาการนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนและครูมีความคิด
ของครูและผู้บริหาร โรง	เป็น 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและ	เห็นเหมือนกัน คือปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการ
เรียน ประถมศึกษา สังกัด	การจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและ	เรียนการสอน เกิดจากสาเหตุที่ครูมีงานที่รับผิดชอบ
สำนักงานการประถม	ประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา	มากเกินไป ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการ
ศึกษาจังหวัดลพบุรี	2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ	สอน เกิดจากสาเหตุเนื้อหาในการวัดมีมากเกินไป
	ครูและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา	และด้านการนิเทศการศึกษา เกิดจากสาเหตุเครื่องมือ
	ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ที่ใช้ในการนิเทศขาดประสิทธิภาพ เมื่อเปรียบเทียบ
	จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู จำแนกตาม
		สถานภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียนที่
		มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ปรากฏผลดังนี้
		1. ผู้บริหาร โรงเรียนและครู มีความคิดเห็นต่อปัญหา
		การบริหารงานวิชาการ โดยรวม และในแต่ละด้าน
		แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
		2. ผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาด
		ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชา
		การ โดยรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มี
		นัยสำคัญทางสถิติ
		3. ครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความ
		คิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและ
		ในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
สามารถ รักษาศิลป์	1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของ	1. การบริหารงานวิชาการรวมทั้ง 4 ด้าน ของผู้บริหาร
	ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะ	โรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน
การบริหารงานวิชาการขอ	ของผู้บริหาร โรงเรียนและครูวิชาการ	และครูวิชาการ โรงเรียนอยู่ในระดับมาก
ผู้บริหาร โรงเรียนประถม-	โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถม-	2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถม
ศึกษาในทัศนะของ	ศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์	ศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์
ผู้บริหาร โรงเรียนและครู	2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงาน	ต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน
วิชาการ โรงเรียน สังกัด	วิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถม-	3.การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถม
สำนักงานการประถมศึกษา	ศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการ	ศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน และครูวิชาการ
จังหวัดเพชรบูรณ์		

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
	ในการบริหารงาน ขนาดของโรงเรียน และตำแหน่งในการปฏิบัติงาน	โรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีการ บริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน 4. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถม ศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการแตก ต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีการบริหาร งานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การเรียนการสอนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง มีการ บริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลมาก กว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 5. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประ- ถมศึกษาในทัศนะของครูวิชาการ โรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการไม่ แตกต่างกัน 6. การบริหารงานวิชาการโดยรวมทุกด้านของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารและครู วิชาการโรงเรียน มีการบริหารงานไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการเรียน การสอน มีการบริหารงานแตกต่างกัน
สมศักดิ์ กองสมนวน	1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม และ
การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียน	สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดสระบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้าน	ด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา อยู่ในเกณฑ์มาก
ประถมศึกษาตามความ คิดเห็นของผู้บริหารและ	การบริหารหลักสูตร ด้านการเรียน	ส่วนด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน	การสอน ด้านการนิเทศการสอนและ	เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน
การประถมศึกษาจังหวัด	ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา	และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียนและ
สระบุรี	2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ	ในการการบริหาร ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
	ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อ	ประสบการณ์ปรากฏผลดังนี้
	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร	

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร	1. ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อ
	โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวม
	และประสิทธิภาพในการบริหาร	และด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน
		การนิเทศการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
		ทางสถิติ ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผลการ
		ศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
		2. ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และ
		ขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ
		ของผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวมและแต่ละด้านแตกต่างกัน
		กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
		3. ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความ
		คิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดย
		รวมและแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
		สถิติที่ระดับ .05
		4. ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน มีความคิด
		เห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน
		โดยรวมและแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
		ทางสถิติ
		5. ผู้บริหาร โรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ
		การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวม
		และด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน
		และการวัดผลและประเมินผลการศึกษา แตกต่างกัน
		อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
		6. ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในการบริหาร
		ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ
		ผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวมและแต่ละด้านแตกต่างกัน
		อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
อาราม สุวรรณชัยรบ	1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ	1. ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาและครู มีทัศนะต่อ
	9 ด้านของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา	การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
	ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและครู	การเรียนต่างกันในระดับมากทุกด้าน

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
สภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและครู สังกัดตำ นักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา	สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครราชสีมา 2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการบริหาร งานวิชาการ 9 ด้านในโรงเรียนประถม- ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมาโดยจำแนกโรงเรียน ในกลุ่มอำเภอที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ	2. ผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหาร งานวิชาการในระดับมากทุกด้าน 3. ผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหาร งานวิชาการรวมทั้ง 9 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหาร งานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านวางแผนและกำหนดควิธีดำเนินงาน ส่วนอีก 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
เครือวัลย์ นพวงศ์ ณ อุรุทยา	1. เพื่อศึกษาความพร้อมในการดำเนิน งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน	โรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความพร้อมในการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับ ค่อนข้างน้อย โดยมีความพร้อมในด้านการเรียนการ สอน อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ส่วนด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับ ค่อนข้างน้อย
	2. เพื่อจัดอันดับความพร้อมในการ ดำเนินงานวิชาการ 5 ด้าน คือ ด้าน หลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อ การเรียนการสอน ด้านการวัดและ ประเมินผลการศึกษา และด้านการนิเทศ การศึกษา	เมื่อจัดลำดับความพร้อมในการดำเนินงานวิชาการ ของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน พบว่าโรงเรียนมีความพร้อม จากมากไปหาน้อยลำดับดังนี้ หนึ่งด้านการเรียนการสอน สองด้านการนิเทศการ ศึกษา สามด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา สี่ด้านหลักสูตร และห้าด้านสื่อการเรียนการสอน
ผ่องศรี รัตนสถิตย์	1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียน	1. การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
การศึกษาการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถม ศึกษาในโรงเรียนประถม- ศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด สมุทรปราการ	ประสงค์ สังกัดสำนักงานการประถม- ศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ใน 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การนิเทศการศึกษา การวัดผล และประเมินผลการศึกษา 2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนระดับก่อน ประถมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ในการบริหาร และประสบการณ์ ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา	ศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 4 ด้าน ตามความคิด เห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนระดับก่อน ประถมศึกษาอยู่ในระดับมาก 2. การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกัน ไม่แตกต่างกัน 3. การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ระดับก่อนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่างกัน ไม่แตกต่างกัน
วิศิษฐ์ ขวัญเมือง	1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู ในโรงเรียน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นราธิวาส	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถม ศึกษาตามทัศนะของครู ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ในแต่ละด้านและ โดยรวมของทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยการ บริหารงานวิชาการด้านส่งเสริมการสอน มีค่าเฉลี่ย
ทัศนะของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด นราธิวาส	2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถม ศึกษาตามทัศนะของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นราธิวาส ที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ในการเป็นครู และสถานภาพการ ปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน	มากที่สุด และการบริหารงานวิชาการด้านการหลัก สูตร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การบริหารงานวิชาการใน แต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาสที่มีวุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการเป็นครู และสถานภาพ การปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ปรากฏว่ามีความแตก ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
บุญเรือน มิแก้ว	1. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ	1. ผู้บริหาร โรงเรียน มีความต้องการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการในโรงเรียน โดยรวมทุกด้านและในแต่ละ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง
ความต้องการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการของ ผู้บริหาร โรงเรียนประถม	2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการ	2. ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่าง กัน มีความต้องการที่จะพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
ศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด สมุทรปราการ	พัฒนาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สมุทรปราการ จำแนกตามประสบการณ์ ในการบริหารอายุและขนาดของโรงเรียน	ในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งโดยรวมและเป็นรายด้าน ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน 3. ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการที่ จะพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถม ศึกษาทั้งโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านมีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาด ต่างกัน มีความต้องการที่จะพัฒนาการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งโดยรวมและเป็น รายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05
ทิพย์ร นันทพันธ์	1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของ ครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้าน การบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการ การเรียนการสอน ด้านการนิเทศ การศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล 2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติ งานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา ตาม ทัศนะของครูสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนก ตามประเภทของโรงเรียนและระดับผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน	1. ครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประ ถมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาอยู่ใน ระดับมาก ทั้งรายด้านและรวมทุกด้านของกลุ่มตัว อย่างทั้งหมดที่แยกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประเภทของ โรงเรียน 2. ครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีสมาคมและไม่มี สมาคมและไม่มีสมาคมผู้ปกครองและครู มีระดับการ ปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา ทั้งรายด้านและรวมทุกด้านและรวมทุกด้านแตกต่าง กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 3. ครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูงและต่ำมีระดับการปฏิบัติในการบริหาร งานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาทั้งรายด้านและ รวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
มลิวลัย โอพาริกพันธุ์	เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของ	1. ทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหาร
	ผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหาร	งานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถม
ทักษะของผู้บริหารและครู	งานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระ
ที่มีต่อปัญหาการบริหาร	โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน	นครศรีอยุธยา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง
งานวิชาการระดับก่อน	การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรี	และแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน
ประถมศึกษา โรงเรียน	อยุธยาโดยส่วนรวมและรายด้าน ตาม	2. ทักษะของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาด
ประถมศึกษา สังกัด	องค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน คือ	ใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อน
สำนักงานการประถม	ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร)	ประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
ศึกษาจังหวัดพระนครศรี	ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการ	การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยส่วน
อยุธยา	นิเทศภายในโรงเรียน และด้านการวัดผล	รวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
	และประเมินผล	ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศ
		ภายในโรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล
		ไม่มีความแตกต่างกันส่วนด้านแนวการจัดประสบ-
		การณ์ (หลักสูตร) ด้านการจัดการเรียนการสอนมีความ
		แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
		3. ทักษะของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี
		และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อปัญหาการบริหาร
		งานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยส่วนรวมและ
		แต่ละด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน
		4. ทักษะของครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถม
		ศึกษา ทั้ง โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ที่มีต่อ
		ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา
		โดยส่วนรวมและแต่ละด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน
		5. ทักษะของครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถม
		ศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 4 ปี และ
		ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ
		ระดับก่อนประถมศึกษาโดยส่วนรวมและแต่ละด้าน
		ไม่มีความแตกต่างกัน
สุนทรี ไพธสุวรรณ	เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และความเป็น	1. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
	อิสระระหว่างพฤติกรรมการบริหารงาน	โรงเรียนโดยรวม และอีก 3 งาน คือ งานการเรียนการ
ความสัมพันธ์ระหว่าง	วิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับ	สอน งานวัดและประเมินผล และงานนิเทศการศึกษา

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
พฤติกรรมการบริหารงาน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการ
วิชาการของผู้บริหาร	โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน	เรียนของนักเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
โรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์	การประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง	โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมการบริหารงานนิเทศ
ทางการเรียนของนักเรียน		การศึกษายังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์
โรงเรียนประถมศึกษา		ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานการ		อาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่
ประถมศึกษาจังหวัด		อื่นๆ ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กัน
อ่างทอง		2. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะคณิต
		ศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและกลุ่มการ
		งานและพื้นฐานอาชีพ ขึ้นอยู่กับระดับพฤติกรรมกร
		บริหารงานวัดผลและประเมินผลของผู้บริหาร โรงเรียน
		นอกจากนี้ยังพบว่า ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
		นักเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่ม
		การงานและพื้นฐานอาชีพขึ้นอยู่กับระดับพฤติกรรม
		การบริหารงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน
		อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 ส่วนคู่อื่นๆเป็นอิสระต่อกัน
สมชาย คำรงค์ศิลป์	เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรม	1. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการและการบริหาร
	การบริหารงานวิชาการและการบริหาร	งานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
พฤติกรรมการบริหารงาน	งานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่	ทั้งในภาพรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากโดยผู้
วิชาการของผู้บริหาร	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน	บริหาร โรงเรียนทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมการบริหารงาน
โรงเรียนสังกัดสำนักงาน	ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู -	วิชาการด้านการตัดสินใจมากเป็นอันดับหนึ่ง การควม
การประถมศึกษาจังหวัด	อาจารย์ในโรงเรียน ระดับการศึกษา	คุมงานเป็นอันดับสุดท้ายและผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่ม
ราชบุรีที่นักเรียนมีผล	ของผู้บริหาร โรงเรียนาบูราชการใน	สูงมีการจูงใจเป็นอันดับสุดท้ายด้วย ส่วนการบริหาร
สัมฤทธิ์ทางการเรียน	ตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนและขนาด	งานวิชาการนั้นพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนทั้งสองกลุ่มมี
ต่างกัน	ของโรงเรียน	การบริหารงานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงานมาก
		เป็นอันดับหนึ่ง งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร
		ไปใช้เป็นอันดับสุดท้าย
		2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมกร
		บริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการของผู้
		บริหาร โรงเรียนกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ โดยภาพรวมไม่พบ

ชื่อ - สกุลผู้วิจัย/ ชื่องานวิจัย	วัตถุประสงค์/ความมุ่งหมาย	ผลการวิจัย
		ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
		เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างกันอย่างมีนัย
		สำคัญ ทางสถิติด้านการกำหนดเป้าหมาย ส่วนการ
		บริหารงานวิชาการนั้น ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัย
		สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและเป็น
		รายด้าน และพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มสูงมีพฤติกรรม
		การบริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการ
		มากกว่าผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มต่ำทุกด้านเมื่อเปรียบเทียบ
		ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู - อาจารย์ พบความ
		แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งใน
		ภาพรวมและเป็นรายด้าน ยกเว้น พฤติกรรมการบริหาร
		งานวิชาการด้านการควบคุมงานและการบริหารงาน
		วิชาการด้านงานวัดผลและประเมินผลกับงานวางแผน
		และกำหนดวิธีกำหนดวิธีดำเนินงานที่ไม่พบความ
		แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
		3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมกร
		บริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการของ
		ผู้บริหารของ โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ
		เรียนต่างกัน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของ
		ผู้บริหาร โรงเรียน อายุราชการในตำแหน่งผู้บริหาร
		โรงเรียนและขนาดของโรงเรียน ไม่พบความแตกต่าง
		กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพ
		รวมและเป็นรายด้าน ยกเว้น เมื่อจำแนกตามขนาด
		ของโรงเรียน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
		ทางสถิติของพฤติกรรมกรบริหารงานวิชาการด้าน
		การเป็นผู้นำกับการจูงใจและการบริหาร โรงเรียน
		ขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมกรบริหารงานวิชาการด้าน
		การเป็นผู้นำกับการจูงใจและการบริหารวิชาการด้าน
		งานการเรียนการสอนกับงานวางแผนและกำหนด
		วิธีดำเนินงานมากกว่าผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

และจดหมายขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

1. ผศ.ดร. โสภณ พวงสุวรรณ	ที่ปรึกษาศาสน์ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
2. ดร.จันทนา นนทิกร	ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5
3. นายธีรพงษ์ ทวีวรรณ	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี

ที่ ทม 1012/ ๑๙๓๗

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ เมษายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสรุปรายละเอียด

เนื่องด้วย นางสาวนัยนา ตันติวิสุทธิ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณ พวงสุวรรณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสรุปรายละเอียดของงานวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนัยนา ตันติวิสุทธิ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ ๙๔ ๓๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙๕ เมษายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 5 กรมสามัญศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสรุปรายละเอียด

เนื่องด้วย นางสาวนัยนา คันติวิสุทธิ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.จันทนา นนทิกร ศักขานิเทศก์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสรุปรายละเอียดของงานวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนัยนา คันติวิสุทธิ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ ๒๕๓๙

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ เมษายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสรุปรายละเอียด

เนื่องด้วย นางสาวนัยนา ตันติวิสุทธิ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายธีรพงษ์ ทวีวรรณ ศึกษานิเทศก์ 9 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสรุปรายละเอียดของงานวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนัยนา ตันติวิสุทธิ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

แบบสรุปคุณลักษณะของงานวิจัย

ตอนที่ 1 : คุณลักษณะของงานวิจัย

1. ชื่อ – สกุลผู้วิจัย.....
2. ชื่องานวิจัย.....
3. ประเภทของงานวิจัย ตอบขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัย
  - ( ) 3.1 สภาพการจัดการบริหารงานวิชาการ
  - ( ) 3.2 สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ
  - ( ) 3.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
  - ( ) 3.4 พฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ
4. ระดับการศึกษาของผู้ทำวิจัย
  - ( ) 4.1 คุษภูิบัณฑิต
  - ( ) 4.2 มหาลัยบัณฑิต
5. ชื่อสถาบัน.....
6. ปี พ.ศ. ที่ทำวิจัย.....
7. ระดับการศึกษาที่ทำการวิจัย
  - ( ) 7.1 ระดับก่อนประถมศึกษา
  - ( ) 7.2 ระดับประถมศึกษา
  - ( ) 7.3 ระดับมัธยมศึกษา
  - ( ) อื่น ๆ
8. ประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัย
  - 8.1 ประชากร คือ.....
  - 8.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ.....
  - 8.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....
9. การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
  - ( ) 9.1 มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
    - ( ) 9.1.1 แบบง่าย (Simple Random Sampling)
    - ( ) 9.1.2 แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
    - ( ) 9.1.3 แบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)
    - ( ) 9.1.4 แบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)
    - ( ) 9.1.5 อื่นๆ (ระบุ).....

( ) 9.2 ไม่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

( ) 9.2.1 ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

( ) 9.2.2 อื่นๆ (ระบุ).....

10. ตัวแปรที่ศึกษา

10.1 ตัวแปรต้น

(1) .....

(2) .....

(3) .....

10.2 ตัวแปรตาม

(1) .....

(2) .....

(3).....

11. การตั้งสมมติฐานการวิจัย

( ) มีการตั้งสมมติฐาน

( ) ไม่มีการตั้งสมมติฐาน

( ) แบบมีทิศทาง

( ) แบบไม่มีทิศทาง

12. ประเภทเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

( ) 12.1 แบบสังเกต

( ) 12.2 แบบสัมภาษณ์

( ) 12.3 แบบสอบถาม

( ) 12.4 แบบวัดเจตคติ

( ) 12.5 แบบสำรวจ

( ) 12.6 แบบตรวจสอบรายการ

( ) 12.7 อื่นๆ (ระบุ).....

13. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

( ) ระบุการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

( ) ไม่ระบุ

( ) 13.1 ความเที่ยง (Reliability)

( ) 13.2 ความเชื่อมั่น (Validity)

( ) 13.3 ความยากง่าย (p)

( ) 13.4 อำนาจจำแนก (r)

14. สถิติวิเคราะห์ที่ใช้ในการวิจัย

- ( ) 1. ร้อยละ (Percent)
- ( ) 2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
- ( ) 3. มัชฌิม (Medium)
- ( ) 4. ค่าความแปรปรวน (Variance)
- ( ) 5. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Variable)
- ( ) 6. ค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์
- ( ) 7. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม t-test
- ( ) 8. เปรียบเทียบสัดส่วน z-test
- ( ) 9. ทดสอบจำนวนหรือความถี่ (χ^2 - test)
- ( ) 10. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
- ( ) 11. สหสัมพันธ์ (Correlation)
- ( ) 12. สมการถดถอย (Regression)
- ( ) 13. การวิเคราะห์เอกสาร
- ( ) 14. อื่นๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 : รายละเอียดเกี่ยวกับผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....

2. ผลการวิจัย

- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....

ตอนที่ 3 : รายละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. สรุปข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1. ....
- 2. ....

2. สรุปข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

- 1. ....
- 2. ....

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนัยนา ตันติวิสุทธิ
วัน เดือน ปีเกิด	9 พฤศจิกายน 2495
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	28/37 หมู่ 4 ตำบลบางรีน อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง 85000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	บุคลากร 8 ว
สถานที่ทำงาน	สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2526	ค.บ. (สังคมศึกษา) จากวิทยาลัยครูจันทระเกษม
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ